Crna Gora
Državna revizorska institucija
DRI br: 40112/18-051-1038/34
Podgorica, 24.10.2018. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA OPŠTINE BERANE ZA 2017. GODINU

(KONAČAN)

Podgorica, oktobar 2018. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE I PREPORUKE ... 3

I DIO OPŠTI DIO ... 7

1.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE ... 7
1.2. VRSTA, PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE ... 7
1.3. CILJ REVIZIJE ... 7
1.4. METODE I TEHNIKE REVIZIJE ... 7
1.5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE ... 8

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ... 9

2.1. NORMATIVNA UREĐENOST OPŠTINE BERANE ... 9
2.2. OCJENA POUZDANOSTI SISTEMA UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA ... 10
2.2.1. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje ... 13
2.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA ... 15
2.4. Primici ... 16
2.4.1. Porezi ... 19
2.4.2. Takse ... 22
2.4.3. Naknade ... 23
2.4.4. Ostali prihodi ... 25
2.4.5. Primici od prodaje nefinansijske imovine ... 26
2.4.6. Primici od otplate kredita ... 26
2.4.7. Sredstva prenesena iz prethodne godine ... 27
2.4.8. Donacije i transferi ... 27
2.4.9. Pozajmice i krediti ... 29
2.5. IZDACI ... 30
2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411) ... 31
2.5.2. Ostala lična primanja ... 33
2.5.3. Rashodi za materijal ... 33
2.5.4. Rashodi za usluge ... 34
2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje ... 35
2.5.6. Kamate ... 36
2.5.7. Subvencije ... 36
2.5.8. Ostali izdaci ... 37
2.5.9. Transferi za socijalnu zaštitu ... 38
2.5.10. Transferi institucijama, pojedinicima, nevladinom i javnom sektoru ... 38
2.5.11. Ostali transferi ... 42
2.5.12. Kapitalni izdaci ... 45
2.5.13. Otplata dugova ... 51
2.5.14. Otplata obaveza iz prethodnog perioda ... 52
2.5.15. Rezerve ... 66
2.6. BUDŽETSKI SUFICIT/DEFICIT ... 66
2.7. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE ... 68
2.8. EVIDENCIJA DRŽAVNE IMOVINE U OPŠTINI ... 69
2.9. JAVNE NABAVKE ... 70
2.10. SUDSKI SPOROVI ... 72
2.11. ZAKONSKA I DRUGA AKTA KORIŠĆENA U IZRADI IZVJEŠTAJA ... 74

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije br: 01-031-2790/1 od 22.10.2018. godine na Preliminarni izvještaj o reviziji Završnog računa budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, a u skladu sa članom 15 i 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu **Zoran Jelić** (član Senata – rukovodilac Kolegijuma) i **Nikola N. Kovačević** (član Senata – član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 24.09.2018. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
Završnog računa Budžeta Opštine Berane za 2017. godinu

Odgovornost subjekta revizije

U skladu sa članom 52 Zakona o finansiranju lokalne samouprave za izvršenje budžeta opštine odgovoran je predsjednik opštine, a za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je budžetski izvršilac. Shodno članu 69 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Završni račun budžeta opštine priprema odgovorno lice opštine u skladu sa ovim zakonom. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je Odluka o Završnom računu Budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljena i prezentovana u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Opštine Berane sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizijom pribavljeni dokazi adekvatni i dovoljni, kao i da daju osnovu za izražavanje mišljenja.

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Završnog računa budžeta Opštine Berane za 2017. godinu utvrđeno je da su finansijski izvještaji za 2017. godinu sastavljeni u svim materijalnim aspektima u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja i prezentovani na fer i objektivan način, te u skladu s tim nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE POZITIVNOG MIŠLJENJA ZA FINANSIJSKU REVIZIJU:

Podaci iskazani u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu odgovaraju podacima iz Glavne knjige i podacima iz Završnog računa Budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, dok iskazani gotovinski suficit u iznosu od 522.877,70€ odgovara suficitu utvrđenom u postupku revizije.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Odluke o Završnom računu Opštine Berane za 2017. godinu utvrđeno je da Opština nije u svim aspektima uskladila poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđena pojedinačna odstupanja i neusklađenosti sa sljedećim zakonskim i podzakonskim propisima: Zakonom o poreskoj administraciji, Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o zaradama u javnom sektoru, Zakonom o državnoj imovini, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave, koja imaju materijalni ali ne i prožimajući karakter te na osnovu navedenog nadležni Kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI:

Rješenja o prinudnoj naplati za fizička lica po osnovu duga za porez na nepokretnosti (za 2017. godinu i prethodne godine) donesena su u 2018. godini. Doneseno je ukupno 20.270 rješenja. Po tom osnovu zaduženje iznosi 1.914.145,11€, od čega je naplaćeno 66.880,54€ do 31.05.2018. godine.
Za pravna lica je doneseno 60 rješenja o prinudnoj naplati sa ukupnim zaduženjem 147.668,88€. Po ovim rješenjima je naplaćeno 26.702,96€ u 2017. godini i 8.769,98€ u 2018. godini.

Preporuka 1: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima treba obavijestiti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Revizijom je utvrđeno da Uputstvo o radu trezora lokalne samouprave Berane, koje je doneseno 14.01.2005. godine, nije usklađeno sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i podzakonskom regulativom donešenom nakon toga. Takođe, revizijom je utvrđeno da Opština nije u svim slučajevima postupala u skladu sa Uputstvo o radu trezora.

Preporuka 2: Opština treba da izvrši usklađivanje Uputstva o radu trezora sa promjenom zakonskih i podzakonskih propisa i da se pridržava odredbi Uputstva, posebno u dijelu koji se odnosi na kontrolu izdataka (poglavlje IV) i prikupljanje prihoda (poglavlje V).

Opština nije, prilikom novog zapošljavanja, u svim slučajevima, prethodno obezbijedila pozitivno mišljenje Ministarstva finansija, u skladu sa članom 5 stav 2 Ugovora o reprogramu poreskog duga opštine Berane.

Preporuka 3: Opština treba da popunjavanje radnih mjesta vrši samo sa licima koja prilikom zasnivanja radnog odnosa ispunjavaju sve uslove predviđene zakonom i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i da u skladu sa članom 5 stav 2 Ugovora o reprogramu poreskog duga Opštine, prilikom svakog novog zapošljavanja prethodno obezbijedi pozitivno mišljenje Ministarstva finansija.

Za vršioca dužnosti određivana su lica koja ne ispunjavaju uslove za radno mjesto visokog rukovodnog kadra, i na duži vremenski period (više godina), što nije u skladu sa članom 45a Zakona o državnoj upravi I čl. 124 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Preporuka 4: Opština treba da u skladu sa članom 124 Zakona o lokalnoj samoupravi, u slučaju prestanka mandata licu koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra, odredi vršioca dužnosti do imenovanja, odnosno postavljanja, a najduže do šest mjeseci.

U postupku revizije od Agencije za izgradnju i razvoj Berana je traženo pojašnjenje za dostavljene privremene situacije. Agencija je dostavila Pregled lokacija na kojima je rađeno, sa periodima rada, međutim, ni iz dostavljenog pregleda lokacija i putnih pravaca na kojima su izvedeni radovi, ne može se utvrditi šta je konkretno, koliko i u kojoj vrijednosti urađeno na pojedinom putnom pravcu. Revizijom je utvrđeno da prilikom izvođenja radova na održavanju čistoće javnih površina i drugih radova sadržanih u operativnom planu, opština ne određuje lice koje će da izvrši nadzor i prijem radova.

Preporuka 5: Opština treba da od preduzeća čiji je osnivač, zahtijeva da u dostavljenim situacijama daje precizan opis: mjesta, vrste, količine i vrijednosti izvedenih radova. Takođe, tokom izvođenja radova treba odrediti nadzorni organ koji će pratiti tok radova i izvršiti prijem izvršenih radova.

Opština je u pojedinim slučajevima na poziciji primitaka i izdataka vršila evidenciju koja nije usklađena sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština**.**

Preporuka 6: Opština treba da evidenciju primitaka i izdataka vodi na računima i za namjene predviđene Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Revizijom je utvrđeno da Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj ne vodi evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (Sl. list CG, br. 72/16).

Preporuka 7: Opština treba da u skladu sa čl. 5 Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština evidenciju imovine vodi na modifikovanoj osnovi, na klasi 0.

Revizijom je utvrđeno da Direkcija za imovinu, shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini, podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini u papirnom i elektronskom obliku nije dostavila Upravi za imovinu do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Preporuka 8: Opština treba da obezbijedi da se podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini, dostavljaju organu nadležnom za poslove imovine na način i rokovima određenim čl. 51 Zakona o državnoj imovini.

Kod Otvorenog postupka javnih nabavki br. 1 – Održavanje i servisiranje vozila, Opština nije postupila u skladu sa članom 41 Zakona o javnim nabavkama, koji se odnosi na precizno definisanje predmeta javne nabavke.

Preporuka 9: Opština treba da postupa u skladu sa članom 41 Zakona o javnim nabavkama kojim je, između ostalog, definisano da predmet javne nabavke treba da bude opisan potpuno, jasno i razumljivo, na način koji omogućava podnošenje odgovarajuće ponude po vrsti, kvalitetu, cijeni, kao i po drugim potrebnim svojstvima i uslovima.

Kod Pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva br. 1 – nabavka udžbenika, Opština je prihvatila ponudu u kojoj visina ponuđene cijene prelazi visinu procijenjene vrijednosti i koju je, shodno članu 100 Zakona trebalo odbaciti kao neispravnu.

Preporuka 10: **Opština treba da, ponudu u kojoj visina ponuđene cijene prelazi visinu procijenjene vrijednosti ili nije iskazana pravilno, u skladu sa članom 100 Zakona o javnim nabavkama odbaci kao neispravnu.**

Preporuka drugom državnom organu:

Ministarstvo finansija je dostavilo Opštini Berane Smjernice za pripremu budžeta jedinica lokalne samouprave, broj 01-03-12230/1 od 29.07.2016. godine, što nije u skladu sa rokom utvrđenim čl. 29 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, **u maju fiskalne godine**.

Preporuka 1: Ministarstvo finansija treba da u skladu sa čl. 29 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u maju tekuće fiskalne godine, izdaje stručno uputstvo za pripremanje budžeta potrošačkih jedinica i budžeta opština za narednu fiskalnu godinu, koje sadrži: osnovne odrednice fiskalne politike, odnosno smjernica fiskalne politike, limit potrošnje za naredne tri godine, fiskalna ograničenja, uputstva, smjernice i rokove za pripremu budžeta i preporuke za okvirni iznos izdataka opština, na osnovu kojih potrošačka jedinica i opština samostalno planiraju svoje izdatke.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI je odlučio:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Vlada, Ministarstvo finansija i Ministarstvo javne uprave.
- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, budžet i finansije Skupštine Crne Gore.
- Da Opština Berane u roku od **30 (trideset) dana** dostavi Državnoj revizorskoj instituciji **plan aktivnosti** za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Opština je dužna da u roku od **6 (šest) mjeseci** DRI dostavi **izvještaj** o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

SENATOR DRI
Zoran Jelić, rukovodilac Kolegijuma

I DIO OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Završnog računa Budžeta Opštine Berane za 2017. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 ("Sl. list CG", br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: („Sl. list RCG", br. 28/04, 27/06, 78/06 i Sl. list Crne Gore, br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17),
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2018. godinu, br: 06-288/17 donešenog od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu: DRI), 14.12.2017. godine,
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma broj 40112/18-051-1038/14 od 06.07.2018. godine.

Revizija Završnog računa budžeta Opštine Berane za 2017. godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG br. 03/15),
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list RCG" br. 07/15),
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS),
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

1.2. Vrsta, predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije je Završni račun budžeta Opštine Berane za 2017. godinu. U okviru Završnog računa budžeta detaljno su analizirani:

- Primici opštine,
- Izdaci opštine,
- Realizacija kapitalnih projekata,
- Evidencija državne imovine u opštini,
- Zaduženost i izdate garancije,
- Neizmirene obaveze.

Predmet revizije su i normativna uređenost i organizaciono ustrojstvo Opštine, sistem javnih nabavki i sistem unutrašnjih finansijskih kontrola. Obavljena je finansijska revizija i revizija pravilnosti, koja podrazumijeva sveobuhvatan uvid u poslovanje Opštine i usklađenost poslovanja sa zakonskim i podzakonskim propisima.

1.3. Cilj revizije

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti Završnog računa budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, ocjena unutrašnjeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i pravilnosti (zakonitost) poslovanja. Pravilnost (zakonitost) poslovanja podrazumijeva izricanje mišljenja o tome da li su transakcije izvršene u skladu sa zakonom, drugim propisima, datim ovlašćenjima i za planirane svrhe.

1.4. Metode i tehnike revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora ISSAI kao i Detaljnim planom revizije Završnog računa Budžeta Opštine Berane za 2017. godinu. Revizija je uključila ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih i suštinskih postupaka, kojim su provjereni iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika i materijalnosti vršeno je u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti Državne revizorske institucije, a uzorkovanje je vršeno primjenom revizorskog programa IDEA.

1.5. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Završnog računa budžeta Opštine Berane izvršena je u periodu od 02.07. do 22.10.2018. godine. Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Dobrila Glomazić, državni revizor – rukovodilac odjeljenja,
- Sonja Raičković, državni revizor – rukovodilac odjeljenja,
- Zoran Medenica, državni revizor,
- Mićun Vlahović, državni revizor,
- Ivana Vujošević, državni revizor,
- Suzana Radošević, stariji saradnik državnog revizora,
- Marija Perović, saradnik državnog revizora.

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Normativna uređenost Opštine Berane

U skladu sa članom 113-117 Ustava Crne Gore, pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Opština je samostalna u vršenju svojih nadležnosti. Opština ima svojstvo pravnog lica, donosi Statut i opšte akte. Organi opštine su Skupština i Predsjednik. Opština vrši određena svojinska ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini u skladu sa zakonom. Opština ima imovinu i budžet, a finansira se iz sopstvenih prihoda i sredstava države.

Opština Berane (u daljem tekstu: Opština) funkcioniše u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl. list RCG“ br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl list Crne Gore“ br. 88/09, 3/10, 73/10, 38/12, 10/14, 57/14 i 02/18), Zakonom o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“ br. 42/03, 44/03, i „Sl. list Crne Gore“ br. 05/08, 51/08, 74/10, 01/15, 78/15, 03/16, 30/17 i 91/17), Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17 i 4/18), Zakonom o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09, 40/11), i Statutom Opštine Berane („Sl. list RCG“ - Opštinski propisi, br. 25/04, 31/04, 34/06, 41/10 i „Sl. list CG“ - Opštinski propisi br. 31/11).

Statutom Opštine, uređuju se: prava i dužnosti Opštine, poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva, pravni status, poslovi Opštine, imovina i finansiranje, organi Opštine i njihove nadležnosti, način odlučivanja, vrste organa lokalne uprave i javnih službi, organizacija i način rada organa i način vršenja nadzora nad radom organa opštine i javnih službi, mjesna samouprava, učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave, odnosi i saradnja organa Opštine sa građanima, NVO i državnim organima i javnim službama, saradnja sa drugim opštinama u zemlji i inostranstvu, javnost i transparentnost rada, ostvarivanje demokratskog uticaja građana na unapređenju lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Sjedište Opštine je u Beranama, ul. IV Crnogorske brigade br.1.

Poslovi Opštine

Opština samostalno obavlja poslove lokalne samouprave koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za stanovnike Opštine.

Nadležnosti Opštine regulisane su Zakonom o lokalnoj samoupravi, dio III - Poslovi lokalne samouprave (čl. 24 – čl. 32) i Statutom Opštine Berane (čl. 14 - čl. 16), kao i drugim sistemskim zakonima kojima su uređena pitanja državne imovine, utvrđivanja visine i kontrole sopstvenih prihoda i dr.

Organi Opštine

Organi Opštine su Skupština Opštine i Predsjednik Opštine.

Skupštinu opštine čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine u skladu sa čl. 37 Zakona o lokalnoj samoupravi. Broj odbornika u Skupštini utvrđuje se posebnom odlukom. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Opštine Berane (čl. 26 - čl. 57).

Predsjednik Opštine je izvršni organ Opštine, biraju ga građani na period od pet godina i njegov rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom Opštine Berane (čl. 58 - čl. 69). Predsjednik Opštine predstavlja i zastupa Opštinu.

Organizacija i način rada lokalne uprave

Organi lokalne uprave vrše poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima. Na osnovu člana 57 stav 1 tačka 5 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 65 Statuta Opštine, Predsjednik Opštine donio je Odluku o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Berane („Sl. list CG - Opštinski propisi" br. 09/16 i 16/17). U skladu sa navedenom Odlukom, obrazovani su **organi lokalne uprave** (sekretarijati, uprava i direkcija), javne službe (komunalna policija, posebne službe i centri) i stručne službe, kako slijedi:

Sekretarijati, uprave i direkcije	Posebne službe za vršenje specifičnih poslova uprave	Posebne službe
Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti	Komunalna policija	Služba predsjednika opštine
Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj	Služba zaštite i spašavanja	Služba za zajedničke poslove
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora	Informacioni centar	Služba glavnog administratora
Sekretarijat za inspekcijske poslove	Služba za unutrašnju reviziju	Služba menadžera
Sekretarijat za komunalno stambene poslove i saobraćaj		
Sekretarijat za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu i zaštitu životne sredine		
Sekretarijat za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO		
Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda		
Direkcija za imovinu		

2.2. Ocjena pouzdanosti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrole - Shodno članu 13 stav 1 tačka 12 Zakona, rukovodilac subjekta je odgovoran za uvođenje internih pravila, postupaka i smjernica za sisteme finansijskog upravljanja i kontrola. Opština Berane je 31.12.2012. godine donijela Set internih pravila i procedura za finansijsko upravljanje u opštini Berane, kojim je utvrdila misiju i ciljeve Opštine, obuhvat finansijskih propisa, budžetiranje i strateško planiranje, koji obuhvata i sledeća interna uputstva, pravila i procedure:

- Etički kodeks lokalnih službenika i namještenika Opštine Berane,
- Etički kodeks izabranih predstavnika i funkcionera Opštine Berane,
- Internu proceduru za proces planiranja budžeta,
- Procedure i pravila u radu Uprave lokalnih javnih prihoda Opštine Berane,
- Interno uputstvo za izradu plana javnih nabavki,
- Interno uputstvo za nabavku roba i usluga na teret budžeta Opštine,
- Interno uputstvo za evidentiranje, kontrolu i plaćanje ulaznih faktura,
- Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada,
- Interno uputstvo za upotrebu službenih telefona,
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na reprezentaciju,
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na korišćenje službenih automobila,
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na nadoknadu troškova službenih putovanja,
- Interno uputstvo i pravila za evidenciju i upravljanje opštinskom imovinom,
- Interno pravilo za formiranje radnog tima ili drugog oblika rada i isplata naknada za učešće u radu,
- Interno uputstvo za ostvarivanje prava na naknadu troškova stručnog usavršavanja.

Opština je donijela i sledeće akte:

- Uputstvo za rad zaposlenih u lokalnoj upravi Opštine Berane,
- Procedure i pravila u radu Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda,
- Internu proceduru za izradu nacrta odluke o budžetu Opštine Berane,
- Interno pravilo o blagajničkom poslovanju,
- Interno uputstvo za obračun i isplatu zarada,
- Interna pravila i procedure za evidenciju i upravljanje opštinskom imovinom,
- Interno pravilo za izdavanje odobrenja za rad ugostiteljskim objektima,
- Pravilnik o načinu pripreme i dostavljanja materijala predsjedniku opštine,

- Pravilnik za postupanje Opštine prilikom sprovođenja postupaka nabavke male vrijednosti,
- Procedura vršenja unutrašnje revizije u Opštini Berane, društvima i ustanovama čiji je osnivač Opština,
- Knjigu procedura sekretarijata za komunalno-stambene poslove i saobraćaj,
- Interna pravila i procedure u postupku dobijanja urbanističko-tehničkih uslova, građevinske dozvole i upotrebne dozvole,
- Odluku o formiranju arhivskog depoa opštine Berane,
- Uputstvo o načinu rada, organizaciji i uslovima korišćenja arhivske građe u arhivskom depou opštine,
- Interno pravilo za plaćanje ulaznih faktura,
- Odluku o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila u svojini Opštine Berane.

Sekretarijat za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu i zaštitu životne sredine je donio Knjigu procedura koja sadrži interne procedure iz nadležnosti tog sekretarijata.

Shodno Pravilniku o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola, registar rizika su donijeli sljedeći organi lokalne uprave: Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj, Sekretarijat za inspekcijske poslove, Sekretarijat za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu i zaštitu životne sredine, Sekretarijat za sport, kulturu, mlade i saradnju sa NVO, Uprava lokalnih javnih prihoda, Informacioni centar, Direkcija za imovinu, Služba za unutrašnju reviziju, Služba menadžera, JU "Polimski muzej" i JU "Centar za kulturu" i iste dostavili potpredsjedniku Opštine. Na osnovu podataka iz registra rizika, Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora su donijeli Strategiju upravljanja rizicima, dok ostali organi to nijesu učinili, što nije u skladu sa članom 9 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola.

Preporučuje se Opština da dopuni uspostavljeni sistem finansijskog upravljanja i kontrola i da, shodno članu 9 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola, na osnovu podataka iz registra rizika sačini Strategiju upravljanja rizicima za sve organe Opštine.

Službena vozila - Uredbom o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore određeno je da se službena vozila koriste za službena putovanja ili za obavljanje drugih zadataka u zemlji ili inostranstvu, a da se prevozna sredstva koriste pod uslovom da je od strane starješine koji rukovodi organom utvrđena službena potreba ili potreba iz nadležnosti organa. Datim aktom se uređuje način korišćenja i upotrebe prevoznog sredstva, zavisno od posebnih potreba i specifičnosti organa.

Opština je donijela Odluku o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila u svojini opštine Berane i Pravilnik o načinu, uslovima korišćenja i potrošnje goriva službenih vozila Opštine Berane kojima je uređen način, uslovi korišćenja i potrošnje goriva službenih vozila Opštine. Navedenom Odlukom predviđeno je da Služba za zajedničke poslove vrši poslove koje se odnose na prevoz službenim vozilima, vođenje evidencije službenih putovanja i službenih vozila, stara se o njihovoj upotrebi i održavanju, izdavanju putnih naloga za službena putovanja. Na osnovu prethodno dostavljenog zahtjeva za korišćenje službenog vozila i pozivnog pisma, načelnik Službe za zajedničke poslove, uz odobrenje starješine organa i saglasnost predsjednika opštine, potpisuje i izdaje nalog za službeno putovanje.

Za korišćenje službenih vozila izdaje se nalog za korišćenje vozila (Obrazac PN3) koji sadrži podatke o vozaču, vozilu, relaciji, potvrdu o ispravnosti vozila za vožnju, a sa druge strane naloga upisuje se dan, relacija, vrijeme odlaska i dolaska, pređena kilometraža, stanje brojila i potpis korisnika.

Usluge održavanja i servisiranja putničkih i teretnih vozila u vlasništvu Opštine vrši "Auto centar Šahinović" DOO, shodno zaključenim Ugovorima o javnoj nabavci. Služba za zajedničke poslove ne vodi evidenciju o izvršenim servisima na vozilima, zamjenjenim djelovima, izvršenim opravkama, već lice koje koristi službeno vozilo, na putnom nalogu – u rubrici "primjedbe vozača" evidentira do kojeg je kvara došlo i koji su djelovi zamjenjeni na vozilu.

Preporučuje se Opštini da uspostavi evidenciju o održavanju i servisiranju službenih vozila, pomoću koje bi u svakom momentu, za svako vozilo pojedinačno, raspolagala podatkom o isticanju garantnih rokova, rađenim servisima, zamijenjenim djelovima i slično, u cilju efikasnijeg upravljanja državnom imovinom.

Službeni telefoni - Opština je sa "Crnogorskim telekomom" AD zaključila Ugovor o poslovnoj saradnji sa dva Anexa ugovora, shodno kojem Opština plaća račune za mobilnu telefoniju za 43 zaposlena i 34 broja fiksne telefonije.

Opština je sa Društvom za telekomunikacije "Mtel" DOO zaključila Ugovor o pretplati na uslugu "Biznet" broj 126593/2010 (navedeni ugovor nije zaveden u djelovodniku Opštine). Po navedenom ugovoru Opština plaća račune za mobilnu telefoniju za sedam zaposlenih koji nijesu zaključili pojedinačne ugovore.

Utvrđene nepravilnosti:

- Opština tokom 2017. godine nije imala interni akt o načinu i uslovima za korišćenje službenih telefona, kao ni odluku o limitima, kojim bi bliže uredila uslove, način korišćenja službenih telefona, visine limita i sl. Opština je donijela Odluku o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona ("Sl. list CG – opštinski propisi, br. 33/18 od 25.09.2018.) kojom su utvrđeni uslovi i način korišćenja mobilnih telefona i kartica za mobilne telefone. Ovom odlukom određeno je da će predsjednik Opštine posebnim rješenjem utvrditi mjesečne limite za potrošnju, u roku od 60 dana od dana donošenja odluke.
- Opština nabavku telekomunikacionih usluga nije sprovela shodno Zakonu o javnim nabavkama, putem jednog od postupaka javnih nabavki, niti je navedeni trošak evidentirala u Izvještaju o sprovedenim nabavkama male vrijednosti.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona utvrdi mjesečne limite za potrošnju, u roku od 60 dana od dana donošenja odluke.

Služba zaštite i spašavanja

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta **u službi zaštite** opštine Berane sistematizovano je 18 radnih mjesta sa 43 izvršioca, dok je u radnom odnosu 38 lica, od čega 25 vatrogasaca – spasilaca. Članom 33 Zakona o zaštiti i spašavanju predviđeno je da se zaštita i spašavanje sprovodi na osnovu planova zaštite i spašavanja koje za opštine donosi skupština opštine uz saglasnost Ministarstva. Shodno navedenom članu, Opština je donijela: Opštinski plan za zaštitu i spasavanje od požara, Opštinski plan za zaštitu i spasavanje od zemljotresa i Opštinski plan za zaštitu i spasavanje od poplava i za iste je pribavila saglasnost Ministarstva.

Takođe, Služba zaštite i spašavanja donosi nedeljne i mjesečne izvještaje o radu Službe i iste dostavlja potpredsjedniku, odnosno glavnom administratoru. Komandir službe donio je Izvještaj o radu službe zaštite opštine Berane za 2016. godinu i plan i program rada za 2017. godinu, kao i Izvještaj o radu službe zaštite i spašavanja opštine Berane za 2017. godinu. Shodno članu 45 Zakona, Služba zaštite je Izvještaj o radu za 2017. godinu dostavila Predsjedniku opštine i Ministarstvu.

Komunalna policija - Članom 33 Zakona o komunalnoj policiji predviđeno je da služba komunalne policije ne može imati manje od tri komunalna policajca, a da se broj komunalnih policajaca u službi komunalne policije utvrđuje prema broju stanovnika po posljednjem popisu, tako što se, pored navedenog broja komunalnih policajaca, na svakih 5.000 stanovnika određuje još po jedan komunalni policajac. Izuzetno, aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe komunalne policije može se utvrditi veći broj komunalnih policajaca, ako to zahtijevaju određene okolnosti (razuđenost naselja, gustina naseljenosti, stepen razvijenosti infrastrukture i u drugim opravdanim slučajevima). Prije određivanja broja komunalnih policajaca, u skladu sa čl. 33 Zakona, pribavlja se saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove lokalne samouprave, koju Opština nije pribavila.

Preporučuje se Opštini da u skladu sa čl. 33 Zakona o komunalnoj policiji, prilikom određivanja većeg broja komunalnih policajaca od broja predviđenog zakonom obezbijedi saglasnost Ministarstva.

Ulazne i izlazne fakture - Članom 4 Internog pravila za plaćanje ulaznih faktura Opštine predviđeno je da primljene fakture zavodi arhivar, koji je dužan da je istog dana dostavi starješini potrošačke jedinice na koje se faktura odnosi. Starješina organa dobijene fakture signira ovlašćenim službenicima na kontrolu. Nakon potvrde ispravnosti fakture i ovjere od strane starješine, ovlašćeni službenik priprema Zahtjev za budžetsku

potrošnju i isplatu u dva primjerka, koji mora biti potpisan od strane službenika za odobravanje. Nakon potpisa internog kontrolora i ovlašćenog službenika trezora, podaci se unose u Glavnu knjigu trezora i sačinjava se nalog za plaćanje. Jedan primjerak Zahtjeva za budžetsku potrošnju i isplatu se vraća potrošačkoj jedinici, a drugi primjerak se sa pratećom dokumentacijom čuva u Odjeljenju za trezor i računovodstvo. Nalozi za plaćanje se zajedno sa dokumentima dostavljaju ovlašćenom licu na potpis. Prilikom plaćanja faktura, Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu mora biti ovjeren od strane službenika za ovlašćivanje i službenika za odobravanje, a potom se fakture arhiviraju za svaku potrošačku jedinicu posebno.

U postupku revizije je utvrđeno da su Zahtjevi za ovlašćivanje ugovorene obaveze potpisani od strane službenika za ovjeravanje, službenika za ovlašćivanje, službenika za odobravanje i službenika za poslove trezora.

Metodom slučajnog uzorka utvrđeno je da više faktura nije evidentirano u djelovodniku, odnosno iste ne sadrže potvrdu o prijemu, što nije u skladu sa Internim pravilom za plaćanje ulaznih faktura Opštine.

Preporučuje se Opštini da postupa u skladu sa članom 4 Internog pravila za plaćanje ulaznih faktura i sve primljene fakture zavede u djelovodnik i dostavi ih istog dana starješini potrošačke jedinice, na koju se fakture odnose.

Unutrašnja revizija - Opština Berane je, shodno članu 18 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i članu 3 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, uspostavila unutrašnju reviziju organizovanjem posebne organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta. U službi za unutrašnuju reviziji sistematizovana su četiri radna mjesta sa sedam izvršilaca, a zaposleno je šest unutrašnjih revizora. Služba untrašnje revizije je, shodno Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola i Pravilniku o načinu i postupku rada unutrašnje revizije, donijela sledeća akta:

- Povelju unutrašnje revizije,
- Strateški plan službe za unutrašnju reviziju 2016 – 2018. godine,
- Strateški plan unutrašnje revizije za period 2017 – 2019. godine,
- Godišnji plan službe za unutrašnju reviziju za 2017. godinu,
- Plan rada unutrašnje revizije za pojedinačne revizije,
- Plan kontinuirane obuke i stručnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2017. godinu,
- Proceduru vršenja unutrašnje revizije u Opštini Berane, društvima i ustanovama čiji je osnivač Opština.

Shodno članu 28 Zakona, rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju dostavio je rukovodiocu subjekta Izvještaj br. 13-407-32 od 12.5.2017. godine i Izvještaj o radu br. 13-407-12 od 20.2.2018. godine. Rukovodilac subjekta je, shodno članu 32 Zakona, dostavio Centralnoj jedinici za harmonizaciju Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije za 2017. godinu br: 13-407-5 od 31.1.2018. godine.

2.2.1. Računovodstvene politike i trezorsko poslovanje

Opština vodi računovodstveno poslovanje u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list Crne Gore“, br. 72/16).

Shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl .list Crne Gore“, br. 23/14), Opština je dužna da popuni i dostavi propisane finansijske izvještaje Ministarstvu finansija, najkasnije do kraja februara tekuće godine za predhodnu godinu, na obrascima:

- Obrazac 1 - Izvještaj o novčanim tokovima I - ekonomska klasifikacija,
- Obrazac 2 - Izvještaj o novčanim tokovima II - funkcionalna klasifikacija,
- Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama,
- Obrazac 7 - Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji.

Opština je dostavila finansijske izvještaje Ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave (na obrascima 1, 2, 5 i 7) do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Pored navedenih finansijskih izvještaja, Opština je obavezna, da shodno Pravilniku o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave („Sl. list Crne Gore“, br. 26/11 i 15/13) sačini i dostavi Ministarstvu finansija, najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka kvartala, Izvještaj o planiranim i ostvarenim prihodima budžeta, planiranim i izvršenim rashodima budžeta i budžetskom zaduženju na obrascima:

- Obrazac POP - Izvještaj o planiranim i ostvarenim prihodima budžeta,
- Obrazac PIR - Izvještaj o planiranim i izvršenim rashodima budžeta,
- Obrazac BUZ - Izvještaj o budžetskom zaduženju i
- Obrazac NEO - Izvještaj o neizmirenim budžetskim obavezama.

Opština je dostavljala finansijske izvještaje Ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave na obrascima POP, PIR, BUZ i NEO.
Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj Opštine Berane, je dopisom broj: 06-401-574, dana 23.07.2018. godine dostavio Ministarstvu finansija izmijenjene izvještaje propisane Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave.
Izmjene u izvještajima su nastale iz razloga što je u toku revizije utvrđeno da su se desile greške u knjiženju na pozicijama: 7426-Transferi iz Egalizacionog fonda, 7511-Pozajmice i krediti iz domaćih izvora i 4611-Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima.

Predsjednik Opštine u skladu sa čl. 58 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 66 i 67 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, donosi Uputstvo o radu trezora lokalne samouprave kojim se propisuje bliži način izvršenja budžeta lokalne samouprave, kontrola finansijskih transakcija, obezbjeđenje likvidnosti konsolidovanog računa trezora, upravljanje dugom Opštine kao i oblik i sadržina obrazaca za glavnu knjigu trezora.

Utvrđene nepravilnosti odnose se na:
- Neusklađenost Uputstva sa promjenom zakonskih propisa - Uputstvo o radu trezora lokalne samouprave Berane, doneseno je 14.01.2005. godine i isto nije usklađeno sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i podzakonskom regulativom donešenom nakon toga.

- Nepoštovanje odredbi Uputstva o radu trezora – Opština nije u svim slučajevima postupala u skladu sa:
- tačkom 11 Uputstva kojom je predviđeno da se sekretaru za finansije dostavlja specimen potpisa (deponovani potpis) svakog službenika opštine koji je predložen i raspoređen na mjesto službenika za finansije, a da dokument koji sadrži specimen potpisa mora biti potpisan od strane nadležnog starješine organa, dostavljen sekretaru za finansije i ažuriran početkom svake fiskalne godine.
- tačkom 41 Uputstva kojom je predviđeno da sve faze kontrole izdataka moraju biti dokumentovane pravilno ispunjenim Zahtjevom za budžetsku potrošnju i isplatu, koji su potrošačke jedinice dužne da koriste **za sva plaćanja izdataka** napravljenih sa konsolidovanog računa trezora. Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu dostavlja se na cjelokupan iznos ugovorene obaveze, iako se u pojedinim slučajevima obaveza ne plaća odjednom, već u dva ili vise navrata. Zahtjev za budžetsku potrošnju i isplatu prilaže se samo uz prvo plaćanje, dok se uz naredna plaćanja ne dostavlja.
- tačkom 59 - 61 Uputstva kojom je definisana sadržina i obaveza popunjavanja Izjave primaoca od strane Uprave lokalnih prihoda. Opština tokom 2017. godine nije popunjavala Izjavu primaoca.

Preporuka: Opština treba da izvrši usklađivanje Uputstva o radu trezora sa promjenom zakonskih i podzakonskih propisa i da se pridržava odredbi Uputstva, posebno u dijelu koji se odnosi na kontrolu izdataka (poglavlje IV) i prikupljanje prihoda (poglavlje V).

Preusmjerenja sredstava - Na osnovu zaključaka predsjednika opštine vršeno je preusmjerenje sredstava u budžetu Opštine Berane. Takvih zaključaka u 2017. godini bilo je 31. U slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja budžeta, predsjednik opštine može, na osnovu obrazloženog zahtjeva potrošačke jedinice, vršiti preusmjeravanje sredstava potrošačkih jedinica po pojedinim namjenama (kroz povećanje ili smanjenje), a najviše do 10% sredstava određenih za potrošačku jedinicu. Potrošačke jedinice mogu, uz odobrenje predsjednika opštine, preusmjeriti odobrena sredstva po pojedinim namjenama, u visini do 10% iznosa sredstava predviđenih za namjene čiji se iznos mijenja. Međutim, Predsjednik Opštine, odnosno lice koje on za to ovlasti (sekretar za finansije) nijesu za postupak preusmjerenja sredstava koristili (potpisivali) **obrazac 7B** - Ovlašćenje za preusmjeravanje sredstava, na osnovu koga bi se vršile izmjene plana budžeta.

Preporučuje se Opštini da prilikom preusmjerenja sredstava, u skladu s tačkom 22 Uputstva o radu trezora lokalne samouprave, koristi obrazac 7B-Ovlašćenje za preusmjerenje sredstava, na osnovu koga bi se vršile izmjene plana budžeta.

2.3. Planiranje i izvršenje budžeta

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj u postupku planiranja budžeta je dana 07.09.2016. godine dostavio potrošačkim jedinicama dopise-zahtjeve, za obezbjeđenje sredstava iz Bužeta Opštine za 2017. godinu (Internom procedurom za izradu Nacrta Odluke o budžetu Opštine Berane predviđeno je, da se potrošačkim jedinicama ovi dopisi-zahtjevi dostavljaju do kraja jula tekuće za narednu fiskalnu godinu).
Potrošačke jedinice su u toku septembra, oktobra i novembra 2016. godine, dostavile Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj zahtjeve (planove potrošnje) za obezbjeđenje sredstava iz budžeta opštine za 2017. godinu (Internom procedurom za izradu Nacrta Odluke o budžetu Opštine Berane predviđeno je, da potrošačke jedinice dostavljaju ove zahtjeve do 01. septembra tekuće za narednu fiskalnu godinu).

Nacrt Odluke o budžetu Opštine Berane za 2017. godinu stavljen je na javnu raspravu 15.11.2016. godine (Internom procedurom za izradu Nacrta Odluke o budžetu Opštine Berane predviđeno je, da se Nacrt Odluke o budžetu stavlja na javnu raspravu do 01. novembra tekuće godine).

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj je dostavio Ministarstvu finansija, Predlog odluke o budžetu Opštine Berane za 2017. godinu, broj 06-401-1259 od 12.12.2016. godine, radi davanja mišljenja (Internom procedurom je predviđeno da se konačan tekst Nacrta Odluke o budžetu dostavlja Ministarstvu finansija do 15. novembra tekuće godine).

Preporučuje se Opštini da prilikom izrade Nacrta odluke o budžetu poštuje rokove utvrđene Internom procedurom za izradu Nacrta Odluke o budžetu Opštine Berane.

Ministarstvo finansija je dostavilo Opštini Berane Smjernice za pripremu budžeta jedinica lokalne samouprave, broj 01-03-12230/1 od 29.07.2016. godine, što nije u skladu sa rokom utvrđenim čl. 29 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, **u maju fiskalne godine**.

Preporuka drugom državnom organu: Ministarstvo finansija treba da u skladu sa čl. 29 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u maju tekuće fiskalne godine, izdaje stručno uputstvo za pripremanje budžeta potrošačkih jedinica i budžeta opština za narednu fiskalnu godinu, koje sadrži: osnovne odrednice fiskalne politike, odnosno smjernica fiskalne politike, limit potrošnje za naredne tri godine, fiskalna ograničenja, uputstva, smjernice i rokove za pripremu budžeta i preporuke za okvirni iznos izdataka opština, na osnovu kojih potrošačka jedinica i opština samostalno planiraju svoje izdatke.

2.4. Primici

Planirani i ostvareni primici budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% relizacije
7				PRIMICI	7,627,089.00	8,624,136.40	113.07%
	71			TEKUĆI PRIHODI	3,042,750.00	2,573,560.44	84.58%
		711		Porezi	1,416,000.00	1,336,878.18	94.41%
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	561,000.00	494,520.57	88.15%
			7113	Porez na imovinu	455,000.00	468,891.15	103.05%
			7117	Lokalni porezi	400,000.00	373,466.46	93.37%
		713		Takse	70,000.00	55,585.74	79.41%
			7131	Administrativne takse	30,000.00	29,057.85	96.86%
			7135	Lokalne komunalne takse	40,000.00	26,527.89	66.32%
		714		Naknade	1,473,000.00	1,149,783.11	78.06%
			7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	253,000.00	80,373.91	31.77%
			7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	383,000.00	669,297.22	174.75%
			7146	Naknade za utvrđivanje i izgradnju građ.zemljišta	87,000.00	56,976.96	65.49%
			7147	Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva	180,000.00	106,478.25	59.15%
			7148	Naknade za puteve	50,000.00	39,029.34	78.06%
			7149	Ostale naknade	520,000.00	197,627.43	38.01%
		715		Ostali prihodi	83,750.00	31,313.41	37.39%
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	13,750.00	2,503.13	18.20%
			7153	Prihodi koje organi ostvar.vršenjem svoje djelatnosti	40,000.00	23,389.94	58.47%
			7155	Ostali prihodi	30,000.00	5,420.34	18.07%
	72			PRIMICI OD PRODAJE IMOVINE	65,000.00	1,690.00	2.60%
		721		Primici od prodaje nefinansijske imovine	65,000.00	1,690.00	2.60%
			7211	Prodaja nepokretnosti	65,000.00	1,690.00	2.60%
	73			PRIMICI OD OTPLATE KREDITA I SRED.PRENES.	295,339.00	203,447.87	68.89%
		731		Primici od otplate kredita	163,000.00	95,203.44	58.41%
			7311	Prim.od otplate kredita datih drugim nivoima vlasti	94,000.00	93,999.96	100.00%
			7312	Prim.od otplate kredita datih javnim preduzećima	69,000.00	1,203.48	1.74%
		732		Sredstva prenesena iz prethodne godine	132,339.00	108,244.43	81.79%
			7321	Sredstva prenesena iz prethodne godine	132,339.00	108,244.43	81.79%
	74			DONACIJE I TRANSFERI	3,940,000.00	4,571,438.09	116.03%
		741		Donacije	440,000.00	117,096.78	26.61%
			7411	Tekuće donacije	40,000.00	43,867.78	109.67%
			7412	Kapitalne donacije	400,000.00	73,229.00	18.31%
		742		Transferi	3,500,000.00	4,454,341.31	127.27%
			7421	Transferi od budžeta države	200,000.00	181,209.30	90.60%
			7426	Transferi-Egalizacioni fond	3,300,000.00	4,273,132.01	129.49%
	75			POZAJMICEI KREDITI	284,000.00	1,274,000.00	448.59%
		751		Pozajmice i krediti	284,000.00	1,274,000.00	448.59%
			7511	Pozajmice i krediti od domaćih izvora	284,000.00	1,274,000.00	448.59%

Opština je u 2017. godini, ostvarila primitke u iznosu od 8.624.136,40€, odnosno 113,07% u odnosu na plan. Tekući prihodi budžeta su ostvareni u iznosu od 2.573.560,44€, odnosno 84,58% u odnosu na planirane. U tekućim prihodima najznačajnija stavka su prihodi po osnovu **poreza** koji su ostvareni u iznosu od 1.336.878,18€, odnosno 94,41% u odnosu na planirane.

Primici od prodaje imovine planirani su u iznosu od 65.000,00€, a ostvareni su u iznosu od 1.680,00€, odnosno 2,60% u odnosu na planirane.

Transferi i donacije predstavljaju najveću stavku prihoda. Planirani su u iznosu od 3.940.000,00€, a ostvareni u iznosu od 4.571.43,09€, odnosno sa 116,03% u odnosu na plan.

Sredstva prenešena iz prethodne godine iznosila su 108.244,43€, odnosno 81,79% u odnosu na plan.
Naplata prihoda - Utvrđivanje, kontrolu i naplatu dijela sopstvenih prihoda vrši **Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda**. U Upravi je sistematizovano 21 radno mjesto (uključujući i direktora), u dvije organizacione jedinice, i to:

- odjeljenju za utvrđivanje lokalnih javnih prihoda i
- odjeljenju za naplatu lokalnih javnih prihoda i inspekcijski nadzor.

U Odjeljenju za utvrđivanje lokalnih javnih prihoda sistematizovano je 7 radnih mjesta i svako je popunjeno. U odjeljenju za naplatu lokalnih javnih prihoda i inspekcijski nadzor sistematizovano je 12 radnih mjesta i to: šef odjeljenja, samostalni savjetnik I za naplatu lokalnih javnih prihoda - 2 izvršioca, savjetnik I za naplatu lokalnih javnih prihoda - 3 izvršioca, savjetnik III za naplatu lokalnih javnih prihoda - 1 izvršilac, samostalni referent - 3 izvršioca, poreski inspektor II - 1 izvršilac i savjetnik I za inspekcijski nadzor - 1 izvršilac. U odjeljenju za naplatu lokalnih javnih prihoda nijesu popunjena 2 radna mjesta i to: savjetnik III za naplatu lokalnih javnih prihoda i poreski inspektor II.

Preporučuje se Opštini da razmotri mogućnost popune radnog mjesta - poreski inspektor II, kako bi se unaprijedila funkcija kontrole i efikasnost naplate lokalnih prihoda.

Direktor Uprave donio je Interna pravila i procedure o radu Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda, broj: 12-492-889 od 16.10.2016. godine. Sopstveni prihodi Opštine koji podliježu kontroli ove Uprave su: porez na nepokretnosti, prirez porezu na dohodak fizičkih lica, boravišne takse, lokalne komunalne takse koje su definisane određenim tarifnim brojem, naknade i članski doprinos TO. Ostali prihodi opštine u nadležnosti su drugih organa lokalne uprave.

U skladu sa čl. 66 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija otvara konsolidovani račun trezora na kojem se deponuju novčana sredstva budžeta. Lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija ovlašćen je da odobri otvaranje podračuna, odnosno drugih računa kao integralnog dijela konsolidovanog računa trezora i bliže određuje način korišćenja tih računa.

U skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda Opština za sopstvene prihode ima otvorene račune po vrsti prihoda kod NLB banke. Sredstva koja se tokom dana uplate na navedene uplatne račune, shodno ugovorima sa poslovnom bankom, na kraju dana prenose se na Glavni račun trezora Opštine. Sljedećeg dana uz izvod sa Glavnog računa trezora, koji se vodi vodi kod: Atlas banke AD, NLB AD, CKB AD i Societe generale Montenegro, dostavljaju se izvodi za svaki pojedini račun koji je otvoren za naplatu sopstvenih prihoda.

Na zbirnom računu je iskazan ukupan iznos sredstava koji je prenešen sa pojedinog računa i on služi za knjiženje u Glavnoj knjizi trezora - sintetika. Knjiženje vrši savjetnik I za trezorsko poslovanje dok kontrolu sintetičkih javnih prihoda vrši Sekretar za finansije. Pojedinačni izvodi sadrže analitički prikaz uplata po poreskim obveznicima ili obveznicima (plaćanja taksi, naknada i dr).

Službenici nadležni za naplatu javnih prihoda prave zaduženja po rješenjima (ukoliko je u pitanju takav vid obaveze) i vrši se pojedinačno rasknjižavanje uplata po vrsti poreske obaveze i obvezniku.

Na ovaj način vrši se utvrđivanje obaveze i naplata: lokalnih poreza (poreza na nepokretnosti i prireza porezu na dohodak fizičkih lica), taksa (administrativnih i komunalnih), naknada (za pristup komercijalnim objektima, za postavljne natpise u putnoj zoni, za vodove i dr.) osim naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, za koju obaveze utvrđuje Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora, a knjiženje se vrši u službi opštinskog trezora na podračunu broj 550-17136-85, koji je otvoren za ovaj prihod, u sklopu Glavnog računa trezora. Za ovaj prihod se ne knjiži zaduženje obveznika, već samo uplata.

Preporučuje se Opštini da unaprijedi evidenciju prihoda po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na način da obezbijedi da se obaveze po osnovu ove naknade uplaćuju na račun propisan Naredbom o načinu uplate javnih prihoda.

Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda posjeduje **Softver za utvrđivanje i naplatu prihoda za porez na nepokretnosti.** Prikupljanje podataka i popunjavanja baze podataka kod poreza na nepokretnosti **za fizička lica** vrši se po zahtjevu Uprave, prikupljanjem podataka sa terena, podataka od Poreske uprave, od Uprave za nekretnine, od Javnog bilježnika (notara), od Suda, iz poreskih prijava, iz zapisnika Komisija i podataka do kojih se došlo na druge načine. Prikupljeni podaci se provjeravaju i unose u bazu. U skladu sa, eventualnim, zakonskim i podzakonskim promjenama, vrši se i promjena parametara tj. korektivnih elemenata i poreskih stopa.
Kod poreza na nepokretnosti **za pravna lica** prikupljanje podataka počinje upućivanjem obveznicima obrazaca poreskih prijava sa uputstvom za popunjavanje. Poreski obveznici vraćaju popunjenu poresku prijavu sa traženom pratećom dokumentacijom, koje se unose u bazu, ukoliko su uredno popunjene. Ukoliko se utvrde određene nepravilnosti, poreski organ će preduzeti zakonske mjere. Utvrđene nepravilnosti mogu biti formalne (u nazivu, registracionim brojevima i dr.), kao i nepravilnosti kod prikazivanja nepokretnosti i vrijednosti tih nepokretnosti. U skladu sa eventualnim zakonskim i podzakonskim promjenama, vrši se i promjena parametara tj. korektivnih elemenata i poreskih stopa.
Nakon utvrđivanja vrijednosti nepokretnosti, Uprava u skladu sa članom 13 Zakona o porezu na nepokretnosti donosi do 30. aprila tekuće godine, rješenje kojim utvrđuje porez na nepokretnosti. Porez na nepokretnosti poreski obveznik treba da plati u dvije jednake rate, od kojih prva dospijeva 30. juna, a druga 31. oktobra godine za koju se porez utvrđuje.
Nakon dostavljenih rješenja, poreski obveznici vrše uplate na račune, otvorene za te namjene. Obveznici vrše i gotovinske uplate u Blagajni prihoda Opštine. Evidencija uplata vrši se u blagajni, koja je obuhvaćena Softverom za utvrđivanje i naplatu prihoda. Za gotovinske uplate vodi se Dnevnik blagajne u koji se unose podaci: datum, ime i prezime, iznos obaveze i broj AOP-a. Za izvršenu gotovinsku uplatu obveznik dobija, kao dokaz o uplati, obrazac Nalog blagajni**.** Kopija Naloga blagajni se prilaže uz dnevnik blagajne. Gotovina se sljedećeg dana uplaćuje na evidencioni račun.

Uprava lokalnih javnih prihoda posjeduje poseban softver za: utvrđivanje, naplatu i kontrolu prireza porezu na dohodak fizičkih lica, naknade za korišćenje putnog zemljišta i lokalnih komunalnih taksi.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica - Prirez se obračunava i plaća istovremeno sa uplatom poreza na dohodak fizičkih lica po osnovu: ličnih primanja, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava i kapitala. Obračun se vrši na obrascu OPP-ND i dostavlja Upravi lokalnih javnih prihoda. Službenik uprave vrši prijem, obradu prijave i zadužuje obveznika po tom osnovu i vrši knjiženje izvršenih uplata. Takođe se vrši upoređivanje uplata i podnešenih prijava, kao i redovnost podnošenja prijava.

Naknade za korišćenje putnog zemljišta - Postupak utvrđivanja obaveza za ove naknade se vrši po službenoj dužnosti ili po odobrenju nadležnog organa na zahtjev stranke. Baza podataka sastoji se od osnovnih podataka o obveznicima (naziv, PIB, izvršni direktor, adresa i vrste djelatnosti koju obavljaju). Ovi podaci se dobijaju: uvidom u CRPS, saradnjom sa Poreskom upravom, Upravom za nekretnine, kao i razmjenom podataka sa ostalim organima lokalne samouprave. Kontinuirano se sprovode aktivnosti na ažuriranju postojećih podataka, vrši se upis novih obveznika i brisanje obveznika ukoliko je obveznik brisan iz CRPS-a. Nakon toga, prikupljaju se podaci neophodni za utvrđivanje visine obaveze, izrađuje se rješenja, vrši dostava i prati se naplata utvrđenih obaveza.

Lokalne komunalne takse - Postupak utvrđivanja obaveza za Lokalne komunalne takse vrši se po službenoj dužnosti, po odobrenju nadležnog organa, na zahtjev stranke ili po zapisniku Komunalne policije. Nakon toga, pristupa se izradi rješenja, dostavi istih i praćenju naplate utvrđenih obaveza.

Ustupljeni prihodi - Sa Centralnog računa Državnog Trezora Crne Gore uplaćuju se Opštini Berane ustupljeni prihodi. Ministarstvo finansija, izvještaj o prikupljenim prihodima Opštini se dostavlja e – mailom. Dnevno se dobija Izvještaj o podijeljenim prihodima, na osnovu kojeg Savjetnik I za trezorsko poslovanje vrši knjiženje istih. Poreska uprava dostavlja Sekretarijatu za finansije izvještaje o naplaćenom porezu na promet nepokretnosti i prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih dobara.

2.4.1. Porezi

Prihode od poreza čine:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
711		**Porezi**	**1.416.000,00**	**1.336.878,18**	**94,41%**
	7111	Porez na dohodak fizičkih lica	561.000,00	494.520,57	88,15%
	7113	Porez na imovinu	455.000,00	468.891,15	103,05%
	71131	Porez na nepokretnosti	375.000,00	418.775,77	111,67%
	71132	Porez na promet nepokretnosti	80.000,00	50.115,38	62,64%
	7117	Lokalni porezi	400.000,00	373.466,46	93,37%
	71175	Prirez porezu na dohodak fizičkih lica	400.000,00	373.466,46	93,37%

Shodno čl. 26 i 27. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini se ustupa 12% od prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica i 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njenoj teritoriji i raspoređuje u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i Naredbom o načinu uplate javnih prihoda preko Državnog trezora na račune Budžeta Opštine.

Porez na dohodak fizičkih lica – planiran je u iznosu od 561.000,00€, a ostvaren je u iznosu od 494.520,57€, odnosno sa 88,15% u odnosu na plan. U skladu sa čl. 26 stav 1 Zakona o finansiranju lokalne samouprave Opštini se ustupa 12% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njenoj teritoriji. Po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica Opština je ostvarila prihode u manjem iznosu u odnosu na planirane za 11,85%. Odlukom o budžetu za 2017. godinu prihodi po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica planirani su na nivou sintetike i analitike tako da se može pratiti izvršenje po pojedinim vrstama poreza. Raspoređivanje dijela poreza na dohodak fizičkih lica koji pripada Opštini, u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i Naredbom o načinu uplate javnih prihoda vrši se preko Državnog trezora.

Porez na imovinu – (sintetički račun 7113) predstavlja prihod opšte namjene, pri čemu porez na nepokretnosti pripada budžetu opštine, a porez na promet nepokretnosti se dijeli između budžeta države i budžeta opštine. Porez na imovinu je planiran u iznosu od 455.000,00€ a ostvaren je u iznosu od 468.891,15€, odnosno 103,05% u odnosu na plan i prikazan je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
	7113	Porez na imovinu	455.000,00	468.891,15	103,05%
	71131	Porez na nepokretnosti	375.000,00	418.775,77	111,67%
	71132	Porez na promet nepokretnosti	80.000,00	50.115,38	62,64%

Porez na nepokretnosti - Na analitičkom računu 71131 Porez na nepokretnosti planirano je 375.000,00€, a ostvareno je 418.775,77€, odnosno 111,67% u odnosu na plan. Skupština Opštine Berane je donijela Odluku o porezu na nepokretnosti („Sl. list CG" - Opštinski propisi, br. 19/16). Prihodi od poreza na nepokretnosti pripadaju budžetu opštine na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost, plaćaju ga pravna i fizička lica, vlasnici nepokretnosti. Osnovica poreza na nepokretnosti je tržišna vrijednost nepokretnosti na dan 1. januar godine za koju se porez utvrđuje. Osnovni kriterijumi za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti su: namjena nepokretnosti, veličina nepokretnosti, mjesto gdje se nepokretnost nalazi, kvalitet nepokretnosti i dr. elementi koji mogu imati uticaja na tržišnu vrijednost nepokretnosti. Tržišna vrijednost nepokretnosti utvrđuje se primjenom osnovnih kriterijuma u skladu sa Zakonom o porezu na nepokretnosti, Uredbom o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti i navedenom opštinskom odlukom.
U Softveru Uprave za naplatu lokalnih prihoda vode se analitičke kartice za svakog poreskog obveznika posebno i isti omogućava sumarni pregled poreskih obveznika, prethodni dug, tekuće promjene duga, uplate tokom godine, obračunati porez, kao i stanje duga na 31.12.2017. godine.
Uprava za naplatu lokalnih prihoda donosi posebna rješenja o zaduženju fizičkim licima za zemljište, a posebno za objekte. Pravnim licima se jednim rješenjem utvrđuje obaveza za zemljište i za objekte.

Tako se vrši i evidentiranje naplate. Na taj način se mogu dobiti izvještaji za fizička lica, posebno za zemljište, a posebno za objekte. Za pravna lica se dobijaju izvještaji sa zbirnim iznosom obaveza za zemljište i objekte.
Softver ne daje mogućnost evidentiranja i razdvajanja plaćenih obaveza u tekućoj godini, za prethodne godine, od obaveza plaćenih u tekućoj godini za tu godinu. Takvi podaci se dobijaju iz ručno vođene evidencije.

Preporučuje se Opštini da unaprijedi Softver za utvrđivanje i naplatu lokalnih prihoda, na način što će za pravna lica odvojiti zaduženje i evidenciju za zemljište, od zaduženja i evidencije za objekte. Takođe se preporučuje da se omogući razdvajanje evidencije uplata u tekućoj godini za prethodne godine, od uplata u tekućoj godini za tu godinu.

Porez na nepokretnosti (pravna lica) - Ukupno zaduženje, naplata i stanje duga za pravna lica po osnovu poreza na nepokretnosti prikazan je u tabeli:

Zaduženje i naplata poreza na nepokretnosti za pravna lica u 2017. godini				
Stanje na 31.12.2016. god.	**Zaduženje u 2017. god.**	**Prihodi iz prethodnih godina naplaćeni u 2017.**	**Naplaćeno u 2017. god. za 2017. godinu**	**Stanje na 31.12.2017. godine**
118.055,11	133.201,11	45.171,17	95.950,57	110.134,48

U 2017. godini broj pravnih lica, obveznika poreza na nepokretnosti iznosio je 96. Njihovo ukupno zaduženje (za zemljište i objekte) iznosilo je 133.201,11€ za tu godinu. U 2017. godinu, prenesen je dug iz ranijih godina u iznosu od 118.055,11€. Ukupno naplaćeni iznos ovog poreza od pravnih lica za 2017. godinu iznosio je 141.121,74€ (45.171,00€ naplaćeno za prethodne godine i 95.950,57€ za 2017. godinu).
Ukupan dug za porez na nepokretnost - pravna lica na kraju 2017. godine je iznosio 110.134,48€, od čega se na 4 pravna lica odnosi dug od 63.997,68€, odnosno 58,10% ukupnog duga. Najveći dužnik po ovom osnovu je HTP "Berane" sa iznosom od 25.773,31€, zatim Stambena zadruga "Solidarno" sa iznosom od 15.176,52€, DOO "Tehnostar" duguje iznos od 12.656,01€, a AD "Frigo Bel" iznos od 10.391,84€.

Porez na nepokretnosti (fizička lica) Pregled zaduženja, naplate poreza i stanje duga poreza na nepokretnosti za fizička lica - objekti, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Stanje duga na 31.12.2016	Zaduženje u 2017	Prihodi iz preth. god. naplaćeni u 2017	Naplaćeno za 2017 u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Stanje duga na 31.12.2017
1.105.060,51	440.231,52	132.139,35	78.358,92	210.498,27	1.334.793,76

Broj fizičkih lica-obveznika za porez na nepokretnosti za objekte, u 2017. godini iznosio je 13.360. Nenaplaćeno potraživanje iz ranijih godina, preneseno u 2017. godinu, po ovom osnovu iznosilo je 1.105,060,51€. Fizička lica su za objekte zadužena, u 2017. godini, sa 440.231,52€ poreza, a u istoj godini je od njih naplaćeno 210.498,27€ (132.132,35€ za prethodne i 78.358,92€ za 2017. godinu). Na kraju 2017. godine ostalo je nenaplaćeno potraživanje po ovom osnovu u iznosu od 1.334.793,76€, što znači da je došlo do uvećanja potraživanja za 229.733.25€ u odnosu na potraživanje na početku godine.

Pregled zaduženja i naplate poreza na nepokretnosti za fizička lica-zemljište, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Stanje duga na 31.12.2016	Zaduženje u 2017	Prihodi iz preth. god. naplaćeni u 2017	Naplaćeno za 2017 u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Stanje duga na 31.12.2017
553.934,78	129.918,82	41.978,31	25.189,45	67.167,76	616.685,84

Za porez na nepokretnosti - zemljište, broj obveznika u 2017. godini je iznosio 12.687. Zaduženje fizičkih lica po ovom osnovu, iznosilo je 129.918,82€, preneseno potraživanje iz ranijih godina 553.934,78€, naplata 67.167,76€ (41.978,31€ za prethodne i 25.189,45€ za 2017. godinu), dok je na kraju godine ostao nenaplaćen iznos od 616.685,84€, koji je uvećan u odnosu na nenaplaćeni iznos na početku godine za 62.751,06€.

Pregled obaveza, zaduženja i uplata po osnovu poreza na nepokretnosti zbirno za pravna i fizička lica, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Porez na nepokretnosti	Broj obveznika	Stanje na 31.12.2017	Zaduženje u 2017	Prihodi iz preth. god. naplaćeni u 2017	Naplaćeno za 2017 u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Saldo na 31.12.2017
Pravna lica-objekti i zemljište	96	118.055,11	133.201,11	45.171,17	95.950,57	141.121,74	110.134,48
Fizička lica-objekti	13.360	1.105.060,51	440.231,52	132.139,35	78.358,92	210.498,27	1.334.793,76
Fizička lica-zemljište	12.687	553.934,78	129.918,82	41.978,31	25.189,45	67.167,76	616.685,84
Ukupno	**26.143**	**1.777.050,40**	**703.351,45**	**219.288,83**	**199.498,94**	**418.787,77**	**2.061.614,08**

Ukupan broj poreskih obveznika po osnovu poreza na nepokretnosti (fizička i pravna lica) na kraju 2017. godine iznosio je 26.143. Revizijom je utvrđeno da su pravna i fizička lica u 2017. godini zadužena iznosom od 703.351,40€, od čega se na pravna lica odnosi iznos od 133.201,11€, a iznos od 570.150,34€ na fizička lica. Takođe je utvrđeno, da ukupno stanje duga po osnovu poreza na nepokretnosti, za pravna i fizička lica (zemljište i građevinski objekti) na dan 31.12.2017. godine iznosi 2.061.614,08€, što predstavlja uvećanje za 284.563,68€ u odnosu na 31.12.2016. godine. Od ukupnog duga za porez na nepokretnosti u iznosu od 2.061.614,08€, na fizička lica se odnosi 1.951.479,60€ (za zemljište 616.685,84€, a za objekte 1.334.793,76€), a na pravna lica iznos od 110.134,48€ (ukupno za zemljište i za objekte).

Obveznicima - fizičkim licima čiji je dug preko iznosa od 500,00€**,** upućen je poziv za stranku (47 poziva), radi dogovora o dinamici izmirenja duga. Najveći dio njih nije se odazvao pozivu, tako je prema njima u toku postupak stavljanja hipoteke na imovinu i administrativne zabrane na lična primanja, dok su tri obveznika prihvatila da potpišu sporazum o plaćanju u ratama poreske obaveze. Mjera prinudne naplate – stavljanje administrativne zabrane na lična primanja, primjenjivana je za zaposlene u organima Uprave i ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština, u 2016 godini. U 2017. godini zaposleni su pozvani da daju saglasnost da svoju poresku obavezu izmire u mjesečnim ratama, obustavom od zarada.

Prinudna naplata - Revizijom je utvrđeno da je Uprava za naplatu lokalnih prihoda sprovodila postupke prinudne naplate poreskih potraživanja za pravna i fizička lica, donoseći zaključke i rješenja o prinudnoj naplati poreskih obaveza, kao i upis hipoteke na imovinu poreskog obveznika.

Rješenja o prinudnoj naplati za fizička lica po osnovu duga za porez na nepokretnosti (za 2017. i prethodne godine) donesena su u 2018. godini. Doneseno je ukupno 20.270 rješenja. Po tom osnovu zaduženje iznosi 1.914.145,11€. Po ovom osnovu naplaćeno je 66.880,54€ do 31.05.2018. godine,
Za pravna lica je doneseno 60 rješenja o prinudnoj naplati sa ukupnim zaduženjem 147.668,88€. Po ovim rješenjima je naplaćeno 26.702,96€ u 2017. godini i 8.769,98€ u 2018. godini.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima. Takođe, u skladu sa čl. 333 i 335 Zakona o svojinsko pravnim odnosima treba obavijestiti hipotekarne dužnike o početku namirenja potraživanja, vansudskom ili sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbeđenju.

Porez na promet nepokretnosti planiran je u iznosu od 80.000.00€ a izvršenje je iznosilo 50.115,38€, odnosno 62,64% u odnosu na plan. Po osnovu poreza na promet nepokretnosti Opština je ostvarila prihode u manjem iznosu u odnosu na planirane za 37,36%. U skladu sa čl. 2 Zakona o porezu na promet nepokretnosti, prihodi od poreza na promet nepokretnosti pripadaju budžetu Crne Gore, budžetu jedinice lokalne samouprave i Egalizacionom fondu, u srazmjeri 10% : 80% : 10%. Raspoređivanje dijela poreza na promet nepokretnosti koji pripada Opštini u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i Naredbom o načinu uplate javnih prihoda vrši se preko Državnog trezora.

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica planiran je u iznosu od 400.000,00 €, a realizovan je u iznosu od 373.466,46€, odnosno 93,37%. Osnovica za obračun ovog prihoda je porez na dohodak fizičkih lica ostvaren po osnovu: ličnih primanja, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava i kapitala, a plaća se na osnovu Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. List CG"-opštinski propisi, br. 38/3 i 6/08). Stopa prireza shodno pomenutoj odluci iznosi 13% od poreske osnovice.
Poreski obveznik je dužan da prirez obračuna i plati istovremeno sa uplatom poreza na dohodak fizičkih lica. Prirez se uplaćuje na odgovarajući uplatni račun budžeta opštine. Obračun prireza vrši se na obrascu OPP-

ND opštinski prirez porezu na dohodak, čiji oblik i sadržinu propisuje poreski organ Opštine. Obrazac se dostavlja nadležnom poreskom organu Opštine istog dana kada se vrši uplata prireza.

U 2017. godini, u Opštini Berane bilo je ukupno 698 obveznika za prirez porezu na dohodak fizičkih lica. Od toga 87 su fizička lica, a 611 pravna lica.

Broj prijava za obračun prireza u 2017. godini iznosio je 5.844. Od toga, 5.082 za pravna lica i 762 za fizička lica. Zaduženje u 2017. godini, po ovom osnovu iznosilo je 370.253,11€, a naplaćeno je 373.466,46€. Protiv 6 lica je pokrenut postupak prinudne naplate. Zaduženje po rješenjima o prinudnoj naplati iznosilo je 8.117,59€, a tim putem je naplaćeno 7.975,51€.

2.4.2. Takse

Prihodi od taksi planirani su u iznosu od 70.000,00€ a realizovani u iznosu od 55.585,74€, odnosno 79,41% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
713		**Takse**	**70.000,00**	**55.585,74**	**79,41%**
	71312	Lokalne administrativne takse	30.000,00	29.057,85	96,86%
	7135	Lokalne komunalne takse	40.000,00	26.527,89	66,32%

Lokalne administrativne takse su realizovane u iznosu od 29.057,85 €, odnosno 96,86% u odnosu na plan. Opština je navedene prihode naplaćivala po osnovu Odluke o lokalnim administrativnim taksama („Sl. list CG - Opštinski propisi“, br. 22/07). Navedenom odlukom su propisane lokalne administrativne takse za spise i radnje pred organima lokalne uprave Opštine Berane u visini utvrđenoj tarifom lokalnih administrativnih taksi. Opština ne vodi poresko knjigovodstvo za lokalnu administrativnu taksu, a prihod se evidentira u Glavnoj knjizi trezora zbirno, na osnovu uplata na žiro račun lokalnih prihoda budžeta opštine, shodno Naredbi o načinu naplate javnih prihoda.

Lokalne komunalne takse realizovane su u iznosu od 26.527,89€, odnosno 66,32% u odnosu na plan. Po osnovu lokalnih komunalnih taksi Opština je ostvarila prihode u manjem iznosu u odnosu na planirane za 33,68%. Opština je navedene prihode naplaćivala po osnovu Odluke o lokalnim komunalnim taksama („Sl. list RCG - Opštinski propisi” br. 13/07, „Sl. list CG - Opštinski propisi” br. 02/07, 03/15, 33/18 i 39/18). Navedenom odlukom su propisane lokalne komunalne takse za obveznike takse, odnosno za korisnike prava, predmeta i usluga za čije je korišćenje propisano plaćanje takse. Taksena obaveza nastaje danom početka korišćenja prava, predmeta ili usluge, na osnovu rješenja donijetog od strane organa lokalne uprave nadležnog za poslove javnih prihoda. Visina takse zavisi od vrste djelatnosti, površine i lokacije, odnosno zona u kojima se nalaze objekti, predmeti, odnosno vrše usluge za koje je propisano plaćanje takse. Obaveze, zaduženja, uplate i stanje duga po osnovu lokalnih komunalnih taksi, za 2017. godinu dato je u sljedećoj tabeli:

		Reklamni panoi i bilbordi			
Stanje na 31.12.2016	**Zaduženje u 2017**	**Naplaćeno u 2017. za prethodne godine**	**Naplaćeno za 2017. u 2017**	**Ukupno naplać. u 2017**	**Stanje na 31.12.2017**
13.521,00	17.187,23	2.670,00	13.587,23	16.257,23	14.451,00
		Brente, gateri i cirkulari			
Stanje na 31.12.2016	**Zaduženje u 2017**	**Naplaćeno u 2017. za prethodne godine**	**Naplaćeno za 2017. u 2017**	**Ukupno naplać. u 2017**	**Stanje na 31.12.2017**
58.447,51	11.140,00	4.780,00	3.460,00	8.240,00	61.347,51
		Vitrine (izlaganje robe)			
Stanje na 31.12.2016	**Zaduženje u 2017**	**Naplaćeno u 2017. za prethodne godine**	**Naplaćeno za 2017. u 2017**	**Ukupno naplać. u 2017**	**Stanje na 31.12.2017**
237,60	153,90	/	71,10	71,10	320,40
Ukupno					
72.206,11	28.481,13	7.450,00	17.118,33	24.568,33	76.118,91

U ukupno naplaćeni iznos za 2017. godinu od 24.568,33€ nije uračunat iznos od 1.959,56€ koji predstavlja naplaćenu obavezu za postavljanje tezgi, pa se tako dobija ukupno naplaćeni prihod po osnovu lokalnih komunalnih taksi u iznosu od 26.527,89€ (24.568,33€ + 1.959,56€ = 26.527,89€).
Ukupno zaduženje po osnovu lokalnih komunalnih taksi za 2017. godinu iznosilo je 28.481,13€, a naplaćeno je 26.527,89€. Nenaplaćeno potraživanje iz prethodnih godina iznosilo je 72.206,11€. Na kraju godine ostao je nenaplaćen iznos po ovom osnovu od 76.118,91€.
Protiv 4 obveznika pokrenut je postupak prinudne naplate. Zaduženje po rješenjima o prinudnoj naplati iznosilo je 7.327,60€, a na ovaj način je naplaćeno 5.280,00€.

Boravišna taksa - Na osnovu Zakona o boravišnoj taksi, nadzor nad prikupljanjem i plaćanjem boravišne takse i vođenjem odgovarajuće evidencije obavlja nadležni poreski organ opštine. Opština je donijela Odluku o boravišnoj taksi ("Sl. list CG" – OP, br. 21/05) kojom se određuje boravišna taksa na teritoriji Opštine Berane i to: za hotele sa 3 – 5 zvjezdica 0,80€, a za hotele sa 1 – 2 zvjezdice 0,60€ i za ostale objekte 0,40€ po osobi i noćenju. Revizijom je utvrđeno da Opština nije obezbijedila nadzor nad prikupljanjem i plaćanjem boravišne takse i vođenjem odgovarajuće evidencije.

Preporučuje se Opštini da uspostavi elektronsku evidenciju poreskih obveznika za boravišnu taksu, kroz jedinstveni softver za poresko knjigovodstvo, evidentira njihove obaveze i uplate, kao i da preduzima mjere prinudne naplate za poreske obveznike koji svoje obaveze ne plaćaju u zakonom propisanim rokovima.

Članski doprinos Turističkoj organizaciji - Uprava za naplatu lokalnih prihoda, shodno članu 41 Zakonu o turističkim organizacijama i Odluci o visini, načinu obračunavanja i plaćanja članskog doprinosa Turističkoj organizaciji Berane, donosi rješenja o visini članskog doprinosa. Navedenom Odlukom propisano je da su obveznici plaćanja članskog doprinosa pravna i fizička lica koja na teritoriji Opštine imaju svoja sjedišta ili organizacioni dio, a koja ostvaruju prihod obavljanjem turističke, ugostiteljske i s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

Za članski doprinos TO u 2017. godinu, zaduženo je 252 obveznika iznosom od 64.014,76€. Protiv 113 obveznika koji nijesu izmirili ovaj doprinos pokrenut je postupak prinudnog izvršenja. Zaduženje po rješenjima o prinudnoj naplati iznosilo je 25.780,53€, a naplata 13.401,47€.

2.4.3. Naknade

Naknade su Odlukom o Budžetu Opštine planirane u iznosu od 1.473.000,00€, a ostvarene su u iznosu od 1.149.783,11€, odnosno sa 78,06% u odnosu na plan i prikazane su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
714		**Naknade**	**1.473.000,00**	**1.149.783,11**	**78,06%**
	7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	253.000,00	80.373,91	31,77%
	71411	Naknada za korišćenje voda	250.000,00	72.147,53	28,86%
	71412	Naknada za izvađeni materijal iz vodotoka	1.000,00	6.756,38	675,64%
	71413	Naknada za zaštitu voda od zagađivanja	2.000,00	1.470,00	73,50%
	7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	383.000,00	669.297,22	174,75%
	71421	Naknada za korišćenje šuma	365.000,00	647.436,91	177,38%
	71421	Naknada za korišćenje rudnog bogatstva	15.000,00	0,00	0,00%
	71424	Naknada za korišćenje mineralnih sirovina	3.000,00	21.860,31	728,68%
	7146	Naknada za uređenje i izgradnju građevinskog zemljišta	87.000,00	56.976,96	65,49%
	71471	Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva	180.000,00	106.478,25	59,15%
	7148	Naknade za puteve	50.000,00	39.029,34	78,06%
	7149	Ostale naknade	520.000,00	197.627,43	38,01%

U skladu sa čl. 28 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Opštini se ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih bogatstava (šume, vode, vodotoci, rudno blago, pijesak, šljunak, kamen i dr) koja se nalaze na njenoj teritoriji.

Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, račun 7141, planirane su u iznosu od 253.000,00€, a ostvarene u iznosu od 80.373,91€ ili 31,77% od planiranog iznosa, a u najvećem dijelu odnosile su se na naknade za korišćenje voda u iznosu od 72.147,53€ i raspoređene su Opštini sa Centralnog računa Državnog trezora.

Naknade za korišćenje prirodnih dobara, račun 7142, planirane su u iznosu od 383.000,00€, a ostvarene u iznosu od 669.297,22€ ili 174,75% od planiranog iznosa, a odnosile su se na naknade za korišćenje šuma u iznosu od 647.436,91€ i naknade za korišćenje mineralnih sirovina u iznosu od 21.860,31€. Ove naknade su raspoređene Opštini sa Centralnog računa Državnog trezora. Po osnovu naknada za korišćenje prirodnih dobara Opština je ostvarila prihode u većem iznosu u odnosu na planirane za 74,75%.

Naknade za uređenje i izgradnju građevinskog zemljišta, račun 7146, planirane su u iznosu od 87.000,00€, a ostvarene u iznosu od 56.976,96€ ili 65,49% od planiranog iznosa. Opština je navedene prihode ostvarila shodno Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list CG - opštinski propisi", br. 12/15), kojom su utvrđena mjerila i kriterijumi za utvrđivanje visine, kao i uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Obračun naknade vrši Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora. Sekretarijat vodi i registar obveznika po osnovu ove naknade. Na kraju 2017. godine nije bilo neizmirenih obaveza po osnovu ove naknade, iz razloga što investitor dobija građevinsku dozvolu nakon izvršene uplate naknade.

U toku 2017. godine 9 fizičkih i pravnih lica su podnijeli zahtjeve i izvršili uplate u iznosu od 56.976,96€, na ime ove naknade. Uplate su knjižene u službi opštinskog trezora na podračunu, koji je otvoren za ovaj prihod, u sklopu Glavnog računa trezora. Za ovaj prihod se ne knjiži zaduženje obveznika, već samo uplata.

Naknade za izgradnju i održavanje lokalnih puteva, račun 71471, planirane su u iznosu od 180.000,00€, a ostvarene u iznosu 106.478,25€. Međutim revizijom je utvrđeno da se ovi prihodi odnose na: naknade za postavljene vodovode i cjevovode, naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta i naknade za postavljene natpise pored puta i iste je trebalo evidentirati na računu 7148 - Naknade za puteve.

Naknade za puteve, račun 7148, planirane su u iznosu od 50.000,00€, a ostvarene u iznosu od 39.029,34€ ili 78,06% od planiranog iznosa i odnose se na prihode po osnovu godišnje naknade pri registraciji motornih vozila. Ovo je ustupljeni prihod i uplaćuje se sa Centralnog računa državnog trezora. Revizijom je utvrđeno da su prihodi koji se odnose na: naknade za postavljene vodovode i cjevovode, naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta i naknade za postavljene natpise pored puta u iznosu 106.478,25€ evidentirane na računu 7147 - Naknade za izgradnju I održavanje lokalnih puteva i iste je trebalo evidentirati na računu 7148 - Naknade za puteve.
Navedeno je uticalo da je račun 7148 - Naknade za puteve umanjen za 106.478,25€, a račun 71471- Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva uvećan za isti iznos.

Preporuka: Opština treba da evidenciju prihoda vrši u skladu sa čl. 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština na propisanim računima.

Ovi prihodi su ostvareni u skladu sa Odlukom o opštinskim i nekategorisanim putevima (”Sl.list CG - opštinski propisi”, br. 41/09) i Odlukom o korišćenju i naknadi za korišćenje putnog zemljišta pored opštinskih i nekategorisanih puteva (“Sl. list CG” br. 34/12) kojom je utvrđena visina naknade za sva pravna i fizička lica koja koriste putno zemljište po nekom od osnova predviđenih odlukom.
Obaveze, zaduženja, naplata i stanje duga po osnovu naknade za korišćenje putnog zemljišta za 2017. godinu prikazani su u tabeli:

		Naknade (vodovi, cjevovodi)			
Stanje na 31.12.2016	Zaduženje u 2017	Naplaćeno u 2017. za prethodne godine	Naplaćeno za 2017. u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Stanje na 31.12.2017
7.198,92	130.575,38	7.198,92	64.041,33	71.240,25	66.534,05
Naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta					
Stanje na 31.12.2016	Zaduženje u 2017	Naplaćeno u 2017. za prethodne godine	Naplaćeno za 2017. u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Stanje na 31.12.2017
48.884,12	43.681,10	8.212,36	22.943,89	31.156,25	61.408,97
		Natpisi pored puta			
Stanje na 31.12.2016	Zaduženje u 2017	Naplaćeno u 2017. za prethodne godine	Naplaćeno za 2017. u 2017	Ukupno naplać. u 2017	Stanje na 31.12.2017
1.645,00	3.558,50	1.645,00	2.403,50	4.048,50	1.155,00
Ukupno					
57.728,04	177.814,98	17.056,28	89.388,72	106.445,00	129.098,02

Ukupno zaduženje po osnovu naknade za puteve, za 2017. godinu, iznosilo je 177.814,98€, a naplaćeno je 106.445,00€. Nenaplaćeno potraživanje iz prethodnih godina iznosilo je 57.728,04€. Na kraju godine ostao je nenaplaćen iznos po ovom osnovu od 129.098,02€. Dakle, nenaplaćeno potraživanje je u 2017. godini uvećano za 71.369,98€.

Protiv 23 obveznika pokrenut je postupak prinudne naplate. Zaduženje po rješenjima o prinudnoj naplati iznosilo je 69.134,56€, a na ovaj način je naplaćeno 2.478,15€.

Opština treba da, u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji, preduzima mjere prinudne naplate prema svim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili poreske obaveze u propisanim rokovima.

Ostale naknade, račun 7149, planirane su u iznosu od 520.000,00€, a ostvarene su u iznosu od 197.627,43€, odnosno 38,01% u odnosu na plan i odnose se na prihode po osnovu zakupa za: privremene objekte, garaže, trafike, terase, rashladne vitrine i ostale vrste zakupa. Broj zakupaca, po svim vrstama zakupa u 2017. godini, iznosio je 282.
Nenaplaćena potraživanja po osnovu zakupa na kraju 2017. godine (uključujući i potraživanja iz prethodnih godina) su iznosila 306.958,31€. Zaduženje po osnovu zakupa u 2017. godini je iznosilo 207.340,79€, a naplaćeno je 197.627,43€.
U ostale naknade računaju se i prihodi po osnovu zakupa prostorija u vlasništvu opštine, koje koriste državni organi, u iznosu od 40.557,24€. Ovi prihodi se ostvaruju po osnovu ugovora o razgraničenju troškova između Uprave za imovinu Crne Gore i Opštine Berane.
Zaduženje obaveza za zakup se vrši u Direkciji za imovinu, a knjiženje u opštinskom trezoru. Služba ove direkcije je povezana sa softverom trezora i njeni službenici imaju pristup i uvid u knjiženja prihoda po osnovu zakupa.

2.4.4. Ostali prihodi

Ostali prihodi planirani su u iznosu od 83.750,00€, a ostvareni u iznosu od 31.313,41€, odnosno 37,39% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
		715		Ostali prihodi	83,750.00	31,313.41	37.39%
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	13,750.00	2,503.13	18.20%
			7153	Prihodi koje organi ostvar.vršenjem svoje djelatnosti	40,000.00	23,389.94	58.47%
			7155	Ostali prihodi	30,000.00	5,420.34	18.07%

Novčane kazne i oduzete imovinske koristi, račun 7152, planirane su u iznosu od 13.750,00€, a ostvarene u iznosu od 2.503,13€, odnosno 18,20% u odnosu na plan.

Prihodi koje organi ostvare vršenjem djelatnosti, račun 7153, planirani su u iznosu 40.000,00€, a ostvareni u iznosu od 23.389,94€, odnosno 58,47% u odnosu na plan i odnose se na prihode koje su ostvarili:
- Služba zaštite, u iznosu od 16.076,59€, po osnovu pregleda i servisiranja protivpožarnih uređaja i opreme;
- Centar za kulturu u iznosu 2.706,00€, po osnovu naplaćenih ulaznica za filmove i zakup sale;
- opštinski bife u iznosu 2.022,40€;
- Polimski muzej u iznosu od 500,00€.

Na ovaj račun su knjižene uplate fizičkih lica na ime održavanja fasada u iznosu od 1.921,20€, kao i ostale uplate u iznosu od 163,15€.

Ostali prihodi, račun 7155, planirani su u iznosu 30.000,00€, a ostvareni u iznosu od 5.420,34€, odnosno 18,07% u odnosu na plan.

2.4.5. Primici od prodaje nefinansijske imovine

Primici od prodaje imovine planirani su u iznosu od 65.000,00€, a ostvareni u iznosu od 1.690,00€, ili 2,60% u odnosu na plan.

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
		PRIMICI OD PRODAJE IMOVINE	**65.000,00**	**1.690,00**	**2,60%**
721		**Prihodi od prodaje nefinansijske imovine**	**65.000,00**	**1.690,00**	**2,60%**
	72112	Prodaja nepokretnosti u korist Budžeta Opštine	65.000,00	1.690,00	2,60%

Ostvareni iznos od 1.690,00€ se odnosi na: prodaju nepokretnosti fizičkom licu radi dokompletiranja parcele u iznosu od 1.120,00€, prihode po osnovu otkupa stana u iznosu od 120,00€ i po presudi za bespravno zauzeto zemljište izgradnjom objekta, u iznosu od 450,00€.

2.4.6. Primici od otplate kredita

Primici od otplate kredita planirani su u iznosu od 163.000,00€, a ostvareni u iznosu od 95.203,44€, odnosno 58,41% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
		731		**Primici od otplate kredita**	**163,000.00**	**95,203.44**	**58.41%**
			7311	Prim.od otplate kredita datih drugim nivoima vlasti	94,000.00	93,999.96	100.00%
			7312	Prim.od otplate kredita datih javnim preduzećima	69,000.00	1,203.48	1.74%

Primitke od otplate kredita čine:
- Primici od otplate kredita datih drugim nivoima vlasti, račun 7311, planiran u iznosu 94.000,00€, a realizovan u iznosu od 93.999,96€ i
- Primici od otplate kredita datih javnim preduzećima, račun 7312, planiran u iznosu 69.000,00€, a realizovan u iznosu od 1.203,48€.

Ostvareni iznos od 93.999,96€ odnosi se na uplate Opštine Petnjica po osnovu Sporazuma o podjeli imovine i obaveza, broj 01-031-2435 od 06.09.2016. godine. Ovim sporazumom Opština Petnjica se obavezala da po osnovu zarada i drugih dažbina za preuzete radnike isplati Opštini Berane iznos od 235.000,00€ u 30

(trideset) jednakih mjesečnih rata u mjesečnim iznosima od po 7.833,00€, počev od mjeseca novembra 2016. godine, zaključno sa aprilom 2019. godine. Prihod u iznosu od 1.203,48€ predstavlja uplatu društva Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju po osnovu Ugovora o preuzmanju duga.

2.4.7. Sredstva prenesena iz prethodne godine

U sljedećoj tabeli su prikazana sredstava prenesena iz prethodne godine:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
732		**Sredstva prenesena iz prethodne godine**	**132.339,00**	**108.244,43**	**81,79%**
	7321	Prenesena sredstva iz prethodne godine	132.339,00	108.244,43	81,79%

Sredstva preostala iz Budžeta za 2016. godinu u iznosu od 108.244,43€ pravilno su prenesena u korist Budžeta za 2017. godinu kao početno stanje konsolidovanog računa trezora. Na kraju 2017. godine na računu je ostalo 352.247,68€.

2.4.8. Donacije i transferi

Donacije i transferi planirani su u iznosu od 3.940.000,00€, a ostvareni su u iznosu od 4.571.438,09€, odnosno 118,56°% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
	74			**DONACIJE I TRANSFERI**	**3,940,000.00**	**4,571,438.09**	**116.03%**
		741		**Donacije**	**440,000.00**	**117,096.78**	**26.61%**
			7411	Tekuće donacije	40,000.00	43,867.78	109.67%
			7412	Kapitalne donacije	400,000.00	73,229.00	18.31%
		742		**Transferi**	**3,500,000.00**	**4,454,341.31**	**127.27%**
			7421	Transferi od budžeta države	200,000.00	181,209.30	90.60%
			7426	Transferi-Egalizacioni fond	3,300,000.00	4,273,132.01	129.49%

Donacije, račun 741, planirane su u iznosu od 440.000,00€, a ostvarene su u iznosu od 117.096,78€, odnosno sa 26,61% u odnosu na plan. Prihodi po osnovu donacija ostvareni su od:

- tekućih donacija u iznosu od 43.867,78€ i
- kapitalnih donacija u iznosu od 73.229,00€.

Tekuće donacije se odnose na uplate Zavoda za zapošljavanje Crne Gore po osnovu ugovora Zavoda i Opštine Berane. Ugovor o dodjeli granta za sprovođenje projekta "Budimo kreativni", zaključen 24.10.2017. godine, predviđa uključivanje 10 lica sa invaliditetom-učesnika projekta počev od 25.10.2017. godine u trajanju od 12 mjeseci, u cilju zapošljavanja 6 učesnika u najkraćem trajanju od polovine trajanja projekta, kao i zapošljavanje nakon isteka projekta za najmanje 2 lica u najkraćem trajanju od 6 mjeseci.

Opština je prihod od Zavoda za zapošljavanje u iznosu od 43.867,78€ evidentirala u Glavnoj knjizi trezora na računu 7411–Tekuće donacije, umjesto na računu 7425 -Transferi od Zavoda za zapošljavanje i na taj način umanjila račun transfera za 43.867,78€, a za isti iznos uvećala račun 7411- Tekuće donacije.

Kapitalne donacije se odnose na donaciju Ambasade Japana, po osnovu ugovora zaključenog sa Opštinom Berane, dana 24.11.2017. godine. Taj ugovor se odnosi na Projekat za nabavku vatrogasnog vozila i opremu za Službu zaštite i spasavanja Opštine Berane.

Transferi, račun 742, planirani su u iznosu od 3.500.000,00€, a ostvareni su u iznosu od 4.454.341,31€, odnosno sa 127,27% u odnosu na plan. Prihodi po osnovu transfera ostvareni su od:

- Transfera od budžeta države u iznosu od 181.209,30€
- Transferi od Egalizacionog fonda u iznosu od 4.273.132,01€

Transferi od budžeta države odnose se na transfere od:

- Ministarstva kulture u iznosu od 95.090,00€;
- Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 52.700,00€;
- Ministarstva nauke u iznosu od 3.000,00€ i
- Glavnog računa državnog trezora u iznosu od 30.419,30€.

Ministarstvo kulture je vršilo dodjelu sredstava na osnovu sljedećih ugovora o finansiranju projekata: "Nabavka savremene računarske opreme" (1.500,00€), "Stručno usavršavanje knjižničara i bibliotekara" (1.000,00€), "Arheološko istraživanje lokaliteta Torine, Opština Petnjica" (20.000,00€), "Arheološko istraživanje lokaliteta Villa Rustika-Bistrica" (20.000,00€), "Izrada konzervatorskog projekta na kulturnom dobru Kučanska džamija" (10.000,00€), "Arheološka istraživanja lokaliteta Samograd-II faza" (20.000,00€) i "Zaštitna arheološka istraživanja u dijelu ulice 3. januara, Opština Bijelo Polje" (4.590,00€).

Ministarstvo kulture je vršilo i uplate sredstava po osnovu ugovora o sufinansiranja projekata od značaja za razvoj kulture na sjeveru Crne Gore u 2017. godini. To su projekti: Thunderfest (10.000,00€), IV Poetsko-muzički susreti slijepih i slabovidih lica (2.500,00€), Beranski Monmart (1.000,00€), Tokovi-časopis za kulturu i umjetnost (3.000,00€) i Državna smotra recitatora (1.500,00€).

Ministarstvo poljoprivrede je u skladu s linijom Agrobudžeta 2.3.2 Obnova i razvoj sela i izgradnja infrastrukture, donijelo odluku o podrški projektu: Izgradnja puta Previja-Turija-Bučićki potok u iznosu od 20.000,00€. Ministarstvo poljoprivrede je podržalo i projekte za rješavanje vodosnabdijevanja na katunima: Zagorski dolovi-podrška 3.000,00€, Rasova-podrška 2.500,00€ i Štit-podrška 1.000,00€. Ministarstvo je dodijelilo i 1.200,00€ za pumpu za vodosnabdijevanje u MZ Zagorje, a za podršku razvoja vodovoda na seoskom području uplaćeno je 15.000,00€ za vodovod Kaludra i 10.000,00€ za vodovod Polica.

Ministarstvo nauke, po osnovu Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2017. godini je izvršilo uplate za programe: "Prirodnjačka izložba Alergene biljke" (1.500,00€) i "Virtuelni prikaz rezultata arheoloških istraživanja kao savremena alatka za podsticanje društveno-ekonomskog razvoja zajednice: uvođenje QR kodova u interpretaciju muzejskih zbirki" (1.500,00€).

Sa Glavnog računa državnog trezora uplaćen je iznos od 30.419,30€, koji se odnosi na uplatu Fonda za rehabilitaciju invalidnih lica (iznos od 27.419,30€), dok je iznos od 3.000,00€ uplaćen Kancelariji za prevenciju narkomanije.

Transferi od Egalizacionog fonda planirani su u iznosu od 3.300.000,00€ a prema podacima koje je iskazala Opština u Završnom računu, ostvareni su u iznosu od 4.273.132,01€ ili 129,49% u odnosu na plan. Planom akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda za 2017. godinu ("Sl. list CG" br. 32/17), za Opštinu Berane planirano je 3.550.281,00€ dok je Rješenjem o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2017. godinu ("Sl. list CG" br. 20/18), Opštini Berane raspoređeno 4.091.505,00€.
Na osnovu utvrđenog plana akontativne raspodjele sredstava iz Egalizacionog fonda, Ministarstvo finansija je Opštini dostavljalo Pregled opredijeljenih sredstava po mjesecima. U postupku revizije dostavljeni su na uvid pregledi za svih 12 mjeseci 2017. godine, a u istim je prikazan iznos opredijeljenih sredstava po mjesecima, kao i iznos sredstava koji se odnosi na plaćanja obaveza, koja prema Ugovoru o cesiji, vrši Ministarstvo finansija kreditoru Societe Generale bank Montenegro. Kao osnov za plaćanje obaveza po Ugovoru o kreditu, od strane Ministarstva finansija prema Societe Generale bank Montenegro je raspodjela sredstava Egalizacionog fonda, u korist Opštine.
Revizijom je utvrdjeno da je Opštini Berane u 2017. godini uplaćeno iz Egalizacionog fonda, za tu godinu, 3.302.794,00€. Osim ovoga, na početku godine (13.01.2017. godine) uplaćeno je 77.982,00€, na ime dijela obaveze za decembar 2016. godine. Takođe je isplaćen iznos od 2.356,00€, po konačnoj raspodjeli za 2016. godinu. Po konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda za 2016. godinu, Opštini je umanjen iznos od

890.000,00€, po osnovu pozajmica, pa je i ovaj iznos uračunat u prihode za 2017. godinu (3.302.794,00€+ 77.982,00€ + 2.356,00€ + 890.000,00€ = 4.273.132,01€).
Od uplaćenog iznosa od 3.302.794,00€, na Glavni račun trezora opštine uplaćeno je 2.485.368,01€, a ostali iznos od 817.425,99€ uplaćen je na račun banke, po osnovu Ugovora o cesiji broj: 29120 od 18.11.2015. godine. Ovaj ugovor je zaključen između: Opštine Berane (Cedent-Ustupilac potraživanja), Ministarstva finansija Crne Gore (Cesus-Dužnik) i Societe Generale banke Montenegro a.d. (Cesionar-Primalac potraživanja). Ugovorom se Ministarstvo finansija obavezuje, da iz sredstava Egalizacionog fonda koja pripadaju Opštini Berane, izvrši uplatu iznosa od 5.200.000,00€ Societe Generale banci. Ovu obavezu će Ministarstvo uplatiti, po osnovu kredita koji Opština Berane ima kod pomenute banke. Iznos kredita, sa pripadajućom kamatom, će se uplaćivati na način, pod uslovima i u skladu sa dinamikom definisanom u Ugovoru o kreditu broj: 00-421-0102872.5 od 16.11.2015. godine.
Umanjenjenje iznosa od 890.000,00€, izvršeno je rješenjem Ministarstva finansija broj 01-5351/2 od 16.05.2017. godine, prebijanjem dijela obaveza po osnovu pozajmica sa sredstvima Egalizacionog fonda po konačnoj raspodjeli za 2016. godinu u iznosu od 610.000,00€, a takođe i iznosa od 280.000,00€, po istom osnovu (rješenje Ministarstva finansija broj 01-5351/3 od 16.10.2017. godine). Ova sredstva predstavljaju razliku akontativno raspoređenih sredstava za 2016. godinu u odnosu na konačnu raspodjelu za tu godinu.

2.4.9. Pozajmice i krediti

Pozajmice i krediti planirani su u iznosu od 284.000,00€, ostvareni su u iznosu od 1.274.000,00€, odnosno sa 448,59% u odnosu na plan, i u potpunosti se odnose na pozajmice i kredite iz domaćih izvora (račun 7511) i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan prihoda	Realizacija prihoda	% realizacije
	75	751		Pozajmice i krediti	284,000.00	1,274,000.00	448.59%
			7511	Pozajmice i krediti od domaćih izvora	284,000.00	1,274,000.00	448.59%

Prihod od 1.274.000,00€ ostvaren je po osnovu:

- kredita kod Societe generale Montenegro banke u iznosu od 284.000,00€ i
- pozajmica od Egalizacionog fonda u iznosu od 990.000,00€.

Iznos od 284.000,00€ je dio dugoročnog kredita od 5.200.000,00€, po Ugovoru broj.00-421-0102872.5 od 16.11.2015. godine. Kredit je odobren za refinansiranje postojećeg dugoročnog kredita i konsolidaciju poslovanja u skladu sa Planom finansijskog oporavka Opštine. Rok otplate kredita je 8 godina, prva rata je dospjela na plaćanje 16.12.2016. godine a poslednja dospijeva 16.11.2023. godine. Ugovorena kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR+3,4% i ne može preći 4,20% na godišnjem nivou. Sredstva obezbjeđenja kredita su: mjenice, ovlašćenja za izdavanje naloga za naplatu potraživanja i Ugovor o cesiji sa Ministarstvom finansija zasnovanim na sredstvima iz Egalizacionog fonda.

Iz Egalizacionog fonda, Opštini Berane su, u 2017. godini, uplaćena sredstva po osnovu pozajmica, u iznosu od 990.000,00€ i to: 4.4.2017. godine iznos od 360.000,00€, 21.6.2017. godine iznos od 280.000,00€ i 7.12.2017. godine iznos od 350.000,00€.

2.5. Izdaci

Izdaci Opštine Berane za 2017. godinu planirani su u iznosu od 7.627.089€ a ostvareni su u iznosu od 8.271.888,72€, odnosno sa 108,45% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
4				IZDACI	7,627,089.00	8,271,888.72	108.45%
	41			TEKUĆI IZDACI	3,363,380.74	2,981,476.82	88.65%
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	2,664,436.22	2,349,951.20	88.20%
			4111	Neto zarade	1,586,869.57	1,398,944.16	88.16%
			4112	Porez na zarade	215,079.84	191,829.89	89.19%
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	572,637.68	503,075.04	87.85%
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	261,857.03	235,613.98	89.98%
			4115	Opštinski prirez	27,992.10	20,488.13	73.19%
		412		Ostala lična primanja	61,933.48	40,615.30	65.58%
			4126	Naknade skupštinskim odbornicima	42,000.00	21,096.00	50.23%
			4127	Ostale naknade	19,933.48	19,519.30	97.92%
		413		Rashodi za materijal	111,700.00	142,708.01	127.76%
			4131	Administrativni materijal	14,200.00	9,523.13	67.06%
			4133	Materijal za posebne namjene	10,500.00	9,304.64	88.62%
			4134	Rashodi za energiju	34,000.00	46,699.17	137.35%
			4135	Rashodi za gorivo	50,000.00	74,858.08	149.72%
			4139	Ostali rashodi za materijal	3,000.00	2,322.99	77.43%
		414		Rashodi za usluge	237,471.04	143,186.04	60.30%
			4141	Službena putovanja	35,900.00	40,939.53	114.04%
			4142	Reprezentacija	8,900.00	7,914.93	88.93%
			4143	Komunikacione usluge	14,100.00	14,142.25	100.30%
			4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	8,000.00	5,722.89	71.54%
			4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	120,111.04	39,213.23	32.65%
			4149	Ostale usluge	50,460.00	35,253.21	69.86%
		415		Rashodi za tekuće održavanje	18,200.00	17,987.93	98.83%
			4153	Tekuće održavanje opreme	18,200.00	17,987.93	98.83%
		416		Kamate	147,640.00	152,861.54	103.54%
			4161	Kamate rezidentima	147,640.00	152,861.54	103.54%
		417		Renta	1,000.00	972.90	97.29%
			4171	Zakup objekata	1,000.00	972.90	97.29%
		418		Subvencije	65,000.00	60,029.83	92.35%
			4181	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	65,000.00	60,029.83	92.35%
		419		Ostali izdaci	56,000.00	73,164.07	130.65%
			4191	Izdaci po osnovu isplate ugovra o djelu	8,000.00	8,756.93	109.46%
			4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	15,000.00	42,280.89	281.87%
			4193	Izrada i održavanje softvera	3,000.00	594.19	19.81%
			4194	Osiguranje	17,000.00	12,010.19	70.65%
			4196	Komunalne naknade	6,500.00	5,760.07	88.62%
			4199	Ostalo	6,500.00	3,761.80	57.87%
	42			TRANSFERI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU	253,088.26	104,615.17	41.34%
		422		Sredstva za tehnološke viškove	253,088.26	104,615.17	41.34%
			4222	Otpremnine za tehnološke viškove	253,088.26	104,615.17	41.34%
	43			TRANSFERI INSTITUCIJAMA, POJEDINCIMA, NVO I JAVNOM SEK	2,087,590.00	2,049,963.43	98.20%
		431		Transferi institucijama pojedincima, NVO i javnom sektoru	801,090.00	761,091.55	95.01%
			4312	Transferi obrazovanju	69,250.00	55,975.22	80.83%
			4313	Transferi institucijama kulture i sporta	226,440.00	215,257.87	95.06%
			4314	Transferi NVO	30,000.00	26,079.00	86.93%
			4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	46,200.00	42,997.22	93.07%
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	27,000.00	26,260.00	97.26%
			4317	Transferi za lična primanja pripravnika	10,000.00	14,608.83	146.09%
			4318	Ostali transferi pojedincima	33,200.00	29,668.61	89.36%
			4319	Ostali transferi institucijama	359,000.00	350,244.80	97.56%
		432		Ostali transferi	1,286,500.00	1,288,871.88	100.18%
			4326	Transferi javnim preduzećima	1,286,500.00	1,288,871.88	100.18%
	44			KAPITALNI IZDACI	765,139.00	509,243.70	66.56%
		441		Kapitalni izdaci	765,139.00	509,243.70	66.56%
			4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	43,600.00	40,932.88	93.88%
			4413	Izdaci za građevinske objekte	452,920.00	249,648.49	55.12%
			4415	Izdaci za opremu	127,789.00	96,662.37	75.64%
			4416	Investiciono održavanje	48,130.00	41,026.78	85.24%
			4419	Ostali kapitalni izdaci	92,700.00	80,973.18	87.35%
	46			OTPLATA DUGOVA	1,012,891.00	2,489,341.94	245.77%
		461		Otplata duga	664,565.00	1,554,564.45	233.92%
			4611	Otplata HOV i kredita rezidentima	664,565.00	1,554,564.45	233.92%
		463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	348,326.00	934,777.49	268.36%
			4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	348,326.00	934,777.49	268.36%
	47			REZERVE	145,000.00	137,247.66	94.65%
		471		Tekuća budžetska rezerva	135,000.00	137,247.66	101.66%
			4711	Tekuća budžetska rezerva	135,000.00	137,247.66	101.66%
		472		Stalna budžetska rezerva	10,000.00	0.00	0.00%
			4721	Stalna budžetska rezerva	10,000.00	0.00	0.00%

Struktura izdataka je sljedeća:
- tekući izdaci (41) - iznos od 2.981.476,82€, odnosno 36,04% ukupno ostvarenih izdataka,
- transferi za socijalnu zaštitu (42) - iznos od 104.615,17€, odnosno 1,26% ostvarenih izdataka,
- transferi institucijama, pojedincima, NVO i javnom sektoru (43) - iznos od 2.049.963,43€, odnosno 24,78% ostvarenih izdataka,
- kapitalni izdaci (44) - iznos od 509.243,70€, odnosno 6,16% ostvarenih izdataka,
- otplata dugova (46) - iznos od 2.489.341,94€, odnosno 30,09% ostvarenih izdataka i
- sredstva rezervi (47) - iznos od 137.247,66€, odnosno 1,66% ostvarenih izdataka.

2.5.1. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (411)

Izdaci za Bruto zarade i doprinose na teret poslodavca prvobitno su planirani u iznosu od 2.947.885,52€, nakon izvršenih preusmjerenja plan je umanjen na iznos od 2.664.436,22€, dok je realizacija iznosila 2.349.951,20€, odnosno 88,20% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	2,664,436.22	2,349,951.20	88.20%
			4111	Neto zarade	1,586,869.57	1,398,944.16	88.16%
			4112	Porez na zarade	215,079.84	191,829.89	89.19%
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	572,637.68	503,075.04	87.85%
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	261,857.03	235,613.98	89.98%
			4115	Opštinski prirez	27,992.10	20,488.13	73.19%

Obračun zarada u Opštini za 2017. godinu nije bio usklađen sa odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, jer Opština nije blagovremeno uskladila postojeće odluke o obračunu zarada sa Zakonom. Skupština Opštine Berane je 27.04.2018. godine donijela Odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika u Opštini Berane i Odluku o zaradama lokalnih funkcionera Opštine Berane ("Sl.list CG - opštinski propisi" br. 14/18) čime je usklađen obračun zarada u Opštini sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru.
Sa pozicije Bruto zarade izvršene su isplate zarada za 11 mjeseci u 2017. godini za zaposlene u Opštini i za dvije potrošačke jedinice koje se finansiraju iz opštinskog budžeta (Polimski muzej i JU Centar za kulturu). Bruto zarade za decembar mjesec su ostale neizmirene obaveze za 2017. godinu i iste su realizovane u toku 2018. godine. Obaveze po osnovu bruto zarada iskazane u NEO obrascu na kraju 2016. godine su iznosile 214.724,68€, a na kraju 2017. godine 220.637,09€.
Svi zaposleni u Opštini, zaposleni su na neodređeno vrijeme, osim jednog pripravnika zaposlenog u JU Centar za kulturu.
U Opštini je zaposleno 7 lica sa invaliditetom preko 50% čime su stekli status lica sa invaliditetom u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Za iste se od strane Zavoda za zapopšljavanje CG priznaje pravo na mjesečnu subvenciju na neodređeno vrijeme, u iznosu od 75% od isplaćene bruto zarade zaposlenih i te uplate su evidentirane kao redovne i ispravne.
IOPPD obrasci se ne podnose blagovremeno i u poreskoj prijavi nisu evidentirane uplate skupštinskim odbornicima, kojima se ne uplaćuje porez i prirez po nastaloj naknadi, što nije u skladu sa Odlukom o naknadama za rad odbornika u Skupštini Opštine Berane.
Opština je u skladu sa Ugovorom o reprogramu poreskog duga br.01-6337/1 od 26.05.2015.godine zaključenim sa Ministarstvom finansija i Opštine, o izmirenju duga po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja Opštine, javnih preduzeća i ustanova, tokom 2017.godine isplatila bruto zarade za decembar mjesec 2016.godne, a tokom 2017. godine redovno izmirivala obaveze po planu reprograma poreskog duga, što je utvrđeno detaljnim pregledom svih uplata i za 2017. godinu iznosi 142.025,76€.

Radni odnosi - U postupku revizije dostavljeno je 18 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa lokalne uprave kojima je sistematizovano 192 radna mjesta sa 298 izvršilaca, dok je na dan 31.12.2017. godine u Opštini bilo zaposleno 248 lokalnih službenika i namještenika na neodređeno vrijeme, kako je to prikazano u narednoj tabeli:

R.br.	Organi lokalne uprave	Sistematizovano		Br. Zaposlenih
		Radnih mjesta	Izvršilaca	
1	Služba predsjednika opštine	12	14	13
2	Služba skupštine	5	6	5
3	Služba glavnog administratora	4	5	2
4	Služba menadžera	11	13	9
5	S. za opštu upravu i društvene djelatnosti	22	35	30
6	S. za finansije i ekonomski razvoj	14	17	15
7	S. za planiranje i uređenje prostora	7	9	7
8	S. za inspekcijske poslove	11	20	19
9	S.za komunalno-stambene poslove i saob	7	7	6
10	S.za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu	13	14	11
11	S.za sport, kulturu, mlade i saradnju sa NV	10	10	9
12	Komunalna policija	7	20	17
13	Direkcija za imovinu	8	9	8
14	Služba zaštite i spašavanja	18	43	34
15	Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda	15	22	17
16	Informacioni centar	5	7	4
17	Služba za zajedničke poslove	19	40	36
18	Služba za unutrašnju reviziju	4	7	6
Ukupno:		**192**	**298**	**248**

Napomena: U tabeli nijesu uključeni lokalni funkcioneri: predsjednik opštine, 4 potpredsjednika, predsjednik skupštine opštine i Glavni administrator.

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

- 17 zaposlenih prilikom zasnivanja radnog odnosa, nijesu ispunjavali uslove predviđene Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, Zakonom o zaštiti i spašavanju i aktom o sistematizaciji, a koji se odnose naročito na posjedovanje dokaza o: propisanom nivou kvalifikacije obrazovanja, položenom stručnom ispitu za rad u državnim organima, stručnom ispitu iz oblasti zaštite i spašavanja[1], neosuđivanosti za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za rad u državnom organu[2], poznavanju rada na računaru, potrebnom radnom iskustvu na poslovima rukovođenja, odnosno na drugim odgovarajućim poslovima koji zahtjevaju samostalnost u radu, na poslovima revizije, starosne granice prilikom prvog zasnivanja radnog osnosa[3] i td.
- Opština nije, prilikom novog zapošljavanja, u svim slučajevima, prethodno obezbijedila pozitivno mišljenje Ministarstva finansija, u skladu sa članom 5 stav 2 Ugovora o reprogramu poreskog duga opštine Berane;
- Za vršioca dužnosti određivana su lica koja ne ispunjavaju uslove za radno mjesto visokog rukovodnog kadra i na duži vremenski period (više godina), što nije u skladu sa članom 124 Zakona o lokalnoj samoupravi;
- Zaposleni u opštini, koji prvi put zasnivaju radni odnos na neodređeno vrijeme, nijesu imali probni rad u trajanju od godinu dana, što nije u skladu sa čl. 119 Zakona o lokalnoj samoupravi, kojim je predviđeno da je probni rad obavezan za državnog službenika, odnosno namještenika koji prvi put zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme u državnom organu i da isti traje godinu dana.
- U dva slučaja zvanja[4] lokalnih službenika i namještenika (kategorija ekspertski kadar) predviđena aktima o sistematizaciji nijesu usklađeni sa članom 8 Uredbe o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave.
- Personalna dokumentacija zaposlenih se ne čuva u dosijeu koji je predviđen za te namjene, a rješenja o godišnjem odmoru i ocjenjivanju službenika i namještenika se ne nalaze u personalnom dosijeu zaposlenog.

[1] T.B. (ispit za komandira), a tri spasioca su, po navodima odgovornog lica, položila ispit, ali im Ministarstvo još uvijek nije dostavilo uvjerenja.

[2] Opština nije ni za jednog zaposlenog, čiji personalni je ušao u uzorak, pribavila dokaz da kandidat nije osuđivan za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za rad u državnom organu

[3] Članom 46a Zakona o zaštiti i spašavanju predviđeno je da vatrogasac - spasilac, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa lokalnih službenika i namještenika, mora da ispunjava i posebne uslove, među kojima i da nije stariji od 25 godina života prilikom prvog zasnivanja radnog odnosa u službi zaštite.

[4] Akt o sistematizaciji direkcije za imovinu (zvanje – savjetnik za zastupanje, umjesto „samostalni savjetnik I“); Akt o sistematizaciji službe glavnog administratora (savjetnik u službi glavnog administratora, umjesto „samostalni savjetnik I“);

Preporuke:

- **Opština treba da popunjavanje radnih mjesta vrši samo sa licima koja prilikom zasnivanja radnog odnosa ispunjavaju sve uslove predviđene zakonom i aktom o unutrašnjoj organizaciji I sistematizaciji radnih mjesta i da u skladu sa članom 5 stav 2 Ugovora o reprogramu poreskog duga Opštine, prilikom svakog novog zapošljavanja prethodno obezbijedi pozitivno mišljenje Ministarstva finansija.**
- **Opština treba da u skladu sa članom 124 Zakona o lokalnoj samoupravi, u slučaju prestanka mandata licu koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra, odredi vršioca dužnosti do imenovanja, odnosno postavljanja, a najduže do šest mjeseci.**
- **Opština treba da u skladu sa članom 119 Zakona o lokalnoj samoupravi predvidi probni rad zaposlenom koji prvi put zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi.**
- **Preporučuje se Opštini da dokumentaciju zaposlenih koja se odnosi navezano za zasnivanje radnog odnosa, godišnje odmore i ocjenjivanje rada objedini i čuva personalnim dosijeima zaposlenih.**

2.5.2. Ostala lična primanja

Na računu 412 – Ostala lična primanja evidentiraju se plaćanja koja se odnose na: zimnicu, stanovanje, i odvojen život, prevoz, naknade skupštinskim poslanicima, akademijske dodatke, jubilarne nagrade, otpremnine i ostale naknade. Izdaci za ostala lična primanja planirani su u iznosu od 61.993.478€, a tokom godine je realizovan iznos od 40.615,30€, odnosno 65,58€ od plana i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		412		Ostala lična primanja	61,933.48	40,615.30	65.58%
			4126	Naknade skupštinskim odbornicima	42,000.00	21,096.00	50.23%
			4127	Ostale naknade	19,933.48	19,519.30	97.92%

Naknade skupštinskim odbornicima, su isplaćivane u skladu sa Odlukom o naknadi za rad odbornika u Skupštini (Sl.list CG - opštinski propisi br. 22/07, 19/08, 12/15). Naknada za obavljanje odborničke funkcije odbornicima Skupštine opštine Berane utvrđena je mjesečno u visini 100€ i 18€ za članstvo u Komisiji za svaku sjednicu. Neto naknade odbornicima su isplaćene za 6 mjeseci 2017.godine, ali nisu izvršena plaćanja poreza i prireza za ove naknade, niti su ista evidentirana u IOPPD obrascu, pod šifrom 025.

2.5.3. Rashodi za materijal

Na računu 413 - Rashodi za materijal evidentiraju se plaćanja koja se odnose na administrativni materijal, materijal za posebne namjene, energiju, gorivo i ostali rashodi za materijal. Navedeni izdaci, Odlukom o budžetu za 2017. godinu planirani su u iznosu od 111.700,00€ a realizovani u iznosu od 142.708,01€, odnosno sa 127,76% u odnosu na plan. Za navedeno prekoračenje, Opština nije postupila u skladu sa članom 51 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim je definisano da se u slučaju nastanka okolnosti koje nijesu bile poznate u vrijeme usvajanja budžeta, može vršiti preusmjeravanje sredstava. Rashodi za materijal prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		413		Rashodi za materijal	111,700.00	142,708.01	127.76%
			4131	Administrativni materijal	14,200.00	9,523.13	67.06%
			4133	Materijal za posebne namjene	10,500.00	9,304.64	88.62%
			4134	Rashodi za energiju	34,000.00	46,699.17	137.35%
			4135	Rashodi za gorivo	50,000.00	74,858.08	149.72%
			4139	Ostali rashodi za materijal	3,000.00	2,322.99	77.43%

Kao što je i prikazano, najznačajni rashodi odnose se na rashode za energiju u iznosu od 46.699,17€ i rashode za gorivo u iznosu od 74.858,08€.

Rashodi za energiju se odnose na plaćanje računa za utrošenu električnu energiju u prostorijama koje koriste organi lokalne uprave (zgrada Opštine), Služba zaštite, JU Polimski muzej, JU Centar za kulturu i Crveni krst. Uvidom u ispostavljene račune utvrđeno je da je Opština na navedenom računu (4134) evidentirala plaćanja koja se odnose na tekuću potrošnju, dok su plaćanja koja se odnose na dug iz ranijeg perioda evidentirana na računu 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda.
Za izvršavanje obaveza po osnovu duga za električnu energiju, zaključeni su pojedinačni sporazumi između EPCG i gore pomenutih organa. Sporazum definiše plaćanje duga u 60 mjesečnih rata uz obavezu plaćanja tekućih faktura.

Rashodi za gorivo se odnose na plaćanja Službe za zajedničke poslove prema dobavljaču "Jugopetrol" a.d. za utrošeno gorivo i lož ulje. Revizijom je utvrđeno:

- Opština je nakon sprovedenog postupka javne nabavke, sa navedenim dobavljačem, zaključila dva ugovora i to: ugovor o nabavci i isporuci goriva i ugovor o nabavci i isporuci lož ulja.
- Jugopetrol a.d. je ispostavljao zbirne račune o utrošku goriva, na mjesečnom nivou, koji u prilogu sadrže specifikaciju pojedinačnih računa.
- Sva potrošnja goriva odobrena je od strane ovlašćenog lica, a opravdana je računima koji u prilogu imaju i fiskalni isječak.
- Evidenciju o utrošku goriva vodi Služba za zajedničke poslove, koja na mjesečnom nivou, u vidu tabelarnog pregleda, sačinjava Izvještaje o potrošnji goriva i lož ulja iskazane vrednosno (EUR) i količinski (Litar).
- Izvještaji daju podatke o potrošnji goriva:
  - pojedinačno, za šest automobila,
  - zbirno, za šest organa - za sva vozila koja koriste Služba zaštite, Komunalna policija, Sekretarijat za inspekcijske poslove, Uprava lokalnih javnih prihoda, JU Centar za kulturu i JU Polimski muzej). Za navedene organe vodi se zbirna evidencija o potrošnji, za sva vozila sa kojima raspolaže određeni organ.
  - koja je odobrena na osnovu zahtjeva koje ovlašćena lica organa lokalne uprave upute Službi za zajedničke poslove.
  - koja je odobrena zaključkom predsjednika (najznačajniji dio se odnosi na potrošnju Agencije za razvoj Berana) – Iznos od 11.344,71€, koji je zaključkom Predsjednika opštine odobren na ime potrošnje goriva za Agenciju za razvoj Berana, evidentiran je na računu 471 – Tekuća budžetska rezerva.

2.5.4. Rashodi za usluge

Rashodi za usluge prvobitno su planirani u iznosu od 251.000,00€, preusmjerenjima je plan umanjen za 13.528,96€, tako da je konačni plan iznosio 237.471,04€, dok je realizacija iznosila od 143.186,04€, odnosno 60,30% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		414		**Rashodi za usluge**	**237,471.04**	**143,186.04**	**60.30%**
			4141	Službena putovanja	35,900.00	40,939.53	114.04%
			4142	Reprezentacija	8,900.00	7,914.93	88.93%
			4143	Komunikacione usluge	14,100.00	14,142.25	100.30%
			4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	8,000.00	5,722.89	71.54%
			4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	120,111.04	39,213.23	32.65%
			4149	Ostale usluge	50,460.00	35,253.21	69.86%

Najveći izdaci odnose se na **službena putovanja**, zatim konsultantske usluge projekti i studije, dok je u okviru ostalih usluga evidentiran iznos od 35.253,21€.

Reperezentacija obuhvata isplate dobavljačima po osnovu izvršenih ugostiteljskih usluga. Shodno Internom uputstvu iz 2012. godine, pravo na reprezentaciju imaju: Predsjednik opštine, predsjednik skupštine, potpredsjednici, Glavni administrator, kao i druga lica po pismenom ovlašćenju predsjednika Opštine. Revizijom je utvrđeno:

- Isplate su izvršene na osnovu računa uz koji je priložen i fiskalni isječak.
- Isplate su odobrene i zaključkom Predsjednika Opštine.
- Za ugostiteljske usluge, nakon sprovedenog postupka javne nabavke, zaključen je ugovor sa izabranim ponuđačem "Lukas in", na iznos do visine procijenjene vrijednosti (5.000,00€), po pojedinačnoj cijeni 19,64€ sa uračunatim PDV-om, na period od jedne godine.

Konsultantske usluge, projekti i studije obuhvataju izdatke Sekretarijata za planiranje I uređenje prostora (18.000,00€), Službe menadžera (16.862,23€) i Službe predsjednika (4.351,00€) prema dobavljačima za izvršene usluge ili projektne zadatke. Najznačajnije isplate odnosile su se na:

- izradu Izvještaja o tehničkom pregledu univerzitetskog centra u Beranama (iznos od 8.000,00€) - Opština je sa izvršiocem usluga "Inter Project" d.o.o. nakon sprovedenog postupka javne nabavke zaključila ugovor br. 01-031-3934 od 21.12.2017.godine čija je vrijednost 9.520,00€ sa uračunatim PDV-om.
- izvršene geodetske usluge (iznos od 10.000,00€) - Opština je nakon sprovedenog postupka javne nabavke, u junu 2016. godine, sa izvršiocem "Civil engineer" d.o.o. zaključila ugovor za pružanje geodetskih usluga za sprovođenje prostorno planske dokumentacije. Ugovorom su definisane pojedinačne cijene snimanja i izrade situacionih planova i iskolčavanjea na osnovu DUP-ova u vrijednosti od po 400,00€, pri čemu je ugovor zaključen na period od godinu dana i na ukupan iznos do procijenjene vrijednosti (do 10.000,00€).
- naknade za rad Komisije za ocjenu Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda na UP1 u okviru lokalne studije lokacije "Donji Talum" (iznos od 2.600,00€) - Rješenje o obrazovanju Komisije i Odluku o troškovima rada komisije, donijela je Agencija za zaštitu životne sredine, a troškove rada komisije, shodno članu 23 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, snosi nosilac projekta-opština Berane. Komisija je dostavila Izvještaj o ocjeni invoiranog Elaborata i predložila Agenciji da donese Odluku o davanju saglasnosti na navedeni Elaborat.
- uslugu izrade glavnog projekta za izmještanje dijela DV na Rudešu, zaključila ugovor sa "AE studio" d.o.o. na iznos od 1.190,00€, pri čemu je rok za pružanje usluga iznosi 20 dana od dana potpisivanja ugovora.
- Ugovor o donaciji za **realizaciju projekta** "Crna Gora u ritmu Evrope", koji je Opština Berane, tokom 2016. godine zaključila sa "Europian capital advisors management" i kojim je između ostalog definisana obaveza Opštine da primaocu donacije mjesečno uplaćuje iznos od 350,00€. Opština je, po ovom osnovu, tokom 2017. godine izvršila isplate u iznosu od 1.050,00€.
- realizacije projekata" u iznosu od 5.286,97€ za koje su sredstva obezbijeđena iz drugih izvora, a na osnovu zaključenih ugovora i sporazuma i to:

Naziv projekta	Izvor i iznos finansiranja	Trošak tokom 2017.godine
"Cressida"	Regionalni centar za životnu sredinu finansirao je iznos od 4.450,00€ (2016.godine - 3.560,00€ nakon zaključivanja ugovora, a tokom 2017.godine 890,00€)	1,700.00
"Budimo kreativni"	ZZZCG. Ukupni troškovi projekta iznose 65.966,59€, a Zavod finansira 95%, odnosno 62.668,26€. Po ovom osnovu, od strane ZZZCG, na posebni račun Opštine, uplaćen je iznos od 43.867,78€.	1,235.97
"Meet the leader"	Ministarstvo sporta finansiralo je iznos od 2.351,00€	2,351.00

Ostale usluge obuhvataju razne isplate potrošačkih jedinica dobavljačima od kojih su najznačajnije:
Usluge revizije (iznos od 4.200,00€), angažovanje (muzičkog) izvođača radi nastupa u centru grada povodom Dana opštine (iznos od 4.000,00€), stručno osposobljavanje komunalnih policajaca, shodno članu 41 Zakona o komunalnoj policiji (iznos od 2.009,60€ za četiri polaznika), usluge dezinskecije (iznos od 2.142,00€ po računu od 16.05.2017.g), nabavka novogodišnjih ukrasa u iznos od 2.600,37€ i dr.

2.5.5. Izdaci za tekuće održavanje

Na računu 415 - rashodi za tekuće održavanje evidentiraju se plaćanja koja se odnose na izdatke koji su namijenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju. Izdaci za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 18.200,00€, a realizovani u iznosu od 17.987,93€, odnosno 98,83% u odnosu na planirane izdatke i u cjelosti se odnose na račun 4153 – Tekuće održavanje opreme:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		415		Rashodi za tekuće održavanje	18,200.00	17,987.93	98.83%
			4153	Tekuće održavanje opreme	18,200.00	17,987.93	98.83%

Izdaci za tekuće održavanje odnosili su se na isplate davaocima usluga sa kojima su, nakon sprovedenog postupka javne nabavke, zaključeni ugovori. Najveća plaćanja odnose se na usluge za održavanje i servisiranje vozila dobavljaču Auto centar Šahinović d.o.o. u iznosu od 8.990,82€ i za usluge registracije i osiguranja vozila dobavljačima "Lovćen auto" a.d. i "Lovćen osiguranje" a.d. u ukupnom iznosu od 2.120,12€. Plaćanja su izvršena na osnovu ispostavljenih faktura.

2.5.6. Kamate

Kamate, račun 416, planirane su u iznosu od 147.640,00€, dok je ostvarenje iznosilo 152.861,54€, odnosno 103,54% u odnosu na planu, i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		416		Kamate	147,640.00	152,861.54	103.54%
			4161	Kamate rezidentima	147,640.00	152,861.54	103.54%

Otplata kamata vršena je po Ugovoru o kreditu br. 0042101028725 koji je zaključen sa Societe Generale bankom A.D. Podgorica dana 16.11.2015. godine na iznos od 5.200.000,00€, od čega je do 31.12.2016. godine bio povučen iznos od 4.916.000,00€. Sredstva koja su planirana za otplatu duga po osnovu kamata, a na osnovu amortizacionog plana otplate kredita, su manja od stvarno izvršenih otplata. Ovo stoga jer je Opština Berane u 2017. godini povukla i dodatni iznos sredstava po navedenom kreditu (284.000,00€), a samim tim su se uvećali i rashodi po osnovu kamata koji su evidentirani na računu 416.

Otplatu kamata po kreditu vršilo je Ministarstvo finansija iz sredstava koja su opredijeljena Opštini Berane iz Egalizacionog fonda za 2017. godinu, a na osnovu Ugovora o cesiji br. 29120 od 18.11.2015. godine. Ministarstvo je obavještenje o uplati dostavljalo Opštini Berane u Pregledu opredijeljenih sredstava po mjesecima, a Opština je odmah po saznanju da su izvršene otplate kredita (glavnica i kamata) po ugovoru o cesiji, sprovela cesije preko Konsolidovanog računa trezora i isto evidentirala u Glavnoj knjizi trezora.
Revizijom je utvrđeno da je tokom godine povučen dodatni dio sredstava, tako da je izmijenjen plan otplate i visina mjesečnog anuteta.

2.5.7. Subvencije

Izdaci za subvencije planirani su u iznosu od 65.000,00€, a tokom godine izvršene su isplate u iznosu od 60.029,83€, odnosno 92,35% u odnosu na plan. Navedene isplate odnosile su se na isplate pojedincima i pravnim licima za unapređenje poljoprivredne proizvodnje na teritoriji Opštine Berane. Isplate se vrše na osnovu Zaključaka Sekretarijata za poljoprivredu, turizam, vodoprivredu i zaštitu životne sredine u okviru Plana Agrobudžeta za 2017. godinu. U Planu je prikazana podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka, program unapređivanja stočarstva, mjere unapređenja u ratarstvu, podrška podizanju proizvodnih voćnih zasada, podrška razvoju pčelarstva, podrška rekorderima u poljoprivrednoj proizvodnji, podrška opštim servisima i upravljanju rizicima u poljoprivredi, kao i implementacija lokalnih planova, akcije čišćenja i putovanja za mlade ekologe. Postupak dodjele subvencije za prodato mlijeko registrovanim mljekarama podrazumijeva isporuku mlijeka proizvođača-kooperenata sa teritorije opštine Berane, koji redovno isporučuju mlijeko, a čija količina nije limitirana. Subvencijom je određeno da svaki litar kravljeg mlijeka iznosi 0,03€ a kozijeg 0,05€. Po ispostavljenom Izvještaju mljekara, sa spiskova farmera (kooperanata) od kojih je otkupljeno mlijeko, Opština vrši uplatu subvencija direktno kooperantima. Osnov za obračun i isplatu premije su stvarno otkupljene mjesečne količine isporučenog mlijeka. Mljekare dostavljaju izvještaje

za prethodni mjesec sa svim neophodnim podacima kooperanata. Isplate se vrše mjesečno i redovno se izmiruju sve obaveze. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti ni prilikom uplate subvencija po drugim osnovima, već su izmirene sve obaveze po istim.

2.5.8. Ostali izdaci

Ostali izdaci, račun 419, planirani su u iznosu od 56.000,00€, a realizovani u iznosu od 73.164,07€, odnosno sa 130,65% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		419		Ostali izdaci	56,000.00	73,164.07	130.65%
			4191	Izdaci po osnovu isplate ugovra o djelu	8,000.00	8,756.93	109.46%
			4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	15,000.00	42,280.89	281.87%
			4193	Izrada i održavanje softvera	3,000.00	594.19	19.81%
			4194	Osiguranje	17,000.00	12,010.19	70.65%
			4196	Komunalne naknade	6,500.00	5,760.07	88.62%
			4199	Ostalo	6,500.00	3,761.80	57.87%

Izdaci po osnovu ugovora o djelu planirani su u iznosu od 8.000,00€, a realizovani u iznosu od 8.756,93€ od čega se iznos od 2.690,93€ odnosi na trošak poreza po osnovu isplate ugovora o djelu, a iznos od 6.066,00€ na trošak ugovora o djelu. Na osnovu uzorka, u postupku revizije utvrđeno je da je Opština ugovore o djelu zaključivala za poslove: popravke i remonta stolica, nastupa muzičke grupe, uklanjanje privremenih objekata montažnog karaktera, dostavljanje zaključaka na ime poreza na nepokretnosti, izrada idejnog rješenja za adaptaciju bifea, fizičko obezbjeđivanje zgrade Univerzitetskog centra i sl. Ugovorom o djelu angažovana su lica za poslove koje su sistematizovani aktom o sistematizaciji Uprave za naplatu lokalnih javnih prihoda (dostavljanje zaključaka na ime poreza na nepokretnosti). Uvidom u IOPPD obrasce za 2017. godinu, utvrđeno je da su po osnovu ugovora o djelu (šifra 047 i 048 – 2 lica) obračunati i isplaćeni porezi i doprinosi za 124 lica (odnosno za 219 ugovora o djelu, s obzirom da su pojedina lica više puta angažovana), ukupne bruto osnovice 54.004,83€, dok je u glavnoj knjizi evidentiran trošak za 31 ugovor o djelu. Opština nije sve izdatke po osnovu ugovora o djelu evidentirala na računu 4191.

Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka planirani su u iznosu od 15.000,00€, a realizovani u iznosu od 42.280,89€. Navedeni iznos se uglavnom odnosi na: rješenja o izvršenju Javnih izvršitelja (24.006,09€) koja su donijeta na osnovu pravosnažnih presuda i rješenja Osnovnog suda; sudske presude kojima je obavezana Opština da snosi troškove parničnog postupka (8.988,80€) i na ime glavnog duga iznos od 800,00€; rješenja Osnovnog suda i jedan zaključak javnog izvršitelja kojima je obavezana Opština da predujmi troškove vještačenja i postavljanja privremenog zastupnika (1.600,00€); troškove advokatskih usluga (1.000,00€) i td.

Izrada i održavanje softvera planirana je u iznosu od 3.000,00€, a realizovana u iznosu od 594,19€. Navedeni iznos se odnosi na fakture dobavljača DOO "Optimum Plus" (357,00€), "Crnogorski telekom" AD (141,99€) i "Bild Studio" DOO (95,20€).

Osiguranje imovine i lica planirano je u iznosu od 17.000,00€, a realizovano u iznosu od 12.010,19€. Navedeni iznos odnosi se na kolektivno osiguranje zaposlenih u Opštini i JU čiji je osnivač Opština, shodno ugovorima o javnoj nabavci zaključenim sa "Lovćen osiguranjem" AD (ugovor zaključen na iznos od 9.629,28€, a tokom 2017. godine ispostavljeno je deset faktura koje su evidentirane u Glavnoj knjizi u ukupnom iznosu od 4.926,87€) i "Swiss osiguranjem" AD (ugovoreni iznosi su 10.090,92€ i 3.432,96€, a tokom 2017. godine ispostavljeno je pet faktura, koje su evidentirane u Glavnoj knjizi u ukupnom iznosu od 7.083,32€).

Komunalne naknade planirane su u iznosu od 6.500,00€, a realizovane u iznosu od 5.760,07€. U postupku revizije, utvrđeno je da se navedeni iznos odnosi na trošak po fakturama DOO "Vodovod i kanalizacija" za izvršene usluge Opštini za sedam mjeseci u iznosu od 2.055,27€ i fakturama DOO "Komunalno" za izvršene usluge Centru za kulturu za jedanaest mjeseci u iznosu od 2.582,80€ i JU"Polimski muzej" za jedanaest mjeseci u iznosu od 1.122,00€.

Ostalo, račun 4199**,** planiran je u iznosu od 6.500,00€ a realizovan u iznosu od 3.761,80€ i isti se odnosi na trošak ostalih izdataka (448,15€), trošak za rodnu ravnopravnost (280,50€) i trošak kancelarije za prevenciju narkomanije (3.033,15€). Za troškove kancelarije za prevenciju narkomanije vršena su plaćanja po fakturama knjižare "Progres" (1.446,80€), DOO "Adriatex" (499,80€) i apoteke "Galenus" (498,30€). Navedene nabavke su evidentirane u Izvještaju o sprovedenim nabavkama male vrijednosti i Obrascu C za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma.

2.5.9. Transferi za socijalnu zaštitu

Transferi za socijalnu zaštitu prvobitno su planirani u iznosu od 284.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja plan je umanjen na iznos od 253.088,26€, dok je realizacija iznosila 104.615,17€, odnosno 41,34% u odnosu na plan. Sva realizovana plaćanja, evidentirana su na računu 4222 – Otpremnine za tehnološke viškove.

Tokom 2017. godine Opština je isplatila otpremninu za 9 zaposlenih kojima je sporazumno prestao radni odnos, a bili su zaposleni u: Službi zaštite i spašavanja, DOO "Sportski centar", DOO "Komunalno", JU "Polimski muzej" i LJE "Radio Berane", u ukupnom iznosu od 88.364,66€;

Isplate otpremnine vršene su u skladu sa Odlukom o utvrđivanju visine opremnine, kojom je predviđeno da zaposlenom, kojem radni odnos prestaje na osnovu pisanog sporazuma, nakon sprovedenog postupka po javnom pozivu, pripada otpremnina u visini 12 prosječnih bruto zarada u Crnoj Gori. Nakon dostavljenih Zahtjeva za sporazumni prestanak radnog odnosa, poslodavac i zaposleni su zaključili Sporazum o prestanku radnog odnosa, a donijeto je i Rješenje o prestanku radnog odnosa po osnovu sporazuma.

Obračun i iznos otpremnine za svakog zaposlenog pojedinačno vršio je Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj, odnosno računovodstvo preduzeća gdje je zaposleni bio u radnom odnosu.

Preostali iznos od 16.250,51€ odnosi se na uplatu doprinosa za PIO, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti za pet bivših zaposlenih DOO „Komunalno", shodno rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova. Naime, kako DOO „Komunalno" nije uredno uplaćivalo doprinose za obavezno socijalno osiguranje u periodima tokom 2015, 2016. i 2017. godine, zaposleni su pokrenuli postupak pred Agencijom, kako bi mogli ostvariti pravo na odlazak u penziju.

Opština nije, shodno članu 6 Ugovora o reprogramu poreskog duga, polugodišnje izvještavala Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo finansija o rješavanju viška zaposlenih.

Opština treba da u skladu sa čl. 6 Ugovora o reprogramu poreskog duga polugodišnje izvještava Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo finansija o rješavanju viška zaposlenih.

2.5.10. Transferi institucijama, pojedinicima, nevladinom i javnom sektoru

Izdaci za transfere institucijama, pojedinicima, nevladinom i javnom sektoru planirani su u iznosu od 801.090,00€, a realizovani u iznosu od 761.091,55€, odnosno sa 95,01% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
		431		Transferi institucijama pojedincima, NVO i javnom sektoru	801,090.00	761,091.55	95.01%
			4312	Transferi obrazovanju	69,250.00	55,975.22	80.83%
			4313	Transferi institucijama kulture i sporta	226,440.00	215,257.87	95.06%
			4314	Transferi NVO	30,000.00	26,079.00	86.93%
			4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	46,200.00	42,997.22	93.07%
			4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	27,000.00	26,260.00	97.26%
			4317	Transferi za lična primanja pripravnika	10,000.00	14,608.83	146.09%
			4318	Ostali transferi pojedincima	33,200.00	29,668.61	89.36%
			4319	Ostali transferi institucijama	359,000.00	350,244.80	97.56%

Najveća plaćanja sa računa 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru odnosila su se na: transfere obrazovanju (55.975,22€), transfere institucijama kulture i sporta (215.257,87€) i ostale transfere institucijama (350.244,80€).

Transferi obrazovanju prvobitno su planirani u iznosu od 70.000,00€, a nakon izvršenih preusmjerenja navedeni iznos je umanjen za 750,00€ i konačan iznos planiranih sredstava za ove namjene iznosio je 69.250,00€, dok je realizacija iznosila 55.975,22€, odnosno 80,83% planiranog iznosa.

- iznos od 49.974,62€ odnosi se na plaćanje Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva za nabavku i isporuku udžbenika za učenike svih osnovnih škola na teritoriji opštine Berane.

Preostali iznos isplaćen je na ime transfera obrazovanju i to:

- školama sa teritorije opštine Berane (650,00€) kao i pravnim licima po ispostavljenim računima za prevoz nagrađenih učenika srednjih škola shodno zaključenom Ugovoru, kupovinu knjiga za nagrađene učenike osnovnih i srednjih škola (1.326,00€) i dr.

Transferi institucijama kulture i sporta prvobitno su planirani u iznosu od 217.500,00€, a nakon izvršenih presumjerenja, navedeni iznos je uvećan za 8.940,00€ i konačan plan je iznosio 226.440,00€, dok je realizacija iznosila 215.257,87€, odnosno 95,06% planiranog iznosa.
Revizijom je utvrđeno da je tokom 2017. godine na ime transfera institucijama kulture isplaćeno 54.450,99€, a institucijama sporta 160.806,88€.

Transferi institucijama kulture predstavljaju isplate koje su vršene u svrhu organizacije i realizacije kulturnih manifestacija od strane JU Centar za kulturu (33.168,59) i JU Polimski muzej (7.546,96€) i Sekretarijat za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO (13.735,44€). Sa pozicije 4313 – Transferi institucijama kulture izvršena je isplata iznosa od 2.700,00€ na osnovu tri Ugovora o djelu koje je JU Centar za kulturu, kao potrošačka jedinica opštine Berane zaključio sa fizičkim licima. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu.

Transferi institucijama sporta vršeni su na osnovu Odluke o finansiranju i sufinansiranju sporta i uglavnom su se odnosili na transfere sportskim klubovima registrovanim na teritoriji opštine Berane i dodjelu priznanja, nagrada i sportskih stipendija i troškove boravka. Opštini Pljevlja je isplaćeno 4.320,00€ na ime troškova boravka (kotizacija, smještaj, ishrana) beranskih ekipa na MOSI koje su održane u Pljevljima u periodu 05-09.07.2017. godine, a po dostavljenoj specifikaciji troškova.
Sa pozicije 4313 – Transferi institucijama sporta isplaćeno je 3.600,00€ na ime realizacije kulturnih manifestacija u opštini Berane i to Umjetničkoj agenciji VUKBG iz Beograda iznos od 600,00€ za izvođenje predstave „Djevojčica u šumi“, a 3.000,00€ isplaćeno je jednom fizičkom licu i to 500,00€ na osnovu Ugovora broj 20-680-532 od 13.06.2017. godine, a 2.500,00€ na osnovu Ugovora o izvođenju muzičkog programa broj 20-680-679 od 25.07.2017. godine. Iznos od 3.000,00€ trebalo je evidentirati na računu 4191 – izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu.

Opština treba da isplate ugovora o djelu vrši samo na računima i za namjene predviđene čl. 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Transferi nevladinim organizacijama, račun 4314, planirani su u iznosu od 30.000,00€, dok je realizacija iznosila 26.079,00€ odnosno 86,93% planiranog iznosa. Komisija za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama, na osnovu Odluke o Kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, a nakon sprovedena dva javna konkursa, donijela je:

- Odluku o raspodjeli sredstava za projekte nevladinih organizacija u 2017. godini
- Odluku o raspodjeli sredstava nevladinim organizacijama sa posebnim statusom
- Odluku o II raspodjeli preostalih sredstava za projekte nevladinih organizacija u 2017. godini

Navedenim Odlukama određeno je da se sredstva u ukupnom iznosu od 29.568,94€ raspodijele na 19 (devetnaest) nevladinih organizacija.

Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima, račun 4315, prvobitno su planirani u iznosu od 61.200,00€. Nakon preusmjerenja navedeni iznos je umanjen za 15.000,00€ tako da je konačan plan iznosio 46.200,00€, dok je realizovan iznos od 42.997,22€, odnosno 93,07% plana.
Opština je transfere političkim partijama, strankama i udruženjima vršila shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata i kampanja i Odlukom o visini budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje redovnog rada političkih subjekata za 2017. godinu koja je donešena u blagovremenom roku, odnosno 31.01.2017. godine. Odlukom je za finansiranje redovnog rada političkim partijama koje imaju odbornike u Skupštini opštine Berane u 2017. godini opredijeljeno 62.579,65€.
Uvidom u glavnu knjigu utvrđeno je da je Opština tokom 2017. godine na ime transfera političkim partijama, strankama i udruženjima izvršila isplatu političkim subjektima u ukupnom iznosu od 42.997,22€ prema sljedećem pregledu:

R. br.	Politička partija	Iznos
1	Demokratska partija socijalista – DPS	11.176,70
2	Nova srpska demokratija – NSD	9.657,24
3	Pokret za promjene – PZP	5.361,84
4	Socijalistička narodna partija – SNP	16.801,44
	Ukupno:	**42.997,22**

Revizijom je utvrđeno da Opština nije shodno članu 11 Zakona o finansiranju političkih partija u svim slučajevima vršila isplatu sredstava političkim partijama redovno do petog u mjesecu za prethodni mjesec.
Takođe, Odluka o finansiranju političkih partija koju je Opština donijela 2012. godine nije usklađena sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Preporuka: Opština treba da izvrši usklađivanje Odluke o finansiranju političkih partija sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i da isplatu sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine vrši do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Transferi za jednokratne socijalne pomoći planirani su u iznosu od 27.000,00€, a realizovani u iznosu od 26.260,00€, odnosno 97,26% u odnosu na plan. Transfere za jednokratne socijalne pomoći Opština je isplaćivala u skladu sa Odlukom o socijalnim davanjima kojom je određeno da: pravo na jednokratnu novčanu pomoć imaju pojedinci i porodice u stanju socijalne potrebe, a koji se uz to nalaze u izuzetno teškoj materijalnoj situaciji koju ne mogu samostalno da prevaziđu, posebno kad je riječ o zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, potreba u specifičnim situacijama i u drugim slučajevima, a kada postoje opravdani razlozi za pružanje jednokratne novčane pomoći. Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnim davanjima određeno je da: pravo na jednokratnu novčanu pomoć imaju i majke za svako novorođeno dijete sa troje i više djece sa prebivalištem na seoskom i prigradskom području opštine Berane.
Revizijom je utvrđeno da se u opštini Berane jednokratne socijalne pomoći dodjeljuju na osnovu:

- Rješenja Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti i
- Zaključka kojeg donosi Predsjednik opštine.

Po Rješenjima koja, na osnovu Izvještaja Komisije za socijalna davanja, donosi Sekretar Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti, tokom 2017. godine isplaćen je iznos od 10.090,00€. U Sekretarijatu postoji ručno vođena evidencija odobrenih jednokratnih socijalnih pomoći koja sadrži: ime lica kojem je odobrena pomoć, broj i datum Rješenja kao i odobreni iznos.

Na osnovu zaključaka Predsjednika opštine, na ime jednokratne socijalne pomoći, tokom 2017. godine isplaćen je iznos od 16.170,00€ i to za: kupovinu sijena, drva, sanaciju štete, kupovinu školskog pribora, pomoć za liječenje i kupovinu ljekova.

Revizijom je utvrđeno da, shodno članu 31 Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Berane, Služba Predsjednika vrši prijem stranaka radi rješavanja raznih pitanja građana Berana. Prijem stranaka jednom sedmično vrši Potpredsjednik opštine sa Savjetnikom iz Službe Predsjednika i dva člana Komisije za socijalna davanja koji sačinjavaju Izvještaj sa predlogom odobravanja jednokratne pomoći. Rješavajući po zahtjevima stranaka, a na osnovu dostavljenog Izvještaja Predsjednik opštine donosi Zaključke o odobravanju jednokratnih socijalnih pomoći.

Transferi za lična primanja pripravnika, račun 4317, planirani su u iznosu od 10.000,00€, dok je realizacija iznosila 14.608,83€, odnosno, 146,09% u odnosu na plan. Isplate u navedenom iznosu odnosile su se na zarade za lična primanja pripravnika za 11 mjeseci 2017. godine (8.986,59€) i obaveza po osnovu pripadajućih poreza i doprinosa (5.622,24).

Ostali transferi pojedincima, račun 4318, prvobitno su planirani u iznosu od 43.000,00€, a nakon preusmjerenja taj iznos je umanjen za 9.800,00€ tako da je konačni plan iznosio 33.200,00€, dok je realizacija iznosila 29.668,61€, odnosno 89,36% u odnosu na konačni plan. Izdaci sa ove pozicije odnosili su se na:

- ostale transfere pojedincima (2.783,61€),
- stipendije (21.285,00€),
- projekat „Treće dijete“ (5.600,00€).

Ostali transferi pojedincima u iznosu od 2.783,61€ odnose se na plaćanje izdataka za rad Savjeta mladih opštine Berane.

Stipendije u iznosu od 21.285,00€ su isplaćene na osnovu Odluke o stipendiranju studenata. Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti raspisao je Konkurs za dodjelu stipendija studentima za školsku 2016/2017 godinu, kao i Produženje roka javnog konkursa za dodjelu stipendija studentima talentima što je i objavljeno na internet portalu Opštine Berane i putem „Lokalnog javnog emitera – Radio Berane DOO“. Komisija za stipendiranje studenata utvrdila je Rang listu studenata koji ispunjavaju uslove konkursa za dodjelu stipendija za školsku 2016/2017. godinu. Predsjednik opštine je donio Odluku o dodjeli stipendija studentima za školsku 2016-2017. godinu na osnovu koje su sa korisnicima stipendija zaključeni Ugovori o stipendiranju.

Projekat „Treće dijete“, račun 43182002, realizovan je u iznosu od 5.600,00€ na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnim davanjima kojom je određeno da:

- pravo na jednokratnu novčanu pomoć imaju i majke za svako novorođeno dijete sa troje i više djece sa prebivalištem na seoskom i prigradskom području opštine Berane.
- jednokratna novčana pomoć za novorođeno dijete iznosi 300,00€ za treće novorođeno dijete, 400,00€ za četvrto novorođeno dijete i 500,00€ za peto i više novorođene djece.

Navedeni iznos od 5.600,00€ trebalo je evidentirati na računu 4316 – transferi za jednokratne socijalne pomoći.

Opština treba da evidenciju izdataka vodi na računima i za namjene predviđene čl. 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Ostali transferi institucijama prvobitno su planirani u iznosu od 315.000,00€, a nakon preusmjerenja navedeni iznos je uvećan za 44.000,00€ tako da je konačni plan iznosio 359.000,00€, dok je realizacija iznosila 350.244,80€, odnosno 97,56% u odnosu na konačni plan. Plan, preusmjerenja i realizacija ostalih transfera institucijama prikazana je u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija		Opis	Budžet 2017		
			Plan	Izvršenje budžeta	% izvršenja
	4319	**Ostali transferi institucijama**	**359.000,00**	**350.244,80**	**97,56%**
	43191	Transferi mjesnim zajednicama	121.000,00	121.842,78	100,70%
	43192	Transferi turističkoj organizaciji	48.000,00	47.200,00	98,33%
	43193	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju	150.000,00	148.802,02	99,20%
	43194	Crveni krst	18.000,00	10.500,00	58,33%
	43196	SUBNOR I OBNOR	1.000,00	1.000,00	100,00%
	43197	Transfer za izgradnju hrama u Beranama	20.000,00	20.000,00	100,00%
	43198	Ostali transferi vjerskim zajednicama	1.000,00	900,00	90,00%

Ostali transferi institucijama u iznosu od 350.244,80€ realizovani su sa budžetskog razdjela Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosi kako slijedi:

Transferi mjesnim zajednicama u iznosu od 121.842,78€ odnosili su se na isplate mjesnim zajednicama ili pravnim licima kod kojih je izvršena nabavka materijala i/ili usluga za potreba mjesnih zajednica. Uz Zahtjev za odobrenje sredstava, mjesne zajednice su podnosile i račune za nabavljenu robu i izvršene usluge i ugovore sa licima koja su vršila usluge. Isplaćena sredstva su najvećim dijelom utrošena za: poboljšanje vodosnabdijevanja, poboljšanje ulične rasvjete, adaptaciju učionica i adaptaciju školskih dvorišta u područnim školama, prevoz učenika, kao i rekonstrukciju i opravku puta koja je vršena u saradnji sa Ministarstvom odbrane, a shodno Ugovoru o poslovno-tehničkoj saradnji.

Transferi Turističkoj organizaciji u iznosu od 47.200,00€, uglavnom se odnose na finansiranje Programa rada turističke organizacije za 2017. godinu.

Transferi JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju u iznosu od 148.802,02€ odnosili su se na finansiranje redovnih djelatnosti Centra shodno Odluci o osnivanju JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju („Sl. list CG – opštinski propisi“ br. 73/10 i 10/14).

Transferi Crvenom krstu u iznosu od 10.500,00€ isplaćeni su shodno članu 15 Zakona o Crvenom krstu, kojim je određeno da se sredstva za vršenje poslova od javnog interesa obezbjeđuju u budžetu Crne Gore i budžetu lokalne samouprave i shodno Ugovorima o finansiranju OO Crvenog krsta. Isplate u navedenom iznosu odnose se na finansiranje planiranih aktivnosti predviđenih Programom rada Crvenog krsta za 2017. godinu.

Transferi za izgradnju hrama u Beranama u iznosu od 20.000,00€ odnosi se na isplate po Zahtjevu broj 05-032-407 od 20.04.2017. godine, za izgradnju Sabornog hrama Svetog Simeona Mirotočivog u Beranama.

2.5.11. Ostali transferi

Ostali transferi planirani su u iznosu od 971.000,00€, preusmjerenjem sredstava sa drugih pozicija budžeta, ovaj iznos uvećan je na 1.286.500,00€, dok je realizacija iznosila 1.288.871,88€, odnosno 0,18% više od planiranog iznosa i u cjelosti su se odnosili na transfere javnim preduzećima.
Transferi javnim preduzećima, račun 4326, realizovani su u iznosu od 1.288.871,88€ i prikazani su u sledećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
	432			Ostali transferi	1,286,500.00	1,288,871.88	100.18%
		4326		Transferi javnim preduzećima	1,286,500.00	1,288,871.88	100.18%
			43261	DOO Komunalno	215,000.00	215,002.49	100.00%
			43262	DOO Radio Berane	109,000.00	110,389.39	101.27%
			43263	DOO Sportski centar	190,000.00	190,000.00	100.00%
			43264	DOO Benergo	24,500.00	24,480.00	99.92%
			43265	DOO Agencija za izgradnju i razvoj Berana	710,000.00	711,000.00	100.14%
			43266	DOO Regionalni biznis centar	35,000.00	35,000.00	100.00%
			43267	DOO Parking servis	3,000.00	3,000.00	100.00%

Transfer za DOO "Komunalno" Berane, planiran je budžetom u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj u iznosu od 215.000,00€ dok je realizacija iznosila 215.002,49€. Opština je ove transfere vršila na osnovu zahtjeva DOO "Komunalno" Berane, Sekretarijatu za komunalno-stambene poslove i saobraćaj. Uz zahtjev je podnošen Operativni plan održavanja čistoće javnih površina za određeni mjesec 2017. godine. Ovaj plan sadrži opis poslova koji je izvršen u toku određenog mjeseca. U zavisnosti od potreba i godišnjeg doba, u određenim mjesecima obavljani su pojedini poslovi iz operativnih planova. U planovima je upisivan broj zaposlenih koji su radili na ovim poslovima. Jedinica mjere je radni

sat, a vrijednost radova se dobija množenjem broja sati sa cijenom po satu. Sabiranjem vrijednosti pojedinačnih radova, dobija se ukupna vrijednost radova za određeni mjesec.
Planovi su potpisani od strane: lica koje je obradilo plan, lica koje je kontrolisalo plan i lica koje je odobrilo plan. Planove je potpisivao i Sekretar za stambeno-komunalne poslove i saobraćaj.

Revizijom je utvrđeno da prilikom izvođenja radova na održavanju čistoće javnih površina i drugih radova sadržanih u operativnom planu, opština ne određuje lice koje će da izvrši nadzor i prijem radova.

Preporuka: Opština treba da tokom izvođenja radova na održavanju čistoće javnih površina i drugih radova sadržanih u operativnom planu, obezbijedi nadzorni organ koji će pratiti tok radova i izvršiti prijem izvedenih radova.

Transferi za DOO "Radio Berane" uplaćivani su na osnovu Ugovora o sufinansiranju programskih sadržaja za 2017. godinu, broj 01-031-208 od 31.01.2017. godine. Ugovor je zaključen između Opštine Berane i Lokalnog javnog emitera "Radio Berane" d.o.o. Opština se obavezala da će lokalnom emiteru isplatiti iznos od 100.000,00€ iz opštinskog budžeta. Sredstva se uplaćuju na ime sufinansiranja po osnovu programskih sadržaja koji su značajni za:

- ostvarivanje prava na javno informisanje i obavještavanje građana Opštine Berane i ostvarivanje prava pripadnika manjinskih naroda u opštini;
- ostvarivanje ljudskih i političkih prava građana i unapređivanje pravne i socijalne države i civilnog društva;
- razvoj kulture, nauke, sporta, obrazovanja i umjetnosti;
- očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta naroda koji žive u Beranama i kulturnog i etničkog identiteta manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica;
- podsticanje kulturnog stvaralaštva;
- informisanje lica oštećenog sluha i vida.

Planirana sredstva za ove namjene, uvećana su preusmjerenjem sa drugih pozicija budžeta, na 109.000,00€. Izvršenje budžeta po osnovu ovih transfera je iznosilo 110.389,39€, više za 1.389,39€ ili za 1,27%. Transferi su vršeni tako što je lokalni javni emiter podnosio zahtjev za isplatu sredstava, za emitovanje programskih sadržaja od značaja za javnost, u raznim oblastima. Zahtjev, za određeni mjesec, je dostavljan Sekretarijatu za opštu upravu i društvene djelatnosti, potrošačkoj jedinici u okviru koje su planirana sredstva za ove namjene. Sekretarijat je dalje, podnosio trezoru lokalne uprave zahtjeve: za ovlašćivanje ugovorene obaveze i za budžetsku potrošnju i isplatu.

Opština treba da plaćanje obaveza vrši u skladu sa Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave, kojim je u dijelu "Odobravanje plaćanja", tačka 48, predviđeno da "Starješina organa ne može odobriti i zahtijevati plaćanja koja prelaze limit sredstava odobrenih budžetom opštine za tu potrošačku jedinicu ili jedinicu pod njenom nadležnošću, kao ni ona koja prelaze iznos dodijeljenih sredstava iz budžeta opštine odobrenih od strane sekretara za finansije".

Transfer DOO "Sportski centar" planiran je u iznosu od 120.000,00€, u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO, preusmjerenjima sa drugih pozicija uvećan je na 190.000,00€, koliko je iznosilo i ostvarenje za tu godinu. Društvo je podnosilo mjesečno zahtjeve za isplatu sredstava, Sekretarijatu za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO, po osnovu minimuma obavljanja osnovne djelatnosti.

DOO "Sporski centar" uz zahtjeve nije dostavljao specifikaciju obavljenih poslova i troškova za koje su im potrebna tražena sredstva.

Nadležni sekretarijat je dostavljao zahtjeve: za ovlašćivanje ugovorene obaveze i za budžetsku potrošnju i isplatu, Sekretarijatu za finansije i razvoj. Na osnovu tih zahtjeva, bez prateće dokumentacije, iz trezora je vršena isplata sredstava.

Transfer DOO "Sportski centar" planiran je u iznosu od 120.000,00€, u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO, preusmjerenjima sa drugih pozicija uvećan je na 190.000,00€, koliko je iznosilo i ostvarenje za tu godinu. Društvo je podnosilo mjesečno zahtjeve za isplatu

sredstava Sekretarijatu za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO, po osnovu minimuma obavljanja osnovne djelatnosti.

DOO "Sportski centar" uz zahtjeve nije dostavljao specifikaciju obavljenih poslova i troškova za koje su im potrebna tražena sredstva. Na osnovu tih zahtjeva, bez prateće dokumentacije, iz trezora je vršena isplata sredstava.

Transfer DOO "Benergo" planiran je u iznosu od 23.000,00€, u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, preusmjerenjima su uvećana na 24.500,00€, dok je realizacija iznosila 24.480,00€, odnosno 99,92% od plana. Društvo je podnosilo mjesečno zahtjeve za isplatu sredstava, Sekretarijatu za opštu upravu i društvene djelatnosti, potrošačkoj jedinici u okviru koje su planirana sredstva za ove namjene. Zahtjevima je traženo da se isplati određeni iznos sredstava po osnovu minimuma obavljanja osnovne djelatnosti.

U cilju iskorišćavanja hidroenergetskog potencijala na području Opštine Berane i uspostavljanja organizovanog sistema malih hidroelektrana, pristupilo se formiranju posebnog privrednog društva, čija će djelatnost biti vezana za korišćenje obnovljivih izvora energije. Skupština Opštine Berane je odlukom, na sjednici održanoj dana 25.06.2015. godine, osnovala DOO "Benergo" čija je primarna djelatnost: proizvodnja električne energije.

Od onoga što je do sada realizovano iz ove oblasti, treba istaći da je od Ministarstva ekonomije dobijena energetska dozvola za malu hidroelektranu mHE Miolje Polje, dok je dozvola za mHE Ržansko vrelo u procesu odlučivanja.

DOO "Benergo"uz zahtjeve nije dostavljao specifikaciju obavljenih poslova i troškova za koje su im potrebna tražena sredstva. Nadležni sekretarijat je dostavljao zahtjeve: za ovlašćivanje ugovorene obaveze i za budžetsku potrošnju i isplatu, Sekretarijatu za finansije i razvoj. Na osnovu tih zahtjeva, bez prateće dokumentacije, iz trezora je vršena isplata sredstava.

Transfer DOO "Agencija za izgradnju i razvoj Berana" planiran je u iznosu od 500.000,00€, u okviru potrošačke jedinice Služba Menadžera, nakon preusmjerenja plan je uvećan na 710.000,00€, dok je ostvaren u iznosu 711.000,00€, odnosno za 0,14% više od plana. Opština je uplaćivala sredstva Agenciji po osnovu: ispostavljenih situacija za izvedene radove, računa za utrošenu električnu energiju za uličnu rasvjetu, sudskih izvršenja, reprograma poreskog duga, plaćanja izvođačima radova koje je angažovala Agencija, elektro-materijal za rasvjetu i dr.

Agencija je, Službi Menadžera, podnosila zahtjeve za isplatu sredstava po osnovu ispostavljenih situacija za izvedene radove za pojedine mjesece. Uz zahtjeve je ispostavljala situacije, i pregled radova po tim situacijama.

Dokument: Privremena situacija, ima svoj broj i naznaku da se odnosi na realizovane radove u toku određenog mjeseca. U rubrici "Naziv objekta" upisivano je: "Rad mehanizacije u toku mjeseca". Za zimske mjesece upisivano je još i "Zimska služba". U rubrici "Mjesto izvođenja radova" upisivano je u situacijama: "Gradske ulice, lokalni putevi, kategorisani makadamski putevi na području Opštine Berane, signalizacija, ulična rasvjeta". U dokumentu "Pregled radova" dat je opis i obračun po izvedenim radovima. Radovi koji su izvođeni su: rad građevinske mehanizacije na održavanju puteva i ulica, sanacija udarnih rupa na lokalnim putevima i ulicama, obilježavanje horizonztalne saobraćajne signalizacije, postavljanje vertikalne saobraćajne signalizacije, postavljanje horizontalnih usporivača brzine "ležeći policajci" i ostali radovi. Množenjem količine i jedinične cijene dobija se vrijednost pojedinih izvedenih radova, čijim se sabiranjem dobija ukupna vrijednost izvedenih radova za određeni mjesec. Obračun po situaciji je potpisivao direktor Agencije, koji svojim potpisom garantuje za kvalitet izvedenih radova. U ime investitora i lica koje odobrava isplatu obračun je potpisivao predsjednik opštine.

Agencija je u dostavljenim situacijama davala uopšteni opis radova, a nije precizirala mjesto, vrstu, količinu i vrijednost izvedenih radova (npr: koji radovi i u kojoj ulici ili putu su urađeni, u kojoj količini, u kojoj ulici i koliko je vršeno obilježavanje horizontalne i postavljanje vertikalne saobraćajne signalizacije, u kojoj ulici i koliko su izvođeni elektro radovi na održavanju ulične rasvjete i dr.).

U postupku revizije od Agencije za izgradnju i razvoj Berana je traženo pojašnjenje za dostavljene privremene situacije. Agencija je dostavila Pregled lokacija na kojima je rađeno, sa periodima rada, međutim, ni iz dostavljenog pregleda lokacija i putnih pravaca na kojima su izvedeni radovi, ne može se utvrditi šta je konkretno, koliko i u kojoj vrijednosti urađeno na pojedinom putnom pravcu.

Preporuka: Opština treba da od DOO "Agencija za izgradnju i razvoj Berana", zahtijeva da u dostavljenim situacijama daje precizan opis: mjesta, vrste, količine i vrijednosti izvedenih radova. Takođe, tokom izvođenja radova treba odrediti nadzorni organ koji će pratiti tok radova i izvršiti prijem izvršenih radova.

Transfer DOO "Regionalni biznis centar" planiran je u iznosu od 25.000,00€, u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti. Preusmjerenjima plan je uvećan na 35.000,00€, koliko je iznosila i realizacija. Društvo je podnosilo zahtjeve za plaćanje, sa opisom poslova koje vrši u okviru obavljanja djelatnosti i pratećom dokumentacijom. Zahtjevi su podnošeni Sekretarijatu za opštu upravu i društvene djelatnosti, koji je Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj podnosio zahtjeve za: ovlašćivanje ugovorene obaveze i za budžetsku potrošnju i isplatu, na osnovu kojih su vršeni transferi društvu.

Društvo je registrovano dana 31.12.2015. godine i njegova misija je da pomogne stvaranju povoljnijeg okruženja za ekonomski razvoj malih i srednjih preduzeća u sjeveroistočnom regionu Crne Gore. Osnivači društva su opštine: Berane, Bijelo Polje, Plav, Andrijevica, Rožaje i Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije.

Ciljevi i aktivnosti društva su: učešće u ekonomskom razvoju regije, promocija preduzetništva, pomoć u razvoju novih preduzeća, pružanje poslovnih, tehničkih, obrazovnih i drugih usluga.

Ciljno tržište RBC Berane su preduzetnici – početnici i mala preduzeća ne starija od godinu dana, koja se bave ili imaju namjeru baviti se proizvodnjom ili uslužnom djelatnošću vezanom za proizvodnju. Posebna pažnja se posvećuje udruženjima kojima je neophodna pomoć pri pokretanju preduzetničke djelatnosti.

Transfer DOO Parking servis planiran je budžetom u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj u iznosu od 3.000,00€ koliko je iznosila i realizacija. Zahtjev je podnešen Sekretarijatu za opštu upravu i društvene djelatnosti, koji je Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj podnio zahtjev za: ovlašćivanje ugovorene obaveze i za budžetsku potrošnju i isplatu, na osnovu kojeg je i izvršen transfer DOO Parking servis.

2.5.12. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci su planirani u iznosu od 765.139,00€, a realizovani u iznosu od 509.243,70€, odnosno sa 66,56% u odnosu na plan i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
	44			KAPITALNI IZDACI	765,139.00	509,243.70	66.56%
		441		Kapitalni izdaci	765,139.00	509,243.70	66.56%
			4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	43,600.00	40,932.88	93.88%
			4413	Izdaci za građevinske objekte	452,920.00	249,648.49	55.12%
			4415	Izdaci za opremu	127,789.00	96,662.37	75.64%
			4416	Investiciono održavanje	48,130.00	41,026.78	85.24%
			4419	Ostali kapitalni izdaci	92,700.00	80,973.18	87.35%

Izdaci za lokalnu infrastrukturu, račun 4412, Opština je na ime izdataka za lokalnu infrastrukturu izvršila isplatu u iznosu od 40.932,88€, koji uglavnom obuhvata isplate Ministarstvu finansija, po osnovu eksproprijacije nepokretnosti. Revizijom je utvrđeno da je:

- Opština je postupila u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji i sredstva za ekspropijaciju uplaćivala na posebni račun Ministarstva finansija-depozit za eksproprijaciju.

- Eksproprijacija nepokretnosti izvršena je radi: realizacije projekta postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (sporazum o naknadi na iznos od 6.228,00€), rekonstrukcije ulice Todora Đeda Vojvodića (sporazum o naknadi na iznos od 3.150,00€ i 850,00€) i za izgradnju sporstke hale (sporazum o naknadi na iznos od 27.872,00€ koji je prenesen na račun Ministarstva finansija. Navedni postupak eksproprijacije započet je u oktobru 2015.godine, a do kraja 2017. godine nije završen).

Izdaci za građevinske objekte, račun 4413, planiran je u iznosu od 449.000,00€, preusmjerenjima je uvećan na iznos od 452.920,00€, dok je realizacija iznosila 249.648,49€ ili 55,12% od plana i odnosi se na realizaciju dva kapitalna projekta:

- Rekonstrukcija istočne tribine gradskog stadiona – I i II faza, i
- Izgradnja Portirnice sa veterinarskom inspekcijom, dvije nadstrešnice za vage i osočne jame - I faza (u daljem tekstu: izgradnja stočne pijace).

Rekonstrukcija istočne tribine gradskog stadiona – Opština je sa Fudbalskim savezom Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG) zaključila Sporazum o saradnji, broj 01-031-1869 od 07.07.2016. godine, kojim je definisano da FSCG učestvuje 70%, a Opština Berane 30% u:
- finansiranju rekonstrukcije objekta fudbalskog stadiona – istočna tribina,
- finansiranju nadzora nad izvođenjem radova rekonstrukcije i
- finansiranju tehničkog pregleda objekta-izvedenih radova.

Sporazumom je, takođe, definisano da će **sve pravne poslove sa najpovoljnijim ponuđačima zaključivati FSCG.** Tokom 2017. godine, Opština je, po ovom osnovu, na računu 441 – Kapitalni izdaci evidentirala isplate u iznosu od 233.557,42€.
U postupku revizije, utvrđeno je da se navedeni iznos odnosi na plaćanja po osnovu:
- I faze rekonstrukcije – iznos od 102.666,52€,
- II faze rekonstrukcije – iznos od 130.890,90€.

Navedena sredstva su prenesena na račun FSCG, kako je i predviđeno zaključenim sporazumu o saradnji.

Rekapitulacija I faze rekonstrukcije prikazana je u sljedećoj tabeli:

REKONSTRUKCIJA ISTOČNE TRIBINE GRADSKOG STADIONA - I FAZA					
Sporazum FSCG i Opštine, broj 01-031-1869 od 07.07.2016.godine				%učešće po sporazumu	
I faza	*Ugovor FSCG i IGP "Fidija" 2109/1 od 01.08.2016.godine.*			70% FSCG	30% Opština
A	Ukupno ugovorena vrijednost	570.821,28		399.574,90	171.246,38
B	Inovirana ponuda	36.413,58		25.489,51	10.924,07
C	Dodatna ponuda	29.449,64		20.614,75	8.834,89
Ukupna vrijednost radova (A+B+C)		636.684,50		445.679,15	191.005,35
Pregled ispostavljenih situacija		Ukupna vrijednost	Iznos po odbitku avansa	70% FSCG	30% Opština
1	Avansna situacija 02.08.2016	70.000,00		49.000,00	21.000,00
2	I privremena situacija 28.09.2016.	298.383,25	261.792,51	183.254,76	78.537,75
	Odbitak avansa (12,263%)	36.590,74			
3	II privremena situacija 11.11.2016.	169.334,64	148.569,13	103.998,39	44.570,74
	Odbitak avansa (12,263%)	20.765,51			
4	III privremena situacija **18.07.2017.**	79.899,16	70.101,13	49.070,79	21.030,34
	Odbitak avansa (12,263%)	9.798,03			
5	IV privremena situacija **01.09.2017.**	86.166,67	83.320,95	58.324,67	24.996,29
	Odbitak avansa (12,263%)	2.845,72			
Ukupno (1+2+3+4+5)		633.783,72		443.648,60	190.135,12

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na I fazu rekonstrukcije istočne tribine stadiona (radovi i usluge nadzora) **utvrđeno je sljedeće:**
- Ugovore i anekse ugovora sa izvođačima radova i ugovor za usluge nadzora koji se odnose na rekonstrukciju istočne tribine gradskog stadiona u Beranama zaključivao je FSCG, kako je i predviđeno Sporazumom;
- Zaključivanju ugovora i aneksa ugovora sa izabranim ponuđačima od strane FSCG, prethodilo je zaključivanje sporazuma i aneksa sporazuma između Opštine i FSCG kojim se regulisalo učešće ugovornih strana u finansiranju;

- FSCG je, 01.08.2016. godine, zaključio Ugovor o izvođenju radova rekonstrukcije sa izvođačem IGP "Fidija" d.o.o. za I fazu izvođenja radova rekonstrukcije objekta fudbalskog stadiona-istočne tribine, po sistemu "ključ u ruke". Ugovorena vrijednost radova definisana je u iznosu od 570.821,28€ sa uračunatim PDV-om uz obavezu završetka radova u roku od 75 dana od dana uvođenja u posao. Danom uvođenja u posao smatra se dan nakon uplate avansa, koji je definisan u iznosu od 70.000,00€ sa PDV-om.
- Nakon zaključivanja ugovora sa izvođačem radova, FSCG je zaključio je Aneks sporazuma sa Opštinom, kojim je definisana obaveza opštine da isplati 50% ukupne obaveze po sporazumu, odnosno iznos od 85.623,19€[5].
- Prvobitno ugovorena vrijednost radova uvećana je za naknadne radove u iznosu od 36.413,58€ sa uračunatim PDV-om[6] i dodatne radove u iznosu od 29.449,64€ sa uračunatim PDV-om[7].
- Ukupna vrijednost **ugovorenih** radova na I fazi rekonstrukcije (sa dodatnim i naknadnim radovima) iznosila je 636.684,50€.
- FSCG je zaključio Ugovor o vršenju stalnog stručnog nadzora broj 2354 od 24.08.2016. godine na iznos od 11.305,00€ sa nadzornim organom "Ding" d.o.o. Ugovorom je definisano da će se isplata vršiti na sljedeći način: 90% ugovorene vrijednosti po privremenim mjesečnim situacijama u zavisnosti od stepena gotovosti posla i 10% nakon tehničkog prijema objekta i konačnog obračuna. Takođe je, između FSCG i Opštine zaključen Anex II sporazuma o saradnji kojim je definisana obaveza finansiranja nadzora u iznosu od 3.391,50€ što odgovara prvobitno definisanom odnosu finansiranja 30% na teret Opštine.
- Opština je vršila plaćanja na osnovu ispostavljenih privremenih situacija koje je izvođač radova dostavljao FSCG, a FSCG je povremeno dostavljao Opštini i informaciju o stepenu realizacije sporazuma. Navedena informacija sadržala je finansijske podatke o stepenu realizacije rekonstrukcije stadiona i stručnog nadzora (sa pozivom na ugovor i ispostavljene situacije), kao i podatak o ukupnom dugu opštine za izvršene radove i usluge nadzora.
- Ispostavljene situacije ovjerene su od strane nadzornog organa.
- Rok za izvođenje radova iznosio je 75 dana od dana uplate avansa i značajno je prekoračen.
- Shodno zaključenim sporazumima, ukupna obaveza Opštine u finansiranju I faze rekonstrukcije iznosila je 194.396,85€ i to: obaveza opštine u finansiranju radova iznosi 191.005,35€, a u finansiranju usluga nadzora 3.391,50€.
- Uvidom u analitičke kartice utvrđeno je da je Opština do kraja 2017. godine izvršila isplatu u ukupnom iznosu od 188.289,71€ i to: 2016. godine iznos od 85.623,19€ i 2017. godine 102.666,52€.
- Ukupan dug, po osnovu ugovorenih radova i usluga nadzora, na kraju 2017. godine iznosio je 6.107,14€ i isti je isplaćen tokom 2018. godine.

Rekapitulacija II faza rekonstrukcije prikazana je u sljedećoj tabeli:

REKONSTRUKCIJA ISTOČNE TRIBINE GRADSKOG STADIONA - II FAZA					
Aneks Sporazuma FSCG i Opštine, broj 01-031-2265 od 12.07.2017.godine				% učešće po sporazumu	
II faza	*Ugovor FSCG i Konzorcijum "MD MOMO i Čelebić" 1928 od 12.07.2017.godine*			70% FSCG	30% Opština
Ukupno ugovorena vrijednost		**786.547,77**		550.583,44	235.964,33
1	Avans	78.654,77		55.058,34	23.596,43
Pregled ispostavljenih situacija		**Ukupna vrijednost (bez PDV-a)**	**iznos po odbitku avansa (sa PDV-**	**70% FSCG**	**30% Opština**
2	I privremena situacija 12.09.2017	103.156,87	110.481,00	77.336,70	33.144,30
	Odbitak avansa (10,00%)	10.315,69			
3	II privremena situacija 13.10.2017	145.119,00	155.422,45	108.795,71	46.626,73
	Odbitak avansa (10,00%)	14.511,90			
4	III privremena situacija 09.11.2017	154.534,68	165.506,64	115.854,65	49.651,99
	Odbitak avansa (10,00%)	15.453,47			
5	IV privremena situacija 17.12.2017	115.607,67	123.815,81	86.671,07	37.144,74
	Odbitak avansa (10,00%)	11.560,77			
6	V privremena situacija 13.02.2018	100.294,61	109.220,82	76.454,57	32.766,25
	Odbitak avansa (10,00%)	10.029,47			
7	Okončana situacija 28.5.2018	42.251,68	46.012,09	32.208,46	13.803,63
	Odbitak avansa (10,00%)	4.225,16			
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)		**789.113,59**		**552.379,51**	**236.734,08**

[5] Ukupna vrijednost ugovora je 570.821,28€. Shodno sporazumu o finansiranju, opština učestvuje sa 30%, što iznosi ukupnu obavezu od 171.246,38€, a sa zaključivanjem naknadnog sporazuma definisana je obaveza da izvrši isplatu 50% ukupne obaveze.
[6] Aneks I ugovora između FSCG i izvođača radova i Aneks Sporazuma između FSCG i Opštine.
[7] Aneks II ugovora između FSCG i izvođača radova i Aneks Sporazuma između FSCG i Opštine

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na II fazu rekonstrukcije istočne tribine gradskog stadiona, utvrđeno je:

- Ugovor o izvođenju radova rekonstrukcije broj 1928 od 12.07.2017. godine zaključen je između FSCG i Konzorcijuma MD Momo i Čelebić. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 786.547,75€ sa uračunatim PDV-om, uz obavezu da se predmetni radovi završe u roku od 75 radnih dana od dana uvođenja izvođača u posao.
- Istog dana zaključen je i Anex sporazuma između Opštine i FSCG kojim je potvrđen udio Opštine u finansiranju od 30%, odnosno 235.964,32€, uz obavezu da se iznos od 47.192,86€ (20% ukupne obaveze) odmah prenese FSCG, a ostatak po 30% od iznosa izvedenih radova po osnovu ispostavljenih situacija.
- FSCG je sa nadzornim organom "Studio K" d.o.o , zaključio ugovor o vršenju stručnog inženjering nadzora, na iznos od 22.000,00€ bez uračunatog PDV-a. Shodno navedenom, obaveza opštine za usluge nadzora sa PDV-om iznosi 7.854,00€.
- Opština je vršila plaćanja na osnovu ispostavljenih privremenih situacija koje je izvođač radova dostavljao FSCG i na osnovu Aneksa sporazuma (avans i usluge nadzora).
- Ispostavljene situacije ovjerene su od strane nadzornog organa.
- Rok za izvođenje radova iznosio je 75 dana od dana uplate avansa i značajno je prekoračen.
- Shodno ispostavljenim situacijama i zaključenom sporazumu, ukupna obaveza Opštine u finansiranju II faze rekonstrukcije iznosi 244.720,08€ i to: obaveza opštine u finansiranju radova iznosi 236.734,08€, a u finansiranju usluga nadzora 7.986,00€.
- Uvidom u analitičke kartice utvrđeno je da je Opština do kraja 2017. godine izvršila isplatu u ukupnom iznosu od 130.890,90€ i to po osnovu izvršenih radova iznos od 126.963.90 i za usluge nadzora iznos od 3.927,00€, dok je u 2018. godini izvršila isplatu u iznosu od 86.796,74€.
- Ukupan dug Opštine, po osnovu ugovorenih radova i usluga nadzora, na dan 02.10.2018.godine iznosi 27.032,44€ (radovi: iznos od 22.973,44€ i nadzor 4.059,00€).

Stočna pijaca - Opština je, nakon sprovedenog postupka javne nabavke, 08.07.2016. godine sa izvođačem radova "Civil engineer" d.o.o. zaključila ugovor za I fazu izvođenja radova na izgradnji Portirnice sa veterinarskom inspekcijom, dvije nadstrešnice za vage i osočne jame. Ukupno ugovorena vrijednost radova definisana je u iznosu od 17.463,10€ sa uračunatim PDV-om uz obavezu izvršenja radova u roku od 90 dana od dana zaključivanja ugovora. Pregled ispostavljenih situacija dat je u tabeli:

Stočna pijaca - I faza		
Ugovor br.01-031-1882, od 08.07.2016.godine		
Ukupno ugovorena vrijednost		17.463,10
1	I privremena situacija, 06.08.2016.	5.378,72
2	II privremena situacija, 30.09.2016.	4.950,73
3	III privremena situacija, 26.12.2016.	4.582,93
4	IV privremena situacija, 04.04.2017.	1.200,85
5	Okončana situacija, 15.12.2017.	1.349,79
Ukupno po situacijama		17.463,02

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

- Privremene situacije i okončana situacija, obračunate su u skladu sa prihvaćenom ponudom i ovjerene su od strane nadzornog organa.
- Rok za izvršenje radova I faze izgradnje stočne pijace je značajno prekoračen. Ugovorom definisani rok za izvršenje radova iznosio je 90 dana od dana zaključivanja ugovora (08.07.2016.godine), a okončana situacija ispostavljena je 15.12.2017. godine.

Izdaci za opremu, račun 4415, planiran je u iznosu od 127.939,00€, preusmjerenjima je umanjen na iznos od 127.789,00€, dok je realizacija iznosila 96.662,37€ odnosno 75,64% u odnosu na plan. Sredstva su korišćena za nabavku opreme i finansirana su iz tri izvora, i to:

Donacija Japanske ambasade – Japanska ambasada je sa Opštinom Berane zaključila Ugovor o grantu od 24.11.2016. godine kojim se obezbjeđuju sredstva za nabavku opreme za Službu zaštite u iznosu od 72.339,00€. Tokom 2017. godine realizovan je iznos od 71.302,85€ koji obuhvata isplate za nabavku razne opreme za potrebe Službe zaštite (nabavka i nadgradnja teretnog vozila, nabavka komunikacione opreme

(motorole) i oprema za ronjenje, alpinistička oprema i dr.). Oprema je, uglavnom, nabavljena nakon sprovedenog postupka javne nabavke (otvoreni postupak, šoping ili nabavka male vrijednosti).

- Plaćanja su izvršena na osnovu faktura i računa koji su obračunati u skladu sa prihvaćenom ponudom i zaključenim ugovorom.
- Fakture su, uglavnom, ovjerene od lica koje je primilo robu, ili je shodno zaključenom ugovoru sačinjen zapisnik o primopredaji iste.

Budžet Opštine – isplate u iznosu od 23.808,21€ obuhvataju nabavku računarske opreme, nabavku polovnog službenog vozila, nabavku uniformi za Komunalnu policiju (po ugovoru iz 2016. godine) i raznu opremu za organe lokalne uprave i JU Centar za kulturu.

Ministarstvo kulture je sa JU Centar za kulturu zaključilo ugovor o finansiranju projekta "Nabavka savremene računarske opreme", shodno kojem je od strane Ministarstva opredijeljen iznos od 1.500,00€ za nabavku tri računara, skenera i štampača uz obavezu Javne ustanove da sredstva iskoristi do 01.10.2017. godine i da dostavi izvještaj o realizaciji projekta. Plaćanje po ovom osnovu, u iznosu od 1.551,31€ odobreno je Zaključkom Predsjednika Opštine (zaključak br. 01-031-3743).

Izdaci za investiciono održavanje, račun 4416, planiran je u iznosu od 50.500,00€, preusmjerenjima je umanjen na iznos od 48.130,00€, dok je realizacija iznosila 41.026,78€ odnosno 85,24% u odnosu na plan. Sredstva su korišćena za:

Radove na sanaciji fasada u iznosu od 31.761,51€. Opština je, 03.05.2017.godine, nakon sprovedenog postupka javne nabavke, zaključila Ugovor za izvođenje radova na sanaciji fasada na zgradama u užem gradskom jezgru, sa izvođačem "Civil engineer" d.o.o. Zaključenju ugovora prethodila je izrada Idejnog projekta "Sanacija fasada u ulici Mojsija Zečevića". Revizijom je utvrđeno da:

- Ukupna vrijednost ugovorenih radova je 39.954,54€ sa uračunatim PDV-om, a rok za završetak radova je 60 kalendarskih dana od dana zaključivanja ugovora.
- Isplate su izvršene na osnovu ispostavljenih privremenih situacija, koje je ovjerio nadzorni organ.
- Za pružanje usluga nadzora nad izvođenjem građevinskih radova na sanaciji fasada, Opština je 05.06.2017. godine sa Agencijom za investicije i razvoj Berana zaključila Ugovor o javnoj nabavci (neposrednim sporazumom), čija je ukupna cijena 940,10€ sa uračunatim PDV-om.
- Agencija je 15.12.2017. godine ispostavila račun za izvršene usluge nadzora nad radovima sanacije fasada u toku 2017.godine.
- Račun za usluge nadzora ispostavljen je (i plaćen) prije završetka svih radova koji se odnose na sanaciju fasada.
- Okončana situacija još uvijek nije ispostavljena.

Troškovi investicionog održavanja: za usluge izrade saobraćajnog projekta "Katastar saobraćajne signalizacije i saobraćajne opreme na ulicama u centralnoj gradskoj zoni u Beranama" sa budžetskog razdjela Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj isplaćeno je dobavljačima DPC i D&S GROUP d.o.o. ukupno 5.886,30€ i za nabavku građevinskog materijala za potrebe JU Polimski muzej isplaćeno je dobavljaču Desetka Berane iznos od 2.101,51€.
Za navedene nabavke zaključeni su ugovori, nakon sprovedenog postupka javne nabavke, putem neposrednog sporazuma i nabavke male vrijednosti.

Ostali kapitalni izdaci, račun 4419, planirani su u iznosu od 93.700,00€, preusmjerenjima je plan umanjen na iznos od 92.700,00€, dok je realizacija iznosila 80.973,18€ odnosno 87,35% u odnosu na plan. Sredstva su korišćena za:

- rashode JU Polimski muzej i
- rashode organa lokalne uprave.

Rashodi JU Polimski muzej – U JU Polimski muzej primjenjuje se Pravilnik o organizovanju terenskih istraživanja i nadoknadi povećanih troškova za vrijeme rada i boravka na terenu. Članom 5 Pravilnika definisani su iznosi naknada koji pripadaju zaposlenima, angažovanim licima na projektu iz drugih ustanova kulture, studentima, fizičkim radnicima i rukovodiocima arheoloških i konzervatorskih istraživanja, dok je

članom 6 predviđeno da se naknade odnose samo na projekte koje finansira Ministarstvo kulture, a realizuje Opština Berane. Troškovi su se odnosili na:

a) Troškovi arheoloških istraživanja – Sredstva za troškove arheoloških istraživanja obezbijedilo je Ministarstvo kulture, koje je sa JU Polimski muzej zaključivalo ugovore o finanisranju projekata. U zaključenim ugovorima o finansiranju definisan je iznos sredstava koji se, za realizaciju projekta, odobrava od strane Ministarstva kulture, kao i obaveze JU Polimski muzej u pogledu rokova i dostavljanja izvještaja koji se odnose na realizaciju projekata. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na isplate troškova arheološkog istraživanja, utvrđeno je:

- da je angažovanje lica putem ugovora o djelu i isplata naknade troškova za rad na terenu vršeno na osnovu Pravilnika o organizovanju terenskih istraživanja i nadoknadi povećanih troškova za vrijeme rada i boravka na terenu.
- da su lica, sa kojima su zaključeni ugovori, angažovana za poslove areheološkog istraživanja (fizički radnici) na različitim lokalitetima i projektima. Ugovorena dnevnica iznosila je 25€, pa je samim tim i iznos ugovorene naknade zavisio od broja dana na koje je lice angažovano.
- Troškovi rada na terenu odobreni su rješenjem Direktora JU Polimski muzej, i isti obuhvataju: dnevnice (18,00€), dnevnu naknadu (9,00€) i naknadu za korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe (zavisno od pređene kilometraže).

b) Izrada konzervatorskih projekata – Troškovi su se odnosili na plaćanja za usluge izrade: projekta konzervacije i restauracije Ganića Kule u Rožajama i izrada konzervatorskog projekta sanacije ostataka crkve Svetog Stefana u Šćepan Polju i konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru "Careva džamija".

Rashodi organa lokalne uprave u iznosu od 19.129,67€ obuhvataju isplate po osnovu adaptacije suterenskog prostora, rekonstrukcije kluba odbornika i nabavke inventara za klub odbornika. Uvidom u dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno plaćanje, utvrđeno je sledeće:

- Opština je za navedene radove i nabavke sprovela tri postupka javne nabavke, na osnovu kojih su zaključeni ugovori sa ponuđačima koji su ponudili najnižu cijenu.
- Za izvršene radove ispostavljene su okončane situacije na iznos koji je definisan ugovorom i prihvaćenom ponudom, a iste su ovjerene od strane ovlašćenih lica i nadzornog organa.

Za navedene radove i opremu sprovedeni su postupci javne nabavke, koji su detaljnije opisani u dijelu koji se odnosi na javne nabavke.

Revizijom kapitalnih izdataka je utvrđeno da se prilikom izvođenja radova, ne poštuju ugovorom definisani rokovi, već dolazi do značajnog prekoračenja rokova za završetak radova.

Preporučuje se Opštini da u tenderskoj dokumentaciji realno definiše rokove koji se odnose na završetak izvođenja radova, kako bi se smanjila mogućnost prekoračenja istih prilikom izvršenja ugovora. U slučajevima prekoračenja rokova od strane izvođača radova treba postupiti u skladu sa odredbama zaključenih ugovora kojima je definisano pravo na naplatu kazne (penala) za svaki dan prekoračenja ugovorenog roka.

2.5.13. Otplata dugova

Opština je za otplatu dugova planirana iznos od 1.012.891,00€, a tokom godine realizovan je iznos od 2.489.341,94€, odnosno 245,77% u odnosu na plan, što je i prikazano u tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
	46			OTPLATA DUGOVA	1,012,891.00	2,489,341.94	245.77%
		461		Otplata duga	664,565.00	1,554,564.45	233.92%
			4611	Otplata HOV i kredita rezidentima	664,565.00	1,554,564.45	233.92%
		463		Otplata obaveza iz prethodnog perioda	348,326.00	934,777.49	268.36%
			4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	348,326.00	934,777.49	268.36%

Otplata duga, račun 461, planiran je u iznosu od 664.565,00€, a realizovan u iznosu 1.554.564,45€, odnosno 233,92% u odnosu na plan. Otplata duga u 2017. godini odnosi se na otplatu obaveza po kreditu za tekuću godinu, i to za:

- izdatke u iznosu od **664.564,45€** koji se odnose na otplatu obaveza po kreditu (glavnica) za tekuću godinu, a čiju je otplatu vršilo Ministarstvo finansija iz sredstava Egalizacionog fonda, a na osnovu Ugovora o cesiji br. 29120 od 18.11.2015. godine, i
- izdatke u iznosu od **890.000,00€** koji se odnose na povraćaj pozajmica iz Egalizacionog fonda, a čija je otplata izvršena prebijanjem duga koje je Ministarstvo finansija imalo prema Opštini Berane po Rješenju o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda opštinama za 2016. godinu.

Na osnovu podataka Kreditnog registra Centralne banke i Pregleda opredijeljenih sredstava iz Egalizacionog fonda Opštini Berane sa izvršenim uplatama (12 mjesečnih pregleda januar - decembar), utvrđeno je da je Ministarstvo finansija otplatilo sredstva po Ugovoru o cesiji u iznosu od 817.425,99€, od čega je Opština iznos od 664.564,45€ evidentirala kao otplatu duga na računu 461, a iznos od 152.861,54€, na računu 416 - Kamate. Po izvještaju Kreditnog registra Centralne banke, Opština Berane je imala dug po osnovu dospjele glavnice i to: na 31.12.2016. godine iznos od 3.242,32€, a na 31.12.2017. godine iznos od 7.413,90€.

Revizijom je utvrđeno:

- da je Opština po Ugovoru o kreditu br. 00-421-0102872.5 (01-031-3365) koji je ranije zaključen sa Societe Generale bankom Montenegro, u februaru 2017. godine povukla dodatni – preostali iznos sredstava od 284.000,00€, što je uslovilo izmjenu Amortizacionog plana otplate i izmjenu mjesečnog iznosa anuiteta. Međutim, Ministarstvo finansija prilikom uplate sredstava iz Egalizacionog fonda za 2017. godinu, nije sve do avgusta vršilo uplatu sredstva shodno novom planu otplate što je uslovilo da je Opština Berane na 31.12.2017. godine, po Izvještaju Kreditnog registra, imala dospjele, a neplaćene obaveze po kreditu (glavnica) u iznosu od **7.413,90€.**
- da je Ministarstvo finansija dostavljalo Opštini mjesečne preglede opredijeljenih sredstava iz Egalizacionog fonda, na ovjeru, uz obavezu vraćanja kopije istog Ministarstvu. Navedeni pregledi sadrže podatke o ukupnom iznosu sredstava koja su iz Egalizacionog fonda opredijeljena Opštini, kao i pregled izvršenih uplata: budžetu Opštine, uplata po ugovorima o cesiji, iznos sredstava obustavljen po osnovu povraćaja pozajmica, dug opštine po osnovu pozajmica na kraju svakog mjeseca, kao i napomenu o prebijanju duga po osnovu pozajmica sa sredstvima Egalizacionog fonda po konačnoj raspodjeli za prethodnu godinu.
- Opština je na osnovu mjesečnog pregleda, za sredstva koja su, shodno potisanom Ugovoru o cesiji uplaćivana davaocu kredita, sprovodila kompenzacije na Glavnom računu trezora Opštine i na taj način omogućila da se sredstva koja se odnose na otplatu kredita po osnovu ugovora o cesiji, evidentiraju kao prihod iz Egalizacionog fonda na računu 7426 i kao rashod po osnovu otplate kredita na računu 461 - za otplatu glavnice po kreditu i na računu 416- za otplatu kamata.
- Ministarstvo finansija nije Opštini dostavljalo Rješenja o dodijeljenim pozajmicama iz Egalizacionog fonda, kao ni Rješenja o prebijanju duga po konačnoj raspodjeli za 2016. godinu, tako da Opština Berane, za

sredstva u iznosu od 890.000,00€ koja se odnose na povraćaj pozajmica iz Egalizacionog fonda prebijanjem po osnovu duga po Konačnoj raspodjeli za 2016. godinu, nije sprovela kompenzaciju preko žiro računa i iste nije evidentirala tokom godine na računu 7426 - Transferi iz Egalizacionog fonda i na računu 4611 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima.

Opština je u postupku vršenja revizije pribavila naprijed navedena Rješenja od Ministarstva finansija i izvršila ispravku knjiženja koja se odnosi na evidentiranje prihoda po osnovu pozamica iz Egalizacionog fonda u iznosu od 990.000,00€ i rashoda koji se odnose na povraćaj - otplatu pozajmica u iznosu od 890.000,00€. Pozajmice u navedenom iznosu nijesu bile evidentirane na računu 751 - Pozajmice i krediti iz domaćih izvora, već na računu 7426 - Transferi iz Egalizacionog fonda, a njihova otplata u iznosu od 890.000,00€, koja je izvršena prebijanjem duga po konačnoj raspodjeli za 2016. godinu sa Ministarstvom finansija, nije bila evidentirana kao Prihod iz Egalizacionog fonda na računu 7426 i kao rashod na računu 4611 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima. Navedeno se nije moglo sprovesti kao kompenzacija preko Glavnog računa trezora zbog isteka poslovne godine.

- Opština je nakon izvršenih ispravki u knjiženjima izvršila izmjenu finansijskih izvještaja i iste dostavila Ministarstvu finansija 23.07.2018. godine. Prije dostavljanja istih Ministarstvu finansija, Skupština Opštine Berane je 11.07.2018. godine donijela Završni račun budžeta Opštine Berane za 2017. godinu, koji sadrži potpune i tačne podatke o navedenim prihodima i rashodima.

Preporuka: Preporučuje se Opštini da, odmah nakon dobijanja Mjesečnog pregleda o opredijeljenim sredstvima, u kojem je navedeno da je izvršeno obustavljanje sredstava po osnovu povraćaja pozajmica, pribavi od Ministarstva finansija Rješenja o dodjeli pozajmica i Rješenja o prebijanju duga po konačnoj raspodjeli i sprovede kompenzacije preko Glavnog računa trezora, a iznos sredstava koji je obustavljen evidentira kao Prihod po osnovu Transfera iz Egalizacionog fonda i kao rashod po osnovu otplate duga.

2.5.14. Otplata obaveza iz prethodnog perioda

Otplata obaveza iz prethodnog perioda**,** račun 463 planiran je u iznosu od 348.326,00€ dok je realizacija iznosila 937.777,49€, odnosno 268,36€% u odnosu na planirani iznos.
Revizijom je utvrđeno da se struktura otplate dugova iz prethodnih godina odnosi na sljedeće izdatke:

I Obaveze za tekuće rashode u iznosu od 545.403,83, i to**:**

Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca – iznos od 396.530,34€, odnosi se na:
- Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca za XII mjesec 2016. godine plaćene su u iznosu od 212.724,68€, od čega se iznos od 125.585,69€ odnosi na neto zarade, a iznos od 87.138,99€ na doprinose na bruto zarade (na teret zaposlenog i na teret poslodavca i ostale doprinose) i iznos od 2.242,27€ na prirez (13%). U navedeni iznos su, pored organa uprave uključena i isplata bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, za JU Centar za kulturu i JU Polimski muzej, koje su do 31.12.2017. godine bile potrošačke jedinice budžeta Opštine Berane.

- Obaveze za poreze i doprinose po Ugovoru o reprogramu poreskog duga[8] za Opštinu Berane i javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač opština u iznosu od 142.025,70€. Navedeno plaćanje izvršeno u skladu sa Planom reprograma poreskog duga za period januar – decembar 2017. godine.

[8] Br. 01-6337/1 od 26.05.2016. (broj Ministarstva finansija) i br. opštine Berane 01-031-1436 od 18.05.2015. godine

Pregled plaćenih poreskih obaveza po Ugovoru o reprogramu prikazan je u sljedećoj tabeli:

Plaćene obaveze po Ugovoru o reprogramu poreskog duga Opštine Berane i javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač opština u 2017. godi

2017. godina	Agencija za investicije i razvoj	JP "Komunalno"	JP "Radio Berane"	"Lokalni javni emiter Radio Berane" Berane	TO Berane	JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnajma u razvoju"	Opština Berane
januar	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
februar	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
mart	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
april	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
maj	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
jun	341,28	1.542,49	226,08	137,67	99,92	66,86	5.476,02
jul	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
avgust	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
septembar	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
oktobar	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
novembar	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
decembar	682,56	3.084,97	452,16	275,34	199,85	133,72	10.952,03
Ukupno:	**6.143,04**	**27.764,76**	**4.069,44**	**2.478,06**	**1.798,62**	**1.203,48**	**98.568,30**

Revizijom je utvrđeno da je Opština Berane potpisala 04.02.2015. godine sa Poreskom upravom CG – PJ Berane Protokol[9], kojim je utvrđeno da stanje poreskog i neporeskog duga koji se odnosi na Opštinu Berane i javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač Opština iznosi **9.468.381,01€** zaključno sa 31.12.2014. godine.

Nakon potpisivanja Protokola, Opština je 26.05.2015. godine sa Ministarstvom finansija potpisala Ugovor o reprogramu duga po osnovu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih br. 01-031-1436, sa utvrđenim stanjem na 31.12.2014. godine u naprijed navedenom iznosu (9.468.381,01€) na period od 20. godina počev od 1. jula 2015. godine. Shodno potpisanom reprogramu Opština je dužna da izmiruje poreski dug u skladu sa dinamikom i anuitetima utvrđenim u Planu, kao i da redovno servisira sve tekuće poreske obaveze, uključujući isplatu zarada zaposlenih u bruto iznosu.

Nakon potpisivanja Ugovora o reprogramu, Opština je sa: JP „Komunalno“ Berane, Radio Berane d.o.o. (pravnog sledbenika JP Lokalni javni emiter Radio Berane), Turistučkom organizacijom Berane i JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane, potpisala ugovore o preuzimanju duga, dok sa Agencijom za investicije i razvoj nije potpisan Ugovor o preuzimanju duga, stoga jer je u momentu potpisivanja navedenih ugovora Agencija bila potrošačka jedinica budžeta Opštine.

Ugovorima o preuzimanju duga regulisana su međusobna prava i obaveze Opštine i naprijed navedenih institucija, po osnovu reprograma poreza i doprinosa zaposlenih. Shodno ugovorima Opština je preuzela obavezu plaćanja duga po osnovu poreza i doprinosa Poreskoj upravi u anuitetima predviđenim Ugovorom o reprogramu i Protokolom, a preduzeća su se obavezala da budžetu opštine uplaćuju sredstva u anuitetima predviđenim planom reprograma.

Revizijom utvrđeno:

- da je Opština Berana na 31.12.2014. godine izmirila sve dospjele obaveze po reprogramu, kao i tekuće poreske obaveze (vrši se redovna isplata zarada i pripadajućih poreza i doprinosa tako da na 31.12.2017. godine nijesu bile isplaćene samo zarade za decembar mjesec).

- da lokalna javna preduzeća nijesu vršila redovne uplate mjesečnih anuiteta predviđenih planom reprograma. U 2017. godinu je samo JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane uplatila godišnji iznos anuiteta predviđenog planom (1.203,48€), dok ostale potpisnice ugovora o preuzimanju duga nijesu uplaćivale predviđena sredstva.

U toku vršenja revizije Opština Berane nije imala podatak kolike su obaveze lokalnih preduzeća prema opštini, po ugovorima o preuzimanju duga i Planu reprograma.

- Iznos od 6.882,58€ plaćen po Izvršnom rješenju I-60/2017 od 20.01.2017. godine, kojim su isplaćena novčana potraživanja G.A iz Berana na ime neisplaćenih zarada u period od 20.04.2014. godine do

[9] Br. 01-031-282 od 04.02.2015. godine

01.06.2016. godine. Po istom rješenju plaćena je i kamata u iznosu od 963,17€, tako da ukupna isplata iznosi 7.845,75€.

- Iznos od 29.315,65€ se odnosi na isplatu doprinosa PIO za beneficirani radni staž za četiri (4) vatrogasca – spasioca iz Službe zaštite za period 2008- 2015. godine.

Revizijom utvrđeno da navedene obaveze po osnovu doprinosa PIO nijesu bile iskazane kao neizmirene obaveze na 31.12.2016. godine, iako je za iste izdato uvjerenje br. 01-031-127 od 26.01.2016. godine, koje je u prilogu sadržalo obračun dodatnog doprinosa PIO.

- Iznos od 3.581,73€ se odnosi na ime isplate zarade za prekovremeni radni staž za 16 zaposlenih u Službi zaštite (2.101,73€) i na ime isplate zarade za neiskorišćeni godišnji odmor i drugih razlika zarada za zaposlene u Službi zaštite (od 1.480,00€).

- Iznos od 2.000,00€ isplaćen je na ime preostalog duga po Sporazumu o poravnanju zaključenom između Opštine Berane i M.T, na iznos od 10.282,81€, a odnosi se na isplatu naknade zarade u periodu od 04.02.2012. do 26.01.2016. godine, sa obavezom povezivanja staža osiguranja.

Obaveze za Ostale naknade u iznosu od 28.128,87€, uglavnom se odnose**:**

- iznos od 21.000,00€ na naknade za skupštinske odbornike za VII-XII mjesec 2016. godine. Uvidom u analitičku karticu obaveza za 01.01-31.12.2016. godine za naknade skupštinskim odbornicima utvrđeno je da su na 31.12.2016. godine neizmirene obaveze iznosile 21.000,00€, a u postupku revizije utvrđeno da su iste u potpunosti izmirene. Naknade odbornicima se plaćaju u skladu sa Odlukom o naknadama za rad odbornika u Skupštini opštine Berane, kojom je utvrđeno da se naknada za vršenje odborničke funkcije utvrđuje u mjesečnom iznosu od 100,00€.

- Iznos od 4.921,00€ na ime isplate naknade članovima Savjeta JU i Savjeta za razvoj i zaštitu loklane samoupravei to :
- iznos od 1.560,00€ na ime isplate neto naknade članovima Savjeta JU Polimski muzej, a shodno Rješenju o imenovanju Savjeta i Odluci o utvrđivanju naknade za rad organa upravljanja u javnoj ustanovi i društvima sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač opština, kojom je utvrđena naknada predsjedniku u iznosu od 60€, a članovima u iznosu od po 50€.

-iznos od 1.031,00€ na ime isplate naknade članovima Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave, a shodno Odluci o izboru savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave i Odluci o utvrđivanju naknada za rad Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave, kojom je utvrđena naknada u visini jedne najniže cijene rada.
- iznos od 2.330,00€ članovima Savjeta Centra za kulturu.

Utvrđene nepravilnosti prilikom plaćanja neizmirenih obaveza koje se odnose na ostale naknade su:

- Naknada za rad organa upravljanja u javnoj ustanovi i društvima sa ograničenom odgovornošću, definisana je u mjesečnom iznosu koji se kasnije isplaćivao kao neto naknade, a naknada za rad Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave definisana je kao najniža cijena rada koja ne postoji od 2011. godine, kada je donešeno Uputstvo o obračunu bruto zarada.

- naknade za rad odbornika i druge naknade za rad u savjetima i drugim radnim tijelima isplaćivane su u neto iznosu, a za iste nijesu obračunate i plaćane obaveze po osnovu poreza i prireza, a u slučajevima kad se radi o zaposlenim opštine i pripadajući doprinosi.

Obaveze za ostale tekuće rashode – iznos od 120.744,62€, uglavnom se odnose na:

- Rashode za kancelarijski materijal iznos od 5.040,00€ koji je plaćen preduzeću Kastex na osnovu tri fakture koje su dostavljene krajem 2016. godine, a shodno Ugovoru o javnoj nabavci roba.

- rashode za nabavku radne odjeću iznos od 1.833,46€, koji je plaćen preduzeću Spark d.o.o. Nikšić, shodno ranije ispostavljenoj fakturi i zaključenom Ugovoru o javnoj nabavci roba.

- neizmirene obaveze za utrošenu električnu energiju za XII/2016 iznos od 8.522,83**€,** od čega za Opštinu Berane iznos od 3.747,08€, za JU Centar za kulturu iznos od 2.936,91€, za JU Polimski muzej iznos od 690,17€ i za Crveni krst Berane iznos od 1.148,67€, i na

- plaćanje obaveza shodno zaključenim ugovorima o dinamici izmirenja duga za električnu energiju, koje su Opština i ostali korisnici zaključili sa EPCG- FS Snabdijevanje Berane na period od 5 godina (do 30.06.2020) iznos od 24.857,76€, a odnosi se na : Opštinu Berane iznos od od 1.724,00€, JU Centar za kulturu iznos 2.736,88€, Crveni krst Berane iznos od 1.633,10€ i Agenciju za izgradnju i razvoj iznos od 18.386,28€ po Sporazumu o izvršavanju obaveza po osnovu duga za električnu energiju od 04.04.2017. godine.

- nabavku goriva iznos od 3.603,38€, koje se odnose na plaćanja računa za gorivo za XII mjesec 2016. godine preduzeću "Jugopetrol" A.D. Kotor, a shodno zaključenom Ugovoru o javnoj nabavci roba i
- nabavku uglja iznos od 1.600,00€, koje se odnosi na plaćanje računa za isporučeni mrki ugalj preduzeću Rudnici Berane d.o.o., a shodno Ugovoru o javnoj nabavci roba (šoping metoda).

Račun za utrošeno gorivo u iznosu od 3.603.38€, kao i za isporučeni mrki ugalj 1.600,00€ izdati su 31.12.2016. godine i isti su evidentirani na računu 463 - Otplata duga, umjesto na računu 4135- Rashodi za gorivo. Rok za plaćanje navedenih obaveza bio je u 2017. godini.

- Komunikacione usluge (fiksna i mobilna telefonija) u iznosu od 9.946,76€, odnose se na plaćanja obaveza premu Crnogorskom telekom-u iznos od 9.204,53€ (mobilna telefonija iznos od 1.345,52€ i fiksna telefonija iznos od 7.859,41€) i plaćanje prema M-tel – u u iznosu od 742,23€ po osnovu obaveza za mobilnu telefoniju po fakturama za X, XI i XII mjesec 2016. godine.
Obaveze prema Crnogorskom telekomu AD su izvršene Izjavom o prebijanju - kompenzaciji broj 1/17, tako da su zatvorene obaveze Opštine po fakturama za fiksnu telefoniju za period VIII-XII/2016 i za mobilnu telefoniju za IX, X, XI, XII (dio)/2016, u iznosu od 8.913,37€, kao i obaveze Crnogorskog telekoma AD prema Opštini, a koje su se odnosile na naknadu za uređaje i opremu (7.198,92€), naknadu za korišćenje komercijalnih objekata - pristup sa puta (150,00€) i porez na nepokretnosti (1.564,35€). Opština je navedenu kompenzaciju sprovela preko žiro računa.
- Usluge prevoza u iznosu od 8.517,42€, a odnose se na plaćanje obaveza prema preduzeću „KD Trade" d.o.o, po osnovu više ispostavljenih faktura, koje u prilogu imaju Građevinski dnevnik sa podacima ko je izvršio prevoz u kojem vremenu, opis šta je prevezeno, datum prevoza, kao i potpis lica koja su vršila uslugu i potpis nadzornog organa.
Za usluge prevoza Opština je sa preduzećem „KD Trade" d.o.o. zaključila Ugovor o pružanju usluga prevoza građevinskog materijala. Navedeni ugovor je zaključen bez sprovođenja postupka javne nabavke (po tada važećem Zakonu o javnim nabavkama za sve nabavke veće od 5.000,00€ postojala je obaveza raspisivanja javnog poziva).
- Ostale usluge u iznosu od 6.754,07€, odnose se na usluge osiguranja zaposlenih preduzeću „Swiss osiguranje" u iznosu od 3.799,93€, dok su usluge štampanja plaćene preduzeću Merkator d.o.o Bijelo Polje po dva osnova u ukupnom iznosu od 2.945,15€ .

- Troškovi kamata u iznosu od 19.551,00€, a odnose se na plaćene kamate po više izvršnih rješenja i to iznos od 18.587,83€ po izvršnim rješenjima kod kapitalnih izdataka i iznos od 963,17€ po izvršnom rješenju koje se odnosi na isplaćenu naknadu zarade za fizičko lice G.A.

– Komunalne naknade u iznosu od 2.055,27€, a odnose na plaćanje izvršeno JP Vodovod i kanalizacija Berane, po osnovu duga za utrošenu vodu, a po fakturama za period od 6- 12 mjeseca 2016. godine.

- Subvencije u iznosu od 6.990,41€.

- Ostalo u iznosu od 4.242,00€, a odnosi se na isplatu honorara za glumce Agenciji „Tri za groš" po Ugovoru o gostovanju u iznosu od 700,00€ i povraćaj sredstava Zavodu za zapošljavanje po projektu „Mala škola hotelijerstva" iznos od 3.542,00€.

<u>431- Transferi</u> u iznosu od 81.812,28€. uglavnom se odnose na:
- Transferi obrazovanju u iznosu od 24.000,00€, a odnose se na plaćanja Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva, a shodno zaključenom ugovoru o javnoj nabavci, kojim je Opština izvršila nabavku udžbenika za učenike devet razreda osnovnih škola na teritoriji Opštine Berane(Ugovor u vrijednosti od 189.214,60€).

- Transferi institucijama kulture i sporta evidentirane u iznosu od 606,03€, a odnose se plaćanje po presudi Gž. br.3101/16 od 12.12.2016. godine FK „Cvetex".

- Transferi političkim partijama u iznosu od 24.204,31€, a odnose se na plaćanje duga političkim partijama za 2016. godinu.

- Ostali transferi institucijama u iznosu 32.731,94€, odnose se na isplate: Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta, iznos od 10.050,00€, Lovačkom savezu Ivangrad, iznos od 3.025,38€, i Fondu za obeštećenje, iznos od 19.656,56€ po osnovu duga po sudskom poravnanju br. 441/16 od 23.06.2016. godine i sudskog poravnanju 825/16 od 23.06.2016. godine.

441- Kapitalni izdaci su evidentirani u iznosu od 307.531,38€, a odnose se na plaćanja obaveza za kapitalne izdatke iz prethodnog perioda, od kojih je dio plaćen i prinudnim putem. Plaćanja se uglavnom odnose na:
- nabavka usluga izrade izmjene i dopune DUP-a "Školski centar Vukadin Vukadinović" - iznos od 2.380,00€ koji je plaćen preduzeću "ARHIPLAN CG" d.o.o, a shodno zaključenom ugovoru o javnoj nabavci usluga. Navedenim ugovorom predviđena ukupna ugovorena vrijednost iznosila je 4.760,00€.

- nabavka usluga izrade izmjene i dopune DUP-a"Desna obala Lima" - iznos od 1.600,00€ koji je plaćen Republičkom zavodu za urbanizam iz Podgorice, shodno zaključenom Ugovoru o javnoj nabavci usluga i fakturi od 27.06.2017. godine. Ugovorena vrijednost je iznosila 4.000,00€.
Faktura za izvršene usluge dostavljena 23.01.2017. godine na iznos od 2.380,00€ i faktura od Republičkog zavoda za urbanizam 27.06.2017. godine na iznos od 1.600,00€ i iste su evidentirane na računu 463- Otplata obaveza iz prethodnog perioda umjesto na računu 441 - Kapitalni izdaci.

- za usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji dionice puta Skakavac – Rujišta - iznos od 1.200,00€ koji je plaćen preduzeću "Velvi-Yuvel" d.o.o iz Bijelog Polja, a po osnovu fakture i Ugovoru o vršenju stručnog nadzora.

- prinudnim putem u korist preduzeća "Šćekić Promet" d.o.o. Berane -Iznos od 84.584,30€ je plaćen po osnovu Mjeničnog ovlašćenja potpisanog od strane Povjerioca Šćekić Stojana – "Šćekić Promet" d.o.o i bivšeg predsjednika Opštine Berane, kojim je Opština Berane dala saglasnost da se može samostalno popuniti bjanko mjenica serije AA1408225 u iznosu koji odgovara iznosu duga u € iz Odluke br. 01-031-605 od 13.02.2014. godine, koju je donio predsjednik opštine Berane 13.02.2014. godine. Navedenom Odlukom, koja je osnov za plaćanje po mjeničnom ovlašćenju, je utvrđeno da Opština Berane – Agencija za izgradnju i razvoj, obaveze prema preduzeću "Hilton" Rožaje koje je trebala izmiriti po Ugovoru o ustupanju potraživanja br. 97 od 25.02.2009, godine, izmiri uplatom iznosa od 124.330,00€ preduzeću "Šćekić promet" d.o.o Berane po Ugovoru o cesiji broj 01-031-3814 od 15.01.2013. godine. U Odluci je, takođe navedeno, da će se navedenom uplatom izmiriti obaveze Opštine – Agencije za izgradnju i razvoj Berana prema preduzeću "Integral inžinjering "Podgorica.

Revizijom je utvrđeno da obaveze prema preduzeću "Hilton"d.o.o. Rožaje datiraju iz 2009. godine i da su iste nastale na osnovu Ugovora o ustupanju potraživanja br. 97 od 25.02.2009. godine, po kome je Opština Berane obaveze prema Integral inžinjering-u d.o.o. Podgorica trebala izmiriti uplatom iznosa od 124.330,00€ preduzeću Hilton d.o.o Rožaje.

Uvidom u analitičke kartice Agencije za investicije i izgradnju d.o.o. utvrđeno je da je navedeni Ugovor o ustupanju potraživanja br. 97 evidentiran u knjigovodstvu na način što je zatvorena obaveza kod dobavljača "Integral inženjering" d.o.o i evidentirana obaveza kod dobavljača Hilton d.o.o.

Međutim, Opština Berane nije postupila po navedenom Ugovoru o ustupanju potraživanja br. 97 i nije izmirila obaveze prema preduzeću Hilton d.o.o, već zaključuje novi Ugovor o cesiji br. 01-031-3814 od 15.01.2013. godine na iznos od 114.584,30€, gdje se kao potpisnice javljaju Opština Berane, Integral inženjering d.o.o. i Šćekić promet d.o.o. Kao potpisnik navedenog ugovora ne pojavljuje se preduzeće Hilton, kome su se trebale uplatiti obaveze umjesto Integral inženjeringu d.o.o.

Uvidom u analitičku karticu dobavljača Hilton d.o.o. utvrđeno je da su u 2014. godini zatvorene obaveze za iznos od 114.584,30€ (koje su ranije bile evidentirane na osnovu Ugovora o ustupanju potraživanja u iznosu od 124.330,00€) po Ugovoru o cesiji , čiji ono nije bilo potpisnik.

Dio obaveza iz Ugovora o cesiji plaćen je preduzeću Šćekić promet 04.03.2014. godine, a dio u iznosu od 84.584,30€ naprijed navedenim mjeničnim ovlašćenjem u 2017. godini.

Plaćanje prema preduzeću Crnagoraput A.D u iznos od 62.606,50€ (dug na 31.12.2016. iznosio 100.879,04€), a odnose se na obaveze po osnovu dva ugovora zaključena u postupku javne nabavke i to:

- iznos od 51.606,54€ shodno Ugovor građenju od 09.09.2014. godine, koji se odnosi na sanaciju postojećih asfaltnih puteva za 2014. godinu u Opštini Berane, ugovorena vrijednost je 58.971,78€ , a rok za završetak radova bio je 30 (trideset) dana od dana uvođenja u posao (rok za uvođenje izvođača u posao 3 dana od dana zaključenja ugovora). Izvođač je dostavio Privremenu situaciju br. 1 dana 14.10.2014. godine za radove izvedene u septembru 2014. godine na iznos od 50.459,37€ i Okončanu situaciju dana 10.12.2014. godine na iznos od 8.808,16€. Situacije ovjerene i potpisane od strane izvođača radova i Nadzornog organa-Službenik Agencije za razvoj i izgradnju.

- iznos od 11.000,00€ shodno Ugovoru o izvođenju radova od 17.06.2016. godine, koji se odnosi na radove na asfaltiranju lokalnih puteva i saobraćajnica u Opštini Berane, ugovorena vrijednost je 99.996,02€, a rok za završetak radova bio je 90 (devedeset) dana od dana zaključenja Ugovora. Izvođač dostavio Privremenu sitiaciju br. 1 na iznos od 47.473,37€ i Privremenu situaciju br 2. od 02.09.2016. godine (za izvršene radove do kraja avgusta) na iznos od 52.520,35€ (Ukupno po obije situacije 99.993,72€). Navedeno plaćanje se odnosi na dio obaveza po Privremenoj situaciji br. 2. Dostavljena Okončana situacija za izvršene radove u 2016. godini (asfaltiranje lokalnih puteva i saobraćajnica) dana 16.01.2017. godine koja glasi na ukupan iznos izvedenih radova, odnosno, 99.996,02€. Privremene i okonačana situacija potpisane od strane Nadzornog organa, koji je imenovan Rješenje Opštine 29.06.2016. godine.

Dio neizmirenih obaveza plaćenih prinudnim putem (izvršna rješenja i presude) u ukupnom iznosu od 143.560,07€, od čega se iznos od 135.712,24€ odnosi na isplate po osnovu glavnog duga a iznos od 18.587,83€ po osnovu obračunatih zakonskih kamata.
Od ukupnog iznosa koji je plaćen prinudnim putem, dio u iznosu od 37.660,69€ (33.318,52€ - glavni dug i 4.342,17€ -troškove zakonske kamate) se odnosi na neizmirene obaveze prema dobavljačima za kapitalne izdatke i to po osnovu obaveze prema: „Ravel“d.o.o., „Beton promet“ d.o.o. i Novalić Dinu. Navedene obaveze na kraju 2016. godine bile su evidentirane kao neizmirene.

Slijedi pregled izvršnih rješenja po kojim su izvršene navedene isplate:

R.b.	Izvršno rješenje/presuda	datum rješenja	Osnov isplate	ukupna vrijednost	glavnica	kamata	javni izvršitelj
Prinudna naplata po osnovu neizmirenih obaveza prema dobavljačima							
1.	Izvršno rješenje br. 2360/2016	26.12.2016.g.	Dug za nabavku reflektora od preduzeću "Ravel" d.o.o. po Ugovoru o javnoj nabavci br. 01-031-1525 od 02.02.2016. g.	1.034,81	1.000,00	34,81	Siniša Milačić
2.	Izvršno rješenje br. 809/2017	18.05.2017.g.	Plaćanje obaveza prema "Beton prometu" d.o.o, a po osnovu duga po 3 fakture iz 2014. godine.	35.350,88	31.043,52	4.307,36	Isad Jašarović
3.	Presuda Gž. Br. 1694/17	20.09.2017.g.	Plaćanje obaveza prema Novalić Dinu za izvršene usluge čišćenja snijega u februaru 2012. godine	1.275,00	1.275,00	0,00	Viši sud u BP
			Ukupno dobavljačima:	**37.660,69**	**33.318,52**	**4.342,17**	

Navedena izvršna rješenja se odnose:

- iznos od 1.000,00€ na obaveze preduzeću “Ravel” d.o.o Podgorica po osnovu duga po Ugovoru o javnoj nabavci roba, po kojem je izvršena nabavka reflektora za potrebe JU Centar za kulturu.

- iznos od 31.043,52€ na obaveze prema preduzeću „Beton promet“ d.o.o po osnovu duga po 3 fakture za nasipanje puteva u Opštini Berane. Navedene usluge izvršene bez zaključivanja Ugovora u postupku javnih nabavki, a fakture izdate na osnovu građevinskih dnevnika koje su potpisani i ovjereni od strane nadzornog organa odnosno Agencije za investicije i razvoj Opštine Berane.

U postupku revizije date na uvid fakture i građevinski dnevnici na osnovu kojih su iste izdate. Fakture su primljene i zavedene u Opštini Berane 21.03. i 24.03.2014. godine, a građevinski dnevnici su potpisani od strane Nadzornog organa (ne sadrže puno ime i prezime ko je potpisao), međutim isti nijesu ovjereni pečatom, dok su fakture ovjerene pečatom Agencije za investicije i razvoj Opštine Berane i potpisane.

Uvidom u analitičke kartice utvrđeno je da je Opština Berane u istom danu (19.03.2014. godine) primila 16 faktura od preduzeća „Beton promet“ d.o.o. čija je vrijednost bila preko 90.000,00€. Obaveze koje su prinudno plaćene u 2017. godini bile su dio navedenog duga.

- Iznos od 1.275,00€ se odnosi na obaveze prema Novalić Dinu, za izvršene usluge čišćenja snijega u februaru 2012. godine po fakturi br.1/1 od 04.10.2013. godine (račun zaveden kod Agencije za investicije i razvoj).

Revizijom je utvrđeno da se preostali dio obaveza koji je naplaćen prinudnim putem u iznosu od 105.899,38€ (102.393,72€ glavni dug i 14.245,66€ kamata) odnosi na naknadu po osnovu imovinskih odnosa (izuzeto zemljište, eksproprisanu nepokretnost i drugo). Pregled izvršnih rješenja po kojim su izvršene navedene isplate prikazan je u sljedećoj tabeli:

R.b.	Izvršno rješenje/presuda	datum rješenja	Osnov isplate	Ukupna vrijednost	glavnica	kamata	javni izvršitelj
Prinudna naplata po osnovu imovinskih odnosa							
1.	Izvršno rješenje br. 406/2017	16.02.2017.g.	Naknada za izuzeto građevinsko zemjište - Joksimovići	56.894,67	50.616,72	6.277,95	Siniša Milačić
2.	Izvršno rješenje br. 1639/2017	06.12.2017. g.	Naknada za stambeni objekat koji je bio upisan kao imovina Opštine	15.550,00	11.147,00	4.403,00	Isad Jašarović
3.	Izvršno rješenje br. 19/2017	11.01.2017.g.	Naknada za eksproprisanu nepokretnost bivšim vlasnicima -porodica Lončar	78,58	7.200,00	78,58	Siniša Milačić
4.	Izvršno rješenje br. 2393/2016	23.12.2016. g.	Naknada za izuzeto građevinsko zemjište porodici Mališić	1.218,81	3.540,00	1.218,81	Siniša Milačić
5.	Izvršno rješenje br.1420/2017	20.07.2017.g.	Naknada za zuzeto zemjište - preduzeću "Tehnostar" u okviru DUP-a Jasikovac	32.157,32	29.890,00	2.267,32	Siniša Milačić
			Ukupno po osnovu imovinskih odnosa:	**105.899,38**	**102.393,72**	**14.245,66**	

Revizijom je utvrđeno da Opština vodi evidenciju o neizmirenim obavezama u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžeta opština i da su sve obaveze plaćene sa računa 463 - Otplata obaveza (izuzev obaveza koje su plaćene po osnovu Ugovora o reprogramu poreskog duga i prinudnim putem) bile evidentirane u Glavnoj knjizi kao neizmirene obaveze.

▪ Utvrđene nepravilnosti prilikom plaćanja neizmirenih obaveza koje se odnose na ostale naknade:

- Naknada za rad organa upravljanja u javnoj ustanovi i društvima sa ograničenom odgovornošću, definisana je u mjesečnom iznosu koji se kasnije isplaćivao kao neto naknade, a naknada za rad Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave definisana je kao najniža cijena rada koja ne postoji od 2011. godine, od kada je donešeno Uputstvo o obračunu bruto zarada.

- naknade za rad odbornika i druge naknade za rad u savjetima i drugim radnim tijelima isplaćivane su u neto iznosu, a za iste nijesu obračunate i plaćane obaveze po osnovu poreza i prireza, a u slučajevima kad se radi o zaposlenim opštine i pripadajući doprinosi.

Opština treba da sve odluke o naknadama utvrdi u bruto iznosu, a na isplaćene naknade obračuna i isplati pripadajuće poreze i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

▪ Nepravilna evidencija: Opština je u pojedinim slučajevima (4 slučaja) fakture koje dospijevaju na plaćanje u 2017. godini evidentirala na računu 463 – Otplata dugova umjesto na računima kojim pripadaju u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžeta opština.

Opština treba da evidenciju izdataka vrši u skladu sa čl. 9 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa na računima određenim po ekonomskoj klasifikaciji.

▪ Opština je vršila plaćanje obaveza po Ugovora o pružanju usluga, koji su zaključeni bez sprovođenja postupka javne nabavke i to:

- za nabavku telekomunikacionih usluge sa preduzećem Crnogorskim telekomom-u AD u 2012. godini i preduzećem M-tel-u (bez datuma zaključenja) koji su se primjenjivali do kraja 2017. godine,
- Za usluge prevoza sa preduzećem „KD Trade“ d.o.o. zaključila Ugovor o pružanju usluga prevoza građevinskog materijala na iznos od 8.517,42€. (Navedeni ugovor je zaključen bez sprovođenja postupka javne nabavke po tada važećem Zakona o javnim nabavkama za sve nabavke veće od 5.000,00€ bila je obaveza raspisivanja javnog poziva).

Zaduženost Opštine - Na osnovu podataka Kreditnog registra Centralne banke, planova otplate, Ugovora o kreditu i Formulara o utvrđivanju portfolija dugova koje Opština kvartalno dostavlja Ministarstvu finansija, utvrđeno je stanje obaveza po kreditima i pozajmicama na dan 31.12.2016. i na 31.12.2017. godine, kao i iznos otplata tokom 2017. godine. Pregled ukupnih kreditnih obaveza Opštine, kao i obaveza po osnovu pozajmica iz Egalizacionog fonda prikazan je u sljedećoj tabeli:

Banka	Datum	Ugovor	Namjena	Iznos kredita (u €)	Način otplate	Datum dospijeća	Uslovi	Sredstva obezbjeđenja plaćanja
Societe Generale Montenegro banka	16.11.2015.	004210102872.5	Refinansiranje kredita kod Hypo alpe adria banke i konsolidacija poslovanja u skladu sa Planom oporavka opštine	**5.200.000,00**	Otplatu vrši Ministarstvo finansija iz sredstava opredijeljenih Opštini Berane iz Egalizacionog fonda, shodno Ugovoru o cesiji br. 01-15132/1 od 18.11.2015. godine koji je potpisala Opština Berane sa Societe Generali Montenegro bankom i Ministarstvom finansija	16.11.2023.	1. Rok otplate: 8 (osam) godina, počev od 16.12.2015. godine, a zadnja rata dospijeva za plaćanje 16.11.2023. godine. Redovna kamatna stopa je 3,40% + tromjesečni EURIOBOR, stim da nominalna vrijednost kamatne stope ne može preći 4,20%.	30 blanco potpisana mjenica; Ugovor o cesiji i Garancija Vlade CG 06-478/1
Pozajmice iz Egalizacionog fonda		Rješenja Ministarstva finansija	Prevazilaženje teške finansijske situacije	**1.240.000,00**	Otplatu vrši Opština Berane iz sredstava Egalizacionog fonda	Na rješenjima nije naveden rok do kada uzeta pozajmica treba da se vrati	bez kamate, a povraćaj ce se vršiti uu skldu sa članom 8 Pravilnika o raspod. i kor. sred. EF	Sredstva opredijeljena iz Egalizacionog fonda
UKUPNO				**6.440.000,00**				

Revizijom je utvrđeno da se Opština kreditno zadužila i uzela pozajmice iz Egalizacionog fonda u iznosu od **6.440.000,00€,** i to kod:

1. **Societe Generale Montenegro banke** po Ugovoru o dugoročnom kreditu br. 00-421-0102872.5 od 16.11.2015. godine, koji je odobren u iznosu od **5.200.000,00€.** Rok otplate kredita je 8 (osam) godina, a otplata kredita se vrši po specifičnom amortizacionom planu otplate, počev od 16.12.2015. godine, a zadnja rata dospijeva za plaćanje 16.11.2023. godine. Redovna kamatna stopa je 3,40% + tromjesečni EURIOBOR, stim da nominalna vrijednost kamatne stope ne može preći 4,20%.
Opština je sa Ministarstvom finansija i Societe Generale Montenegro bankom zaključila Ugovor o cesiji br. 01-15132/1 od 18.11.2015. godine, kojim je uputila dužnika - Ministarstvo finansija da u njegovo ime, iz sredstava opredijeljenih Opštini Berane po osnovu prava na korišćenje sredstava iz Egalizacionog fonda, vrši uplatu sredstava po navedenom kreditu i pripadajuće kamate Societe Generale Montenegro banci.
Stanje kredita na dan 31.12.2016. godine, po podacima koje je dostavio Kreditni registar Centralne banke, iznosilo je 4.802.626,66€, u toku 2016. godine povučena su dodatna sredstva u iznosu od 284.000,00€, a plaćene obaveze po osnovu kredita u iznosu od 664.564,45€, tako da je stanje kredita na dan 31.12.2017. godine iznosilo 4.428.233,79€.

Stanje duga po navedenom kreditu na 31.12.2017. godine koje je utvrđeno u postupku revizije iznosi 4.422,062,21€ i manje je za 6.171,58€ od stanja duga koje je potvrđeno od strane Kreditnog registra Centralne banke (4.428.233,79€). Opština Berane je u Formularu za utvrđivanje portfolija dugova za decembar 2017. godine koji je dostavila Ministarstvu finansija iskazala stanje duga po navedenom kreditu u iznosu od 4.420.819,89€.
Navedena odstupanja su nastala, kako je u prethodnom dijelu i navedeno, iz razloga što je Ministarstvo finansija do avgusta vršilo otplatu duga po prvobitnom amortizacionom planu otplate, a banka je dio sredstava namijenjenih za otplatu glavnice direkto usmjerila na otplatu kamata po navedenom kreditu.
Ugovor o kreditu je zaključen na osnovu Odluke Skupštine Opštine Berane o kreditnom zaduženju uz državnu garanciju br. 02-030-587 od 21.10.2015. godine i Odluke o izmjeni Odluke o zaduživanju Opštine Berane radi refinansiranja dugova br. 02-030-588 od 21.10.2015. godine, kojom je ovlašćen Predsjednik Opštine da potpiše sa bankom i Ministarstvom finansija Ugovor o cesiji, kojim će se omogućiti Ministarstvu finansija raspolaganje sredstvima koja Opština Berane dobija iz Egalizacionog fonda za period trajanja Ugovora o cesiji.
Za navedeno zaduženje, Opština je shodno članu 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, pribavila saglasnost Vlade Crne Gore - Zaključkom br. 08-203 od 5.11.2015. godine. Vlada CG je Zaključkom br. 08-2667 od 17.11.2015. godine dala saglasnost i na izdavanje državne garancije na kreditno zaduženje Opštine Berane u iznosu od 5.200.000,00€.

2. **Ostali dugovi (obaveze po pozajmicama) -** Opština Berane je u 2017. godina uzela **tri pozajmice** iz Egalizacionog fonda u ukupnom iznosu od **990.000,00€** za koje je Ministar finansija donio pojedinačna rješenja i to:
– iznos od 360.000,00€ po Rješenju br. 04-5138/1 od 29.03.2017. godine, iznos od 280.000,00€ po Rješenju br. 04-7326/1 od 13.06.2017. godine i iznos od 350.000,00€ po Rješenju br. 014-18950/1 od 05.12.2017. godine.
Stanje duga po osnovu pozajmica na dan 31.12.2016. godine, po podacima Ministarstva finansija, iznosilo je 250.000,00€. Utvrđeno je da su tokom 2017. godine uzete nove pozajmice iz Egalizacionog fonda u iznosu od 990.000,00€, dok je iznos od 890.000,00€ povraćen prebijanjem duga po Konačnoj raspodjeli za 2016. godinu, tako da je stanje duga po osnovu pozajmica na dan 31.12.2017. godine iznosilo 350.000,00€.

Date garancije - Uvidom u Izvještaj Kreditnog registra Centralne banke za 2016. i 2017. godinu utvrđeno je da u istom nema evidentiranih garancija koje je izdala opština Berane po osnovu dugoročnih zaduženja preduzeća čiji je osnivač. Međutim u postupku revizije utvrđeno je da je Opština dala saglasnost za kreditno zaduženje preduzeću "Benergo" d.o.o br. 02-030-444 od 12.08.2016. godine na iznos od 3.000.000,00€ i donijela Odluku o davanju garancije br.02-030-443 od 12.08.2016. godine na navedeno kreditno zaduženje. Osnivač preduzeća "Benergo" d.o.o je Opština Berane sa udjelom 100%. Uvidom u Izvještaj kreditnog registra koji se odnosi na preduzeće „Benergo" d.o.o, utvrđeno je da isto do kraja 2017. godine nije imalo kreditnih zaduženja. Pregled obaveza po kreditima i pozajmicama i njihova otplata u 2017. godini data je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Banka	Ugovor broj:	Povučeni iznos sredstava (u €)	Stanje 31.12.2016.	Povećanje tokom 2017. godine	Smanjenje evidentirano na računu 461	Stanje 31.12.2017. utvrđeno revizijom	Stanje 31.12.2017. po kreditnom registru	Utvrđena razlika
				1	2	3	4 (1+2-3)	5	6 (5-4)
1	Societe Generale banka Montenegro	Ug. o kreditu br. 00-421-0102872.5 (01-031-3365)	5.200.000,00	**4.802.626,66**	284.000,00	**664.564,45**	**4.422.062,21**	4.428.233,79	**6.171,58**
2	Pozajmice iz Egalizacionog fonda			**250.000,00**	990.000,00	**890.000,00**	**350.000,00**	0,00	0,00
Domaći dug			**5.200.000,00**	**4.802.626,66**	**284.000,00**	**1.554.564,45**	**4.772.062,21**	**4.428.233,79**	**6.171,58**

Revizijom je utvrđeno da su obaveze Opštine Berane po kreditima i pozajmicama na dan 31.12.2016. godine iznosile **4.802.626,66€,** a stanje obaveza na 31.12.2017. godine iznosilo je **4.772.062,21€.**

Prema podacima iz Izvještaja o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ, ukupno zaduženje Opštine Berane po kreditima i pozajmicama iznosi **6.440.000,00€**, a stanje duga na 31.12.2017. godine **4.770.819,89€** i prikazano je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na kraju 2017. god.				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju 2017. god.			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	**Domaći dug**	**6.440.000,00**	**6.440.000,00**	**1.669.180,11**	**4.770.819,89**	**60.000,00**	**60.000,00**	**38.170,56**	**21.829,44**
1	**Krediti**	**6.440.000,00**	**6.440.000,00**	**1.669.180,11**	**4.770.819,89**	**60.000,00**	**60.000,00**	**38.170,56**	**21.829,44**
a	Kratkoročni (glavnica)-pozajmice iz EF	1.240.000,00	1.240.000,00	890.000,00	350.000,00	20.000,00	20.000,00	7.718,53	12.281,47
b	Dugoročni (glavnica)	5.200.000,00	5.200.000,00	779.180,11	4.420.819,89	40.000,00	40.000,00	30.452,03	9.547,97
2	**Obveznice**								**0,00**
II	**Inostrani dug**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
1	**Krediti**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
a	Kratkoročni (glavnica)				0,00				0,00
b	Dugoročni (glavnica)				0,00				0,00
2	**Obveznice**				**0,00**				**0,00**
UKUPNO (I+II)		**6.440.000,00**	**6.440.000,00**	**1.669.180,11**	**4.770.819,89**	**60.000,00**	**60.000,00**	**38.170,56**	**21.829,44**
III	**Domaće garancije**				**0,00**				**0,00**
IV	**Inostrane garancije**				**0,00**				**0,00**
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)		**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Opština Berane je u Izvještaju o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ (izmijenjeni izvještaj koji je dostavljen Ministarstvu finansija u postupku revizije), pored podataka o zaduženosti Opštine dostavila i podatke o zaduženju preduzeća čiji je osnivač Opština u iznosu od 60.000,00€.

Provjerom tačnosti dostavljenih podataka o zaduženosti Javnih preduzeća, u postupku revizije pribavljeni su Izvještaji iz Kreditnog registra Centralne banke za preduzeća čiji je osnivač Opština. Na osnovu dostavljenih izvještaja utvrđeno je:
- da "Komunalno" d.o.o. Berane, Parking servis d.o.o, Agencija za izgradnju i razvoj d.o.o., Sportski centar d.o.o., Turistička organizacija d.o.o, Lokalni javni emiter Radio Berane d.o.o., Benergo d.o.o. – Berane, JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju i Regionalni biznis centar d.o.o nemaju kreditnih zaduženja,
- da preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. ima obaveze po osnovu dva kredita i to kod Atlas banke AD – iznos zaduženja 40.000,00€ i kod Hipotekarne banke AD iznos zaduženja 20.000,00€, dok je stanje duga po navedenim kreditima na 31.12.2017. godine, iskazano u iznosu od 17.188,77€ (16.728,59€ - nedospjela glavnica, a iznos od 460,18€ dospjela glavnica).

Revizijom su utvrđena manja odstupanja stanja duga po kreditu kod Societe Generale Montenegro banke iskazanim u Izvještaju kreditnog registra Centralne banke (4.428.233,79€), obaveza utvrđenih u postupku revizije (4.422.062,21€) i obaveza iskazanih u BUZ-u i Formularu za utvrđivanje portfolija dugova (4.420.819,89€) na 31.12.2017. godine, koja su nastala usled plaćanja mjesečnih anuiteta po planu otplate koji je zamijenjen novim.

Preporuka: Opština treba da otplatu kredita koju vrši Ministarstvo finansija shodno Ugovoru o cesiji, evidentira u iznosima predviđenim važećim Amortizacionim planom otplate kredita, kao i da tokom godine vrši usaglašavanje plaćenih i neplaćenih obaveza po osnovu glavnice i kamate sa davaocem kredita.

Revizijom je utvrđeno da stanje duga preduzeća čiji je osnivač opština iskazano u Izvještaju o budžetskom zaduženju - obrazac BUZ iznosi 21.829,44€ i isto ne odgovara stanju duga koje je iskazano u Izvještajima Kreditnog registra Centralne banke u iznosu od 17.188,77€.

Preporuka: Opština treba da od preduzeća čiji je osnivač traži, da prije dostavljanja podataka o zaduženosti, izvrše usaglašavanje stanja duga po kreditima sa davaocima kredita i isto usaglase sa podacima iz Kreditnog registra Centralne banke.

Neizmirene obaveze Opštine - Opština evidenciju obaveza vodi na klasi 2, što je u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa Budžeta Crne Gore i budžeta opština. Opština Berane je dostavila Ministarstvu finansija podatke o neizmirenim obavezama opštine u Izvještaju o neizmirenim obavezama Obrazac – NEO, u koji su uključene i obaveze preduzeća čiji je osnivač opština. Preduzeća čiji je osnivač opština Sekretarijatu za finansije dostavljaju kvartalne i godišnji Izvještaj o neizmirenim obaveza.

Neizmirene obaveze na dan 31.12.2016. godine

Opština Berane je na 31.12.2016. godine iskazala neizmirene obaveze opštine u iznosu od 8.670.491,74€. Iskazane obaveze su se odnosile na:

Obaveze za tekuće rashode, iznos od 7.707.095,35€, obuhvata**:**

- Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iskazane su u iznosu od **7.090.762,92€** od čega se:

- iznos **od 212.724,68**€ odnosi na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca za XII mjesc 2016. godine (pored organa uprave uključene i obaveze za JU Centar za kulturu i JU Polimski muzej, koje su do 31.12.2017. godine bile potrošačke jedinice budžeta Opštine Berane,
- Iznos od 2.000,00€ na neizmirene obaveze po Sporazumu o poravnanju zaključenom između Opštine Berane i M.T, na iznos od 10.282,81€, a odnosi se na naknadu zarade u periodu od 04.02.2012. do 26.01.2016. godine.

- iznos od 6.876.038,24€ odnosi se na nedospjele obaveze za poreze i doprinose po Ugovoru o reprogramu poreskog duga koji je Opština potpisala sa Ministarstvom finansija za Opštinu Berane i javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač opština**.**

- Obaveze za ostala lična primanja iskazane u iznosu od 38.411,00€, a odnose se na_ obaveza za neisplaćene naknade za skupštinske odbornike za VII-XII mjesec 2016. godine - 21.000,00€, obaveze za neisplaćene naknade više savjeta, odbora i komisija - 17.411,00€.
- Obaveze za ostale tekuće rashode iskazane u iznosu od 577.921,43€, od čega se iznos od 480.206,36€ odnosi na Opštinu Berane, iznos do 11.235,01€ na JU Polimski muzej, a iznos od 86.480,06€ na JU Centar za kulturu.
- Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i NVO i javnom sektoru iskazane u iznosu od 211.448,83€, a u najvećem dijelu se odnose na:

- obaveze prema političkim partijama u iznosu od 25.153,30€, obaveze za transfere obrazovanju u iznosu od 44.239,80€, obaveze prema Fondu za obeštećenje u iznosu od 39.313,23€, transfere Crvenom krstu u iznosu od 100.162,50€, obaveze prema NVO u iznosu od 2.580,00€ i druge.

- Obaveze za kapitalne izdatke iskazane su u iznosu od 751.940,56€, a najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu: sanacije i asfaltiranja lokalnih puteva ("Crnagoraput") - 100.879,04€ i "Urbanprojekt" d.o.o. Čačak iznos od 13.840,00€, za izradu fizibliti studije ("International Energetic Exper Group" d.o.o) iznos od 100.000,00€,

- dio obaveza koje Opština vodi kao **sporne**[10] u iznosu od **294.221,05€,** a odnose se na obaveze iz predhodnog perioda za koje su ispostavljene fakture i građevinski dnevnici, ali za koje nemaju potpisane ugovore o pružanju usluga sanacije i popravke asfaltnih puteva i drugih vrsta radova u opštini Berane. Obaveze Opštine iznose 149.087,59€, a obaveze Agencije za investicije i izgradnju - 145.133,46€ i u najvećem dijelu se odnose na: "Šćekić promet" d.o.o. iznos od 183.140,58€ (opština- 98.556,28€ i Agencija - 84.584,30€), Beton promet -37.350,08€, Izgradnja GP – 11.709,28€ (Opština - 7.032,00€ i Agencija - 4.677,28€), Asfalt beton gradnja – 4.998,83, Hidrocomerc – 4.653,47€, Hilton – 9.746,60€, KD Trade – 8.517,42€, Radmanci – 8.420,52€ i dr.
- Obaveze za izgradnju Zgrade penzionera iznos od 240.000,00€ i drugi.

Utvrđene nepravilnosti pri iskazivanju podataka u Izvještaju o neizmirenim obavezama **za 2016**. godinu:
- Opština je u okviru Obaveza za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iskazala iznos od **6.876.038,24€,** koji se odnosi na obaveze za poreze i doprinose po Ugovoru o reprogramu poreskog duga koji je Opština potpisala sa Ministarstvom finansija za Opštinu Berane i javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač opština, a koji se odnosi na nedospjele obaveze po reprogramu i iste nijesu trebale biti evidentirane u Obrascu - NEO;
- Opština nije u okviru Obaveza za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, uključila iznos od 29.315,65€, koji je evidentiran na računu 463 - Otplata duga, a koji se odnosi na obaveze po osnovu doprinosa PIO za beneficirani radni staž za četiri (4) vatrogasca– spasioca iz Službe zaštite za period 2008-2015. godine,
- Opština nije pravilno prikazala strukturu dijela neizmirenih obaveza, tako je dio obaveza u iznosu od 23.090,00€ koje se odnose na naknade članovima savjeta i odbora (Savjet Centra za kulturu, Savjet Polimskog muzeja i Upravni odbor Sportskog centra) evidentirala na obavezama za ostale tekuće izdatke, umjesto na obaveze za ostala lična primanja.
- Opština je kao neizmirenu obavezu u okviru kapitalnih izdataka evidentirala obaveze u iznosu od 240.000,00€, a koje se odnose na izgradnju Zgrade penzionera. Navedena obaveza nije evidentirana na osnovu zaključenog ugovora sa izvođečem radova, već na osnovu Ugovora o sufinansiranju izgradnje stambenog objekta u Beranama za potrebe korisnika penzija od 08.12.2008. godine i Anex-a Ugovora br. 031-1643 od 30.09.2009. godine, koji je zaključen između Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja, Opštine Berane i Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Podgorica. Fond PIO je po

[10] Opština dio obaveza za koje su dostavljene fakture u prethodnom periodu (najznačajniji dio u 2014. godini), vodi kao sporne, iz razloga jer je u kratkom periodu dostavljen veliki broj faktura za izvršene radove, a da za iste nijesu bili zaključeni ugovori. Opština je fakture evidentirala ali nije vršila njihovo plaćanje.

navedenom Ugovoru, na Glavni račun trezora Opštine uplatio 05.10.2009. godine sredstva u iznosu od 120.000,00€, dok je opština Berane shodno Anex-u bila u obavezi da obezbijedi dodatnih 120.000,00€. Opština Berane nije započela aktivnosti na izgradnji navedenog stambenog objekta do kraja 2017. godine, a sredstva uplaćena od Fonda PIO su utrošena u druge namjene.

Utvrđeno je da je Opština izvršila evidentiranje obaveza u ukupnoj vrijednosti stambene zgrade – 240.000,00€ (uplaćena sredstva 120.000,00€ + sredstva koja je trebala obezbijediti opština Berane 120.000,00€), iako nema zaključenog ugovora o građenju objekata i ispostavljenih faktura.

- Opština nije iskazala obaveze po pozajmicama i kreditima u iznosu od 253.242,32€ (pozajmice iz Egalizacionog fonda - 250.000,00€ i dug po glavnici po kreditu kod Societe generale banke -3.242.32€).

Za naprijed navedene obaveze koje nijesu pravilno iskazane izvršena je korekcija u Izvještaju o neizmirenim obavezama – Obrazac NEO za 2016. godinu. Navedene korekcije su izvršene radi pravilnog izračunavanja promjena neto obaveza u 2017. godini.

Pregled neizmirenih obaveza na dan 31.12.2016. godine kao i stanje obaveza nakon izvršenih korekcija prikazano je u sledećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju 2016. god.	Korigovano stanje obaveza na 31.12. 2016. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**7.707.095,35**	**860.372,76**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose n	7.090.762,92	244.040,33
	Obaveze za ostala lična primanja	38.411,00	61.501,00
	Obaveze za ostale tekuće rashode	577.921,43	554.831,43
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaš**	**0,00**	**0,00**
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**	**211.448,83**	**211.448,83**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**751.940,56**	**511.940,56**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**0,00**	**253.242,32**
a)	**glavnica**		253.242,32
b)	**kamata**		0,00
VI	**Obaveze iz rezervi**	**0,00**	0,00
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI)		**8.670.484,74**	**1.837.004,47**

Neizmirene obaveze nakon izvršenih korekcija, na 31.12.2016. godine iznose 1.837.004,47€. Opština je prilikom sačinjavanja obrasca 5- Izvještaj o neizmirenim obavezama za 2017. godinu, izvršila korekciju u koloni koja se odnosi na prethodnu godinu, kako bi pravilno iskazala promjenu neto obaveza na 31.12.2017. godine.

Smanjenje obaveza u 2017. godini - Opština je na računu 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentirala izdatke u iznosu od **934.777,49€** koji obuhvata:

- iznos od **792.751,79€** koji se odnosi se na isplate obaveza koje su prikazane u tabeli - kolona smanjenje obaveza u 2017. godini i
- iznos od **142.025,70€** koji se odnosi na isplatu obaveza po Ugovoru o reprogramu poreskog duga (navedeni iznos nije evidentiran u tabeli - kolona smanjenje obaveza jer se odnosio na obaveze koje su dospjele na plaćanje u 2017. godini i nijesu obuhvaćene kao neizmirena obaveza na kraju 2016. godine).

Pregled izvršenih isplata tokom 2016. godine u odnosu na korigovano stanje neizmirenih obaveza na kraju 2016. godine dat je u tabeli (obrascu NEO):

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Korigovano stanje obaveza na 31.12. 2016. god.	Smanjenje obaveza u 2017. g.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**860.372,76**	**403.378,13**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose n	244.040,33	254.504,64
	Obaveze za ostala lična primanja	61.501,00	28.128,87
	Obaveze za ostale tekuće rashode	554.831,43	120.744,62
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaš**	**0,00**	**0,00**
III	**Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,NVO**	**211.448,83**	**81.812,28**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**511.940,56**	**307.561,38**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**253.242,32**	0,00
a)	**glavnica**	253.242,32	0,00
b)	**kamata**	0,00	0,00
VI	**Obaveze iz rezervi**	0,00	0,00
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI)		**1.837.004,47**	**792.751,79**

Napomena: U koloni smanjenje obaveza uključena su i plaćanja koja su izvršena prinudnim putem (sporove iz radnih odnosa i imovinski odnosi), koje Opština nije mogla evidentirati kao neizmirene obaveze na kraju 2016. godine.

Neizmirene obaveze na dan 31.12.2017. godine

Neizmirene obaveze Opštine Berane na 31.12.2017. godine iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama – obrazac NEO iznosile su **1.926.774,44€** i odnose se na:

Obaveze za tekuće rashode, iznos od 838.588,25€, obuhvata:

- Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iskazane su u iznosu od 220.637,09€, odnose se na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca za decembar 2017. godine. U navedeni iznos su, pored organa uprave uključena i obaveze za bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, za JU Centar za kulturu i JU Polimski muzej, koje su do 31.12.2017. godine bile potrošačke jedinice budžeta Opštine. Opština je 31.12.2017. godine, u dostavljenom izvještaju, kao napomenu, navela da su obaveze po Ugovoru o reprogramu poreskog duga iznosile: za opštinu 6.771.333,90€ i za ustanove i preduzeća 2.412.995,67€.

- Obaveze za ostala lična primanja iskazane u iznosu od 77.371,00€, odnose se na obaveza za neisplaćene naknade za skupštinske odbornike za VII-XII mjesec 2017. godine - 20.904,00€ i obaveze za neisplaćene naknade više savjeta, odbora i komisija - 56.467,00€ (Savjet JU Polimski muzej – 10.210,00€, Savjet JU Centar za kulturu- 12.880,00€, Savjet za zaštitu i razvoj lokalne samouprave -9.969,00€, Upravni odbor Sportskog centra -3.120,00€, Etičku komisiju za izabrane predstavnike i fukcionere – 7.130,00€, Etičku komisija za lokalne službenike i namještenike – 5.270,00€, Odbor za izbor i imenovanja – 1.368,00€ i dr.).

- Obaveze za ostale tekuće rashode iznos od 540.580,16€, od čega se iznos od 480.206,36€ odnosi na Opštinu Berane, iznos do 2.483,51€ na JU Polimski muzej, a iznos od 86.775,97€ na JU Centar za kulturu.

- Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i NVO i javnom sektoru iskazane u iznosu od 173.472,51€, a odnose se na: obaveze prema političkim partijama u iznosu od 24.513,11€, obaveze za transfere obrazovanju iznos od 25.127,11€, obaveze prema Fondu za obeštećenje iznos od 19.656,67€ po osnovu duga po sudskom poravnanju br. 441/16 i sudskog poravnanju 825/16, transfere Crvenom krstu u iznosu od 97.612,50€, obaveze prema NVO u iznosu od 2.580,00€ i obaveze za sport u iznosu od 3.983,12€.

- Obaveze za kapitalne izdatke iskazane su u iznosu od 557.299,78€, a najvećim dijelom se odnose na obaveze za:

- sanaciju i popravku puteva – 60.254,59€ (“Crnagoraput ” - 38.272,49, “Urbanprojekt” d.o.o. Čačak - 13.840,00€, Desetka – 8.142,02€), za izradu fizilibiti studije - 100.000,00€ (“International Energetic Exper Group” d.o.o (pokrenut postupak pred sudom);
- dio obaveza, koje Opština vodi kao sporne u iznosu od 294.221,05€ (Opština - 149.087,59€ i Agencija - 145.133,46€), a najznačajnije su: “Šćekić promet” d.o.o. iznos od 98.556,28€, Beton promet -1.775,56€, Izgradnja GP – 11.709,28€ , Asfalt beton gradnja – 4.998,83€, Hidrocomerc – 4.653,47€, Hilton – 9.746,60€, Petric-4.861,94€, Radmanci – 8.420,52€, i dr.
- Obaveze za izgradnju Zgrade penzionera iznos od 240.000,00€ i drugi.

• Obaveze za pozajmice i kredite iskazane u iznosu od 357.413,90€ (pozajmice iz Egalizacionog fonda - 350.000,00€ i dug po kreditu kod Societe Generale Montenegro banke - glavnica 7.413,90€).

▪ Utvrđene nepravilnosti pri iskazivanju podataka u Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2017. godinu:
- Opština je kao neizmirenu obaveze na kraju 2017. godine, isto kao na kraju 2016. godine, iskazala iznos od 240.000,00€ koji se odnosi na izgradnju zgrade penzionera. Za obaveze iskazane u iznosu od 240.000,00€ izvršena je korekcija – smanjenje istih u Izvještaju o neizmirenim obavezama – Obrazac NEO za 2017. godinu.

▪ Utvrđena nepravilnost prilom iskazivanja obaveza za ostala lična primanja:
- Revizijom je utvrđeno da se iskazane obaveze za naknade članova savjeta, komisija, upravnih odbora i slično odnose samo na neto naknade i da za iste nijesu obračunate i iskazane obaveze po osnovu poreza i prireza, a u slučajevima kad se radi o zaposlenim opštine i pripadajući doprinosi.

Pregled neizmirenih obaveza na dan 31.12.2017. godine kao i stanje obaveza nakon izvršenih korekcija prikazano je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju 2017. god.	Korigovano stanje obaveza 31.12. 2017. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**838.588,25**	**838.588,25**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose n	220.637,09	220.637,09
	Obaveze za ostala lična primanja	77.371,00	77.371,00
	Obaveze za ostale tekuće rashode	540.580,16	540.580,16
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaš**	**0,00**	**0,00**
III	**Obaveze za transfere institucijama,poje**	**173.472,51**	**173.472,51**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**557.299,78**	**317.299,78**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**357.413,90**	**357.413,90**
a)	**glavnica**	357.413,90	357.413,90
b)	**kamata**	0,00	0,00
VI	**Obaveze iz rezervi**	0,00	0,00
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI)		**1.926.774,44**	**1.686.774,44**

Neizmirene obaveze Opštine, nakon izvršenih korekcija na 31.12.2017. godine iznose **1.686.774,44€.**

Promjena neto obaveza, data je u sledećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Korigovano stanje obaveza na 31.12. 2016. god.	Smanjenje obaveza u 2017. god.	Obaveze nastale u 2017. god.	Korigovano stanje obaveza 31.12. 2017. god.
I	**Obaveze za tekuće rashode**	**860,372.76**	**403,378.13**	**381,593.62**	**838,588.25**
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret po	244,040.33	254,504.64	231,101.40	220,637.09
	Obaveze za ostala lična primanja	61,501.00	28,128.87	43,998.87	77,371.00
	Obaveze za ostale tekuće rashode	554,831.43	120,744.62	106,493.35	540,580.16
II	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
III	**Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO**	**211,448.83**	**81,812.28**	**43,835.96**	**173,472.51**
IV	**Obaveze za kapitalne izdatke**	**511,940.56**	**307,561.38**	112,920.60	**317,299.78**
V	**Obaveze po pozajmicama i kreditima**	**253,242.32**	0.00	104,171.58	**357,413.90**
a)	**glavnica**	253,242.32	0.00	104,171.58	357,413.90
b)	**kamata**	0.00	0.00	0.00	0.00
VI	**Obaveze iz rezervi**	0.00	0.00	0.00	0.00
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI)		**1,837,004.47**	**792,751.79**	**642,521.76**	**1,686,774.44**

Revizijom je utvrđeno da je Opština Berane tokom 2017. godine smanjila stanje neizmirenih obaveza za iznos od **254.401,61€** (u navedeni iznos nijesu uključene obaveze po osnovu transakcija finansiranja).
Uvidom u Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu – Obrazac 7 utvrđeno je da je u istom iskazana promjena – smanjenje neto obaveza iz prethodne godine u iznosu od 132.327,94€.

2.5.15. Rezerve

Sredstva rezervi planirana su u iznosu od 145.000,00€, a realizovana u iznosu od 137.247,66€, odnosno sa 94,65% u odnosu na plan i prikazana su u sljedećoj tabeli:

Ekonomska klasifikacija				Opis	2017		
					Plan - Odluka o budžetu	Izvršenje Budžeta	% izvršenja
	47			REZERVE	145,000.00	137,247.66	94.65%
		471		Tekuća budžetska rezerva	135,000.00	137,247.66	101.66%
			4711	Tekuća budžetska rezerva	135,000.00	137,247.66	101.66%
		472		Stalna budžetska rezerva	10,000.00	0.00	0.00%
			4721	Stalna budžetska rezerva	10,000.00	0.00	0.00%

Kao što je prikazano, sredstva stalne budžetske rezerve nijesu korišćena, dok su sredstva tekuće budžetske rezerve iskorišćena u iznosu od 137.247,66€, odnosno 101,66% u odnosu na plan. Sredstva tekuće budžetske rezerve korišćena u skladu sa Odlukom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 49/15), po kojoj se sredstva tekuće budžetske rezerve koriste za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove koji se finansiraju iz budžeta i to za: obezbjeđenje nedostajućih sredstava za finansiranje redovne djelatnosti potrošačkih jedinica, pomoć fizičkim licima lošeg materijalnog stanja za: liječenje, školovanje, poboljšanje materijalne situacije i ostale namjene u skladu sa Zakonom. Za korišćenje sredstava neophodno je podnijeti zahtjev sa potrebnom dokumentacijom Predsjedniku Opštine, i to dokaz da je lice lošeg materijalnog stanja, izvještaj ljekara o potrebi daljeg liječenja u slučaju pomoći za liječenje, dokaz da lice ispunjava uslove za upis u obrazovnu ustanovu, u slučaju pomoći za školovanje.

Najveće pojedinačne isplate iz sredstava tekuće budžetske rezerve su se odnosila na plaćanja Deponiji doo, Podgorica (11.805,00 €), troškove goriva (11.344,00€), usluge štampe (5.040,00€), transfere mjesnim zajednicama (4.215,00€) dok se preostali iznos u najvećoj mjeri odnosi na isplate po osnovu troškova javnog izvršitelja i isplate po osnovu jednokratnih pomoći po raznim osnovama.

2.6. Budžetski suficit/deficit

Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji Opštine za period 01.01.2017. – 31.12.2017. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

				IZVJEŠTAJ O KONSOLIDOVANOJ JAVNOJ POTROŠNJI	Obrazac 7	Period	01.01.-31.12.2017.
				OPIS	Plan	I z v r š e nj e	
		Računi				Prethodna godina	Tekuća godina
7				**PRIMICI**	**3,645,750.00**	**2,489,304.49**	**2,785,860.66**
	71			**Tekući prihodi**	**3,042,750.00**	**2,352,925.73**	**2,573,560.44**
		711		**Porezi**	**1,416,000.00**	**1,299,147.93**	**1,336,878.18**
			7111	Porez na dohodak fizičkih lica	561,000.00	523,947.03	494,520.57
			7112	Porez na dobit pravnih lica			
			7113	Porez na imovinu	455,000.00	411,295.64	468,891.15
			7114	Porez na dodatu vrijednost			
			7115	Akcize			
			7116	Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije			
			7117	Lokalni porezi	400,000.00	363,905.26	373,466.46
			7118	Ostali republički porezi			
		712		**Doprinosi**			
			7121	Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje			
			7122	Doprinosi za zdravstveno osiguranje			
			7123	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti			
			7124	Ostali doprinosi			
		713		**Takse**	**70,000.00**	**40,458.25**	**55,585.74**
			7131	Administrativne takse	30,000.00	19,948.09	29,057.85
			7132	Sudske takse			
			7133	Boravišne takse			
			7134	Registracione takse			
			7135	Lokalne komunalne takse	40,000.00	20,510.16	26,527.89
			7136	Ostale takse			
		714		**Naknade**	**1,473,000.00**	**968,518.51**	**1,149,783.11**
			7141	Naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa	253,000.00	123,563.53	80,373.91
			7142	Naknade za korišćenje prirodnih dobara	383,000.00	361,760.22	669,297.22
			7143	Ekološke naknade			
			7144	Naknade za priređivanje igara na sreću			
			7145	Naknade za korišćenje građevinskog zemljišta			
			7146	Naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta	87,000.00	32,290.23	56,976.96
			7147	Naknada za izgradnju i održavanje lokalnih puteva	180,000.00	154,324.77	106,478.25
			7148	Naknada za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva	50,000.00	41,475.17	39,029.34
			7149	Ostale naknade	520,000.00	255,104.59	197,627.43
		715		**Ostali prihodi**	**83,750.00**	**44,801.04**	**31,313.41**
			7151	Prihodi od kapitala			
			7152	Novčane kazne i oduzete imovinske koristi	13,750.00	2,782.94	2,503.13
			7153	Prihodi koje organi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti	40,000.00	23,554.70	23,389.94
			7154	Samodoprinosi			
			7155	Ostali prihodi	30,000.00	18,463.40	5,420.34
	73			**Primici od otplate kredita i sredstva prenešena iz prethodne godine**	**163,000.00**	**40,057.95**	**95,203.44**
		731		**Primici od otplate kredita**	**163,000.00**	**40,057.95**	**95,203.44**
		732		**Sredstva prenešena iz prethodne godine**	**132,339.00**	**186,526.78**	**108,244.43**
	74	**741**		**Donacije**	**440,000.00**	**96,320.81**	**117,096.78**
4				**IZDACI**	**6,962,524.00**	**6,090,965.97**	**6,717,324.27**
	41			**Tekući izdaci**	**3,363,380.74**	**3,025,277.80**	**2,981,476.82**
		411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	**2,664,436.22**	**2,397,512.78**	**2,349,951.20**
			4111	Neto zarade	1,586,869.57	1,422,443.43	1,398,944.16
			4112	Porez na zarade	215,079.84	195,676.74	191,829.89
			4113	Doprinosi na teret zaposlenog	572,637.68	508,333.90	503,075.04
			4114	Doprinosi na teret poslodavca	261,857.03	245,643.18	235,613.98
			4115	Opštinski prirez	27,992.10	25,415.53	20,488.13
		412		Ostala lična primanja	61,933.48	44,261.12	40,615.30
		413		Rashodi za materijal	111,700.00	101,712.56	142,708.01
		414		Rashodi za usluge	237,471.04	143,427.28	143,186.04
		415		Tekuće održavanje	18,200.00	12,587.88	17,987.93
		416		Kamate	147,640.00	187,650.54	152,861.54
		417		Renta	1,000.00	800.00	972.90
		418		Subvencije	65,000.00	58,650.71	60,029.83
		419		Ostali izdaci	56,000.00	78,674.93	73,164.07
	42			**Transferi za socijalnu zaštitu**	**253,088.26**	**88,735.12**	**104,615.17**
		421		Prava iz oblasti socijalne zaštite			
		422		Sredstva za tehnološke viškove	253,088.26	88,735.12	104,615.17
		423		Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
		424		Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
		425		Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
	43			**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**2,087,590.00**	**1,611,236.85**	**2,049,963.43**
		431	4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu			
		431	4312	Transferi obrazovanju	69,250.00	171,469.09	55,975.22
		431	4313	Transferi institucijama kulture i sporta	226,440.00	203,024.64	215,257.87
		431	4314	Transferi nevladinim organizacijama	30,000.00	27,421.00	26,079.00
		431	4315	Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	46,200.00	35,214.62	42,997.22
		431	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	27,000.00	25,903.42	26,260.00
		431	4317	Transferi za lična primanja pripravnika	10,000.00	7,309.18	14,608.83
		431	4318	Ostali transferi pojedincima	33,200.00	43,081.01	29,668.61
		431	4319	Ostali transferi institucijama	359,000.00	266,419.20	350,244.80
		432	4324	Transferi opštinama			
		432	4325	Transferi budžetu države			
		432	4326	Transferi javnim preduzećima	1,286,500.00	831,394.69	1,288,871.88
	44			**Kapitalni izdaci**	**765,139.00**	**521,707.83**	**509,243.70**
		441		Kapitalni izdaci	765,139.00	521,707.83	509,243.70
	45			**Pozajmice i krediti**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
	46	**462**		**Otplata garancija**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
		463		**Otplata obaveza iz prethodnih godina (dio)**	**348,326.00**	**637,023.87**	**934,777.49**
	47			**Rezerve**	**145,000.00**	**206,984.50**	**137,247.66**
				Suficit/Deficit (7+742-4)	**183,226.00**	**2,279.10**	**522,877.70**
				Finansiranje	**-380,565.00**	**-83,383.74**	**-280,564.45**
				Domaće finansiranje (7511-4611-4630 dio)	**-380,565.00**	**-83,383.74**	**-280,564.45**
	75	751	7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	284,000.00	88,000.00	1,274,000.00
	46	461	4611	Otplata dugova	664,565.00	171,383.74	1,554,564.45
		463	4630	Promjena (smanjenje) neto obaveza iz prethodnog perioda	**246,956.59**	**60,460.79**	**-132,327.94**
				Inostrano finansiranje	**0.00**	**0.00**	**0.00**
				Krediti i hartije od vrijednosti (7512-4612)	0.00	0.00	0.00
	75	**751**	**7512**	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	0.00	0.00	0.00
	46	**461**	**4612**	Otplata dugova	0.00	0.00	0.00
	72			**Prihodi od prodaje imovine**	**65,000.00**	**2,822.29**	**1,690.00**
	74	**742**		Transferi	3,500,000.00	3,603,940.58	4,454,341.31
				Povećanje/smanjenje depozita	**132,339.00**	**78,282.35**	**-244,003.25**

Napomena uz Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji: Opština je u dijelu koji se odnosi na Prihode - Sredstva prenešena iz prethodne godine unijela podatak o planiranim i prenesenim sredstvima, međutim ista nijesu uključena prilikom izračunavanja finansijskog rezultata, stoga jer se novčana sredstva koja su preostala na kraju godine iskazuju kao depoziti na početku sljedeće godine i ne mogu se iskazivati kao prihod Budžeta tekuće godine.

Revizijom je utvrđeno:
- da podaci koji su iskazani u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2017. godinu odgovaraju podacima iz Glavne knjige i podacima iz Završnog računa Budžeta Opštine Berane, koji je usvojen na sjednici Skupštine opštine 11.07.2018. godine ("Sl. list CG – OP" br. 026/18).
- da je iskazan gotovinski suficit u iznosu od 522.877,70€ i da isti odgovara suficitu utvrđenom u postupku revizije.

2.7. Blagajničko poslovanje

Blagajničko poslovanje Opštine Berane regulisano je Uputstvom o radu trezora lokalne samouprave i Internim uputstvom o blagajničkom poslovanju broj 06-401-938/3 od 12.09.2016. godine. U Opštini se vodi blagajnički dnevnik u kome se evidentiraju gotovinski tokovi novca na dnevnom nivou. Opština vodi elektronsku evidenciju blagajne (excel format). Revizijom je utvrđeno da je stanje u blagajni na početku godine (01.01.2017. godine) iznosilo 0,00€ (nula€). Tokom 2017. godine evidentiran je priliv u blagajnu u iznosu od 55.563,00€, a toliko su iznosile i izvršene gotovinske isplate. Saldo gotovine na dan 31.12.2017. godine iznosio je 0,00€ (nula€). Struktura isplata izvršenih (na osnovu izvorne - raspoložive dokumentacije) iz blagajne Opštine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Opis	Iznos
1	Na osnovu Odluka (7)	4.580,50
2	Ugovor o djelu (1)	675,00
3	Službena putovanja (1367)	43.985,55
4	Na osnovu Zahtjeva (50)	995,00
5	Na osnovu Zaključka (14)	5.131,20
6	Uplaćeno na žiro račun na dan 31.12.2017. godine	195,75
	Ukupno:	**55.563,00**

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata za finansije predviđeno je da blagajničke poslove obavlja Samostalni savjetnik I – za obračun i isplatu zarada i poslove blagajne. Revizijom je utvrđeno da te poslove obavlja lice koje vrši druge poslove u Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj (Samostalni referent – za bazu podataka), a na osnovu usmenog naloga Sekretara za finansije. Podizanje gotovine sa žiro-računa vrši se na osnovu naloga koji je potpisan od strane Samostalnog savjetnika I – za obračun i isplatu zarada i poslove blagajne.

Preporuka: U cilju ostvarivanja efikasnijeg poslovanja i ostvarivanja kontrole blagajničkog poslovanja, preporučuje se Opštini da izvrši razdvajanje dužnosti Samostalnog savjetnika I na poslove vezane za obračun i isplatu zarada i poslove vezane za blagajnu.

Priprema i obračun putnih naloga vrši se u Ekonomatu Službe za zajedničke poslove gdje se vodi i Knjiga izdatih putnih naloga, kao i elektronska evidencija putnih naloga. Priprema, obračun, evidencija i kontrola putnih naloga, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta treba da se vrši u Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj.

Opština treba da obezbijedi da se dio poslova vezanih za blagajnu (priprema, obračun, evidencija i kontrola putnih naloga), shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta vrši u Sekretarijatu za finansije i ekonomski razvoj, ili da se izvrši izmjena postojećih Pravilnika i navedeni poslovi dodijele Službi za zajedničke poslove u okviru koje se navedeni poslovi i obavljaju.

2.8. Evidencija državne imovine u Opštini

Revizijom je utvrđeno da Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj **ne vodi** evidenciju pokretne i nepokretne imovine na modifikovanoj osnovi, odnosno na klasi 0, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (Sl. list CG, br. 72/16) pa se revizijom **nije moglo izvršiti vrijednosno upoređenje popisane imovine sa knjigovodstvenom stanjem.**
Opština Berane (Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj) **nije uspostavila elektronsku evidenciju** osnovnih sredstava Opštine.
Opština Berane je, u skladu sa članom 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini donijela Rješenje o obrazovanju Komisije za popis pokretnih i nepokretnih stvari, potraživanja, obaveza i novčanih sredstava, broj 01-031-4028 od 28.12.2017. godine. Zadatak Komisije bio je da izvrši redovni godišnji popis pokretnih i nepokretnih stvari kojima raspolaže opština Berane sa stanjem na 31. decembar 2017. godine i dostavi izvještaj o izvršenom popisu sa popisnim listama Predsjedniku Opštine do 28.02.2018. godine. Komisija za popis je postupila u skladu sa članom 5 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini i podatke o popisu nepokretnih i pokretnih stvari unijela u popisne liste (Obrazac PL) koje su potpisane od strane članova popisne komisije. Međutim, popisana imovina iskazana je samo u naturalnom obliku (bez nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti).
Komisija nije dostavila Izvještaj o izvršenom godišnjem popisu za 2017. godinu do 28.02.2018. godine, već sa značajnim zakašnjenjem dana 16.05.2018. godine.
Opština **nije vršila obračun amortizacije** tako da se nije mogla utvrditi nabavna vrijednost pokretne imovine, ukupna akumulirana amortizacija kao ni sadašnja vrijednost.
Revizijom je utvrđeno da **nije vršena procjena vrijednosti** nepokretnih stvari u svojini Opštine, što nije u skladu sa članom 43 Zakona o državnoj imovini.
Revizijom je utvrđeno da Direkcija za imovinu, shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini, podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini u papirnom i elektronskom obliku **nije dostavila Upravi za imovinu** do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Preporuke:

Opština treba da u skladu sa čl. 5 Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (Sl. list CG, br. 72/16) evidenciju imovine vodi na modifikovanoj osnovi, na klasi 0.

Opština treba da izvještaj o popisu dostavlja u roku određenom Rješenjem o formiranju Komisije za popis.

Opština treba da uspostavi elektronsku evidenciju osnovnih sredstava i uskladi je sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno uspostavi evidenciju imovine po kategorijama i grupama. Elektronska evidencija osnovnih sredstava opštine Berane treba da bude potpuna, odnosno, treba da obuhvati svu pokretnu i nepokretnu imovinu za koju treba unijeti nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost i izvršiti procjenu imovine koju koristi, a koja nema knjigovodstvenu vrijednost, kao i da vrši obračun amortizacije i to na propisanom obrascu (Obrazac OA).

Opština treba da obezbijedi da se, shodno članu 43 Zakona o državnoj imovini, odredi organ koji će vršiti procjenu imovine kojom opština raspolaže.

Opština treba da obezbijedi da se podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini, dostavljaju organu nadležnom za poslove imovine na način i rokovima određenim čl. 51 Zakona o državnoj imovini.

2.9. Javne nabavke

Opština je postupila u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama i 16.01.2017. godine donijela Plan javnih nabavki za 2017. godinu. Takođe, Opština je uskladila postojeći plan javnih nabavki sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama (plan izmijenjen 02.08.2017. godine). Tokom 2017.godine izvršeno je ukupno deset Izmjena plana javnih nabavki kojima je povećan broj javnih nabavki za šesnaest postupaka, a samim tim i ukupna vrijednost planiranih nabavki na iznos od 1.000.007,50€. Pregled planiranih postupaka za 2017. godinu, po vrsti predmeta javne nabavke, dat je u tabeli:

Vrsta predmeta	Plan JN od 16.1.2017. g.		Posljednja izmjene plana 22.12.2017.g.	
	Br.postupaka	Vrijednost	Br.postupaka	Vrijednost
Robe	58	301.930,00	66	316.012,50
Radovi	14	376.500,00	15	378.500,00
Usluge	42	290.595,00	49	305.495,00
Ukupno:	**114**	**969.025,00**	**130**	**1.000.007,50**

Uvidom u Plan javnih nabavki, odnosno izmjene plana utvrđeno je da je osnovni izvor finansiranja planiranih nabavki Budžet Opštine, ali i donacija Japanske ambasade (uglavnom za opremu, za potrebe Službe zaštite) i Ministarstvo kulture (nabavke usluga za potrebe JU Polimski muzej).

Od planiranih 130 postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 1.000.007,50€, Opština je tokom godine realizovala 108 postupaka čiji je ukupni iznos od 429.352,28€, odnosno 42,93% u odnosu na Plan, što je i prikazano u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane javne nabavke		Realizovane javne nabavke	
	Br. postupaka	Vrijednost	Br. postupaka	Vrijednost
Otvoreni postupak javne nabavke	50	806.457,00	16	272.027,23
Dostavljanje ponuda šopingom	17	68.800,00	17	58.202,81
Neposredni sporazum	14	19.465,00	41	32.044,91
Nabavke male vrijednosti	49	105.285,50	34	67.077,33
Ukupno:	**130**	**1.000.007,50**	**108**	**429.352,28**

U Opštini ne postoji posebna Služba za javne nabavke, već je radno mjesto - Službenik za javne nabavke, sistematizovano u okviru Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti. Tokom 2017. godine, Opština je imala tri službenika za javne nabavke, koji zadovoljavaju uslove predviđene članom 58 Zakona o javnim nabavkama.

Opština je 13.09.2017.godine donijela Pravilnik za postupanje Opštine Berane prilikom sporvođenja postupka nabavke male vrijednosti, dok je Pravilnik o postupku hitne nabavke donesen, sa zakašnjenjem, 06.07.2018. godine. Tokom 2017. godine, Opština je primjenjivala i Pravilnik za postupanje Opštine Berane prilikom sprovođenja postupka javne nabavke neposrednim sporazumom.

Opština je, shodno članu 117 vodila evidenciju postupaka javnih nabavki, a 22.02.2018.godine, shodno članu 118 Zakona, sačinila je i dostavila Upravi za javne nabavke Izvještaj o realizovanim javnim nabavkama za 2017. godinu, na propisanim obrascima.

Rezime sprovedenih postupaka javnih nabavki (otvoreni, pregovarački i šoping):

Revizijom postupaka javnih nabavki (otvoreni, pregovarački i šoping) utvrđeno je sljedeće:

- Zahtjev za pokretanje postupka javne nabavke je od strane organa lokalne uprave i potrošačkih jednice budžeta (JU Centar za kulturu i JU Polimski muzej), dostavljan Sekretarijatu za opštu upravu i društvenu djelatnost koji je nadležan za poslove javnih nabavki u Opštini;
- Pored osnovnih podataka o postupku javne nabavke, zahtjev je sadržao i tehničku specifikaciju predmeta javne nabavke.
- Predsjednik Opštine je, shodno članu 59 Zakona, istovremeno sa pokretanjem postupka obrazovao i Komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda, u čijem sastavu su tri člana.

- Obavještenje o postupku javne nabavke je, shodno članu 62 Zakona, objavljeno u dnevnom listu.
- Kod otvorenih postupaka javne nabavke, uglavnom je zahtijevano skraćenje roka za podnošenje ponuda sa 37 na 22 dana, uz navođenje razloga.
- Dio tenderske dokumentacije su, između ostalog, i Izjave o urednom izmirenju obaveza potpisane od strane predsjednika Opštine i izjava o nepostojanju sukoba interesa potpisana od strane predsjednika opštine, komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda i lica koje je učestvovalo u planiranju javne nabavke.
- Dio zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda je, shodno članovima 99-103, i pojedinačno vrednovanje komisije, kao i predlog Odluke o izboru najpovoljnije ponude ili o obustavljanju postupka.
- Ponuđači su shodno članu 74 Zakona, uglavnom, dostavljali ovjerene kopije dokaza o ispunjenju obaveznih uslova, a u pojedinim slučajevima, rok je prekoračen.
- U zaključenim ugovorima navedena je antikorupcijaska klauzula.
- Dostavljane su bankarske garancije.

Utvrđene nepravilnosti u sprovedenim postupcima javnih nabavki:

Kod Otvorenog postupka br. 1 – Održavanje i servisiranje vozila, Opština nije postupila u skladu sa članom 41 Zakona o javnim nabavkama, koji se odnosi na precizno definisanje predmeta javne nabavke.

Kod šoping postupka br. 14 – Ugostiteljske usluge, nakon donošenja rješenja o izboru najpovoljnije ponude, zaključen je Ugovor sa izabranim ponuđačem na iznos do visine procijenjene vrijednosti, po pojedinačnoj cijeni 19,64€ sa uračunatim PDV-om, na period od jedne godine. Uvidom u ispostavljene fakture utvrđeno je da iste nijesu obračunate po cijeni iz prihvaćene ponude.

Preporuka: Opština treba da postupa u skladu sa članom 41 Zakona kojim je, između ostalog, definisano da predmet javne nabavke treba da bude opisan potpuno, jasno i razumljivo, na način koji omogućava podnošenje odgovarajuće ponude po vrsti, kvalitetu, cijeni, kao i po drugim potrebnim svojstvima i uslovima.

Kod Pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva br. 1 – nabavka udžbenika, prihvatila ponudu u kojoj visina ponuđene cijene prelazi visinu procijenjene vrijednosti i koju je, shodno članu 100 Zakona trebalo odbaciti kao neispravnu. Shodno članu 84 ponuđena cijena, između ostalog uključuje i uračunate popuste.

Preporuka: **Opština treba da, ponudu u kojoj visina ponuđene cijene prelazi visinu procijenjene vrijednosti ili nije iskazana pravilno, u skladu sa članom 100 Zakona o javnim nabavkama odbaci kao neispravnu.**

Nabavke male vrijednosti

Opština je 17.09.2017. godine usvojila Pravilnik broj. 01-031-2863 kojim se definiše način sprovođenja postupaka nabavke male vrijednosti. Pravilnikom je između ostalog definisano:
- da se postupci nabavke male vrijednosti, uz poštovanje osnovnih načela javnih nabavki, mogu sprovoditi za nabavku roba i usluga čija je procijenjena vrijednost do 15.000,00€, i za nabavku radova čija je procijenjena vrijednost do 30.000,00€ sa uračunatim PDV-om.
- Postupak nabavke male vrijednosti može se sprovesti na dva načina: za nabavke veće od 1.000,00€ sprovodi se postupak prikupljanjem ponuda na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda na obrascima 1,2 i 3, dok se nabavke procijenjene vrijednosti do 1.000,00€ mogu realizovati na osnovu predračuna/profakture.

Revizijom je utvrđeno da je Opština postupala u skladu sa odredbama internog pravilnika kojim je definisana procedura sprovođenja postupaka nabavke male vrijednosti i to:
- Nabavke male vrijednosti planirane su u Planu javnih nabavki.
- Opština je zahtjev za dostavljanje ponuda, upućivala na tri adrese i isti objavljivala na portalu www.berane.me.

- Zahtjev za dostavljanje ponuda dostavljan je potencijalnim ponuđačima na način koji je dokaziv (fax, e-mail i sl.)
- Zahtjev za dostavljanje ponuda, Obavještenje o zaključenom ugovoru o nabavci ili obavještenje o obustavljanju postupka javne nabavke, objavljuje se na internet stranici www.berane.me.
- Evidencija i izvještavanje o sprovedenim postupcima javne nabavke male vrijednosti vrši se u skladu sa članovima 117 i 118 Zakona o javnim nabavkama.

2.10. Sudski sporovi

Prema podacima koje je dostavila Opština, na dan 31.12.2017. godine vodio se ukupno 291 postupak u kojem je Opština stranka u sporu, vrijednosti glavnog potraživanja 2.880.876,08€ (postupci u kojima se može utvrditi ista), dok su troškovi postupka iznosili 33.518,85€. Zbirni pregled navedenih sporova dat je u sljedećoj tabeli:

Opština	Br. Postupaka	Vrijednost glavnog potraživanja	Troškovi postupka	Ukupno:
Tužilac	107	344.192,76	437,50	344.630,26
Tužena	184	2.536.683,32	33.081,35	2.569.764,67
Ukupno:	**291**	**2.880.876,08**	**33.518,85**	**2.914.394,93**

Opština je u 107 predmeta utužila fizička i pravna lica, čija je ukupna vrijednost, sa troškovima postupka iznosila 344.630,26€, dok je u 184 postupka bila tužena strana, ukupne vrijednosti, sa troškovima parničnog postupka, u iznosu od 2.569.764,67€.

Revizijom je utvrđeno da je Opština, preko ovlašćenih punomoćnika, redovno pristupala zakazanim ročištima, izjavljivala žalbe i preduzimala druge procesne radnje u skladu sa zakonom. U postupku revizije, između ostalih pregledani su i sljedeći sudski sporovi:

R.br.	Tužilac	Tuženi	P.br.	Vrijednost Spora	Troškovi postupka	Kamata	Osnov	Pravosnažno
1	J. D.	Opština Berane	Rs. 36/16	50,616.52	12,050.00	0.00	eksproprijacija	da, na štetu opštine
2	N. P.	Opština Berane	Rs.. 24/16	766,869.00	100.00	0.00	nacionalizacija	da, u korist opštine
3	J. V.	Opština Berane	P.br.396/14	47,700.00	6,337.00	0.00	naknada za oduzeto zemljište	da, na štetu opštine
4	"Evropa grand" DOO	Opština Berane	P.br. 137/13	102,784.06	22,952.00	58,643.89	naknada štete	da, na štetu opštine
5	Č. M.	Opština Berane	Rs. 35/14	480,520.98	0.00	0.00	eksproprijacija	prekida se postupak
6	G. G.	Opština Berane	P.br. 94/15	147,634.69	0.00	0.00	nacionalizacija	da, u korist opštine
7	R. Lj.	Opština Berane	P.br. 815/15	radni spor	0.00	0.00	poništaj rješenja o prestanku radnog odnosa	da, u korist opštine
8	N. B.	Opština Berane	P.br. 1161/15	70,436.00	3,762.50	0.00	naknada materijalne štete	žalbeni postupak
9	B. I. i dr.	Opština Berane	P.br. 1919/15	radni spor	0.00	0.00	utvrđenje radnog odnosa	da, u korist opštine
10	L. B.	Opština Berane i B. S.	P.br. 53/16	neodređena	0.00	0.00	ništavost ugovora	prekida se postupak
11	**Ukupno:**			**1,666,561.25**	**45,201.50**	**58,643.89**		**1,770,406.64**

Revizijom je utvrđeno da:

- je vrijednost navedenih postupaka, odnosno glavnog potraživanja iznosila 1.666.561,25€, troškovi postupka su iznosili 45.201,50€, a zatezna kamata 58.643,89€, što ukupno iznosi 1.770.406,64€ (u 3 postupka nije određena vrijednost spora);
- pravni osnov za pokretanje navedenih postupaka protiv Opština bila je eksproprijacija, nacionalizacija, naknada štete, radni sporovi i dr;

- od navedenih, tri postupka su pravosnažno okončana **na štetu** Opštine (vrijednosti 301.083,47€), četiri **u korist** Opštine (vrijednosti 914.603,69€), u dva postupka došlo je do prekida postupka, dok jedan postupak još uvijek nije pravosnažno okončan, već je u toku žalbeni postupak;

Postupak po tužbi "Evropa Grand" DOO i dr. je pravosnažno okončan i Opština je obavezana da naknadi štetu tužiocu, nastalu usled požara, i to: glavni dug u iznosu od 102.784,06€, troškove postupka iznos od 22.952,00€, što sa zateznom kamatom iznosi ukupno 184.379,95€. Opština je 21.06.2018. godine zaključila Sporazum o izmirenju duga.

U glavnoj knjizi Opštine, na poziciji 4192 – troškovi sudskih postupaka evidentirani su izdaci u iznosu od 42.280,89€.

Izvršenja - Tokom 2017. godine, od strane Javnih izvršitelja, donijeto je ukupno 46 rješenja o izvršenju, ukupne vrijednosti 505.279,67€. Po prijedlogu Opštine, kao izvršnog povjerioca, donijeto je 21 rješenje, ukupne vrijednosti 307.421,74€, dok je kod 25 rješenja Opština bila na strani izvršnog dužnika, ukupne vrijednosti 197.836,93€, kao što je i prikazano u sljedećoj tabeli:

IZVRŠENJE	Ukupno rješenja	Iznos glavnog duga	Troškovi parničnog postupka	Troškovi izvršnog postupka	Nagrada za uspješno izvršenje	Kamata na glavni dug	Ukupno (u €):
Opština - izvršni povjerilac	21	300.805,92	140,00	1.345,00	4.559,75	571,07	**307.421,74**
Opština - izvršni dužnik	25	173.885,31	15.047,50	5.965,10	2.061,50	877,52	**197.836,93**

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

- 16 rješenja o izvršenju, gdje je Opština izvršni dužnik, donijeta su na osnovu izvršnih isprava (presude i rješenja osnovnog i višeg suda) vrijednosti 168.892,11€;

- 9 rješenja o izvršenju, gdje je Opština izvršni dužnik, donijeta su na osnovu vjerodostojnih isprava (računi/fakture) vrijednosti 28.944,82. Od navedenih devet, sedam izvršenja je doneseno na osnovu predloga DOO "Šćekić promet" vrijednosti 27.496,62€. Na svih sedam rješenja, Opština je izjavila prigovor, koji su usvojeni i postupak preveden u parnicu. Ovi postupci još uvijek nijesu pravosnažno okončani, već je u toku žalbeni postupak (izuzev jednog vrijednosti 4.919,96€, koji je okončan na štetu Opštine), a prvostepenim presudama je usvojen tužbeni zahtjev, odnosno, odlučeno je na štetu Opštine;

- Rješenja u kojima je Opština izvršni povjerilac donijeta su na osnovu vjerodostojnih isprava (tri rješenja vrijednosti 56.252,74€) i izvršnih isprava – presuda i notarskih akata (18 rješenja vrijednosti 250.597,93€).

Revizijom sudskih sporova utvrđeno je da Opština ne izvršava uredno obaveze shodno pravosnažnim sudskim odlukama, zbog čega dolazi do prinudne naplate i uvećanja troškova na štetu budžeta Opštine za troškove izvršnog postupka.

Preporuka: Opština treba da uredno izvršava dospjele obaveze po pravosnažnim sudskim odlukama, kako ne bi dodatno opterećivala budžet za troškove izvršnog postupka.

SENATOR DRI
Zoran Jelić, rukovodilac Kolegijuma

2.11. Zakonska i druga akta korišćena u izradi Izvještaja

- Zakon o lokalnoj samoupravi („Sl. list RCG“ br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Sl list Crne Gore“ br. 88/09, 03/10, 73/10, 38/12, 10/14, 03/16 i 02/18),
- Zakon o finansiranju lokalne samouprave („Sl. list RCG“ br. 42/03, 44/03, 05/08, 51/08,i 74/10, 01/15, 78/15, 03/16, 30/17 i 92/17),
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl list Crne Gore“ br. 20/14, 56/14, 70/17 i 04/18),
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG“, 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17),
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09, 40/11),
- Zakon o poreskoj administraciji („Sl. list CG“ br. 73/10, 29/11, 28/12, 08/15 i 47/17),
- Zakon o administrativnim taksama („Sl. list RCG“ br. 55/03, 56/13, 45/1453/16 i 37/17),
- Zakon o lokalnim komunalnim taksama („Sl. list RCG“ br. 27/06),
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti (Sl. List CG br. 36/13),
- Zakon o porezu na nepokretnosti („Sl. list RCG“ br. 65/01, 69/03, 75/10, 08/15 i 44/17),
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10, 14/11, 16/13 i 23/14),
- Pravilnik o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 26/11, 15/13),
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG i budžete opština („Sl. list CG“, br. 72/16),
- Naredba o načinu uplate javnih prihoda (”Sl.list CG” br. 32/11, 18/12, 40/13, 20/14, 23/14, 52/14, 07/15, 19/15, 38/15, 63/15, 15/16 i 83/16),
- Uputstvo o radu trezora lokalne samouprave („Sl. List RCG“ - opštinski propisi br. 01/05),
- Statut Opštine Berane („Sl list CG – opštinski propisi”, br. 21/04, 23/04, 34/06 i 06/11),
- Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Berane (“Sl list CG – opštinski propisi”, br. 09/16 i 16/17),
- Odluka o zaradama lokalnih službenika i namještenika Opštine Berane (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 14/18 i 26/18),
- Odluka o zaradama lokalnih funkcionera Opštine Berane (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 14/18),
- Odluka o naknadama za rad odbornika u Skupštini Opštine Berane (“Sl list RCG” - opštinski propisi, br. 22/07 “Sl list CG” - opštinski propisi, br. 19/08, 12/15),
- Odluka o utvrđivanju visine otpremnine za zaposlene u organima lokalne uprave Opštine Berane (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 22/18),
- Odluka o socijalnim davanjima (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 22/14, br. 23/15, 20/18),
- Odluka o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 49/15),
- Odluka o porezu na nepokretnosti, (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 19/16),
- Odluka o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica (“Sl. list RCG” - opštinski propisi, br. 38/03, “Sl list CG” - opštinski propisi, br. 06/08),
- Odluka o lokalnim administrativnim taksama (“Sl list RCG” - opštinski propisi, br. 22/07)
- Odluka o lokalnim komunalnim taksama (“Sl list RCG” - opštinski propisi br. 13/07, “Sl list CG” - opštinski propisi, br. 02/07, 03/15, 33/18 i 39/18),
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (“Sl list CG” - opštinski propisi, br. 12/15),
- Drugi propisi iz oblasti javnih finansija.